

2001–2021

Elektronska knjižna zbirka

e-61

KUD Logos
Katalog publikacij
2001–2021

Spremna beseda *Gorazd Kocijančič*
Naslovnice, fotografije in oblikovanje elektronske izdaje
Lucijan Bratuš

Izdajatelj

Za KUD Logos *Mateja Komel Snoj*

Ljubljana 2021

Elektronska izdaja e-61

Elektronski vir (pdf)

Način dostopa (URL):

<http://www.kud-logos.si/e-knjige/>

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili
v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
COBISS.SI-ID 82556931
ISBN 978-961-7096-97-2 (PDF)

2001–2021

Katalog publikacij

Ljubljana 2021

Logos pomeni besedo, misel in smisel. Logos je prostor smiselne komunikacije in besednega ustvarjanja. Območje mišljenja, mesto poezije, medij književnosti. In vendar logos ne nosi le pesništva in mišljenja. Je tudi vznik smisla in strukture, ki omogočata nastanek pristne glasbe in likovne stvaritve. In nenavsezadnje lahko označuje Tisto, kar radikalno presega vsako človeško besedo in misel: absolutni Smisel. Logos je tisto ime Absolutnega, ki je bistveno določalo evropsko izročilo: od Heraklita Efeškega do Janeza Evangelista, od Besede-Dogodka (dabar) hebrejskih prerokov do mistične Besede, rojene v duši, in Pojma nemških idealistov. Logos je Beseda, ki ne izključuje poslednje Tišine. Ustanovni člani društva KUD Logos so kristjani različnih denominacij, evangeličani, pravoslavni in katoličani, ki pa si želijo ustvarjati in komunicirati v povsem svobodnem prostoru, nadinstitucionalnem in nenadzorovanem, nadkonfesionalnem in povsem odprtem za različna duhovna izročila ter miselna iskanja sodobnosti. KUD Logos zato združuje prijatelje široko razumljenega logosa: prijatelje prave poezije in mistike, smislu zavezane filozofije in glasbe, likovne umetnosti in teologije: tako iskalce kot tiste, ki so prepričani, da so že našli odločilno besedo svojega življenja in želijo soustvarjati kulturo smisla, kulturo, ki živi iz različnih duhovnosti.

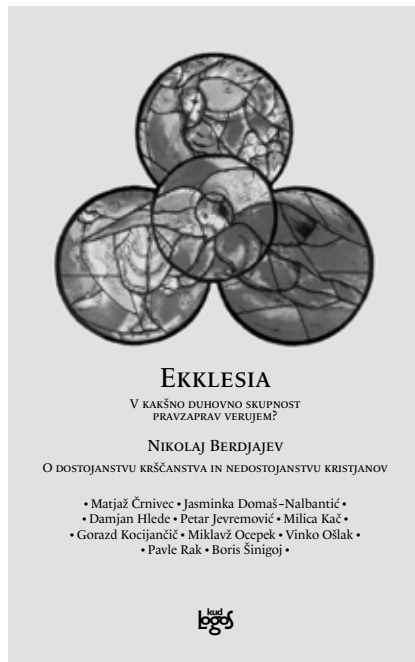
(Iz statuta KUD Logos)

Besede ustanovne listine našega društva in založbe so bile brez dvoma zelo ambiciozne. In vendar po dvajsetih letih, ko je nastopil čas, da za krmilo stopi mlajša uredniška generacija, z zadovoljstvom in ponosom ugotavljam, da smo se svoje vizije pogumno držali in v okviru finančnih možnosti, ki smo jih imeli, organizirali nekatere pomembne dialoške dogodke, zlasti pa objavili obsežno knjižnico del, ki slovenskim bralkam in bralcem dandanes omogoča temeljno humanistično in krščansko formacijo, obenem pa jih vabi v pogovor z nekaterimi najpomembnejšimi glasovi neevropskih duhovnih izročil. V času, ki vedno bolj tone v duhovno, kulturno in politično krizo ter se pri tem – z mediatizirano podporo tehnologije – izčrpava v praznem in enodimenzionalnem besedičenju, smo – proti splošnemu toku naše kulture – skozi dve desetletji predstavljali temeljna dela mišljenja in visoke poezije, ki nas učijo poslušati, govoriti in pisati *drugače*. Z njihovim branjem lahko v nas samih, svetu in njegovem skritem Temelju hvaležno odkrivamo neslutene globine in spreminjamo svoja življenja v svetlobi Smisla. Nenazadnje smo v založbi dali prostor tudi izvirnemu slovenskemu mišljenju in literarnemu ustvarjanju, ki nista ukalupljena v sekularistične predsodke sodobne družbe.

Ob tej priložnosti se zahvaljujem predsednicam društva, Milici Kač – ki to zahvalo vidi že v luči večnosti –, Ireni Eiselt in Mateji Komel Snoj, ki so s svojim nesebičnim in entuziastičnim delom omogočale objavo knjig, vsem sourednikom, ki so sami ali v sodelovanju z mano oblikovali posamezne zbirke, zlasti Vidu Snoju, ki je bil v zadnjih letih tako rekoč moj sourednik, in tudi vsem sodelavcem pri posameznih knjigah, s katerimi je bilo vedno veselje delati in so me marsikaj naučili. Posebna zahvala in priznanje pa gresta Lucijanu Bratušu, ki je od začetka do zdaj skrbno oblikoval in pripravil za tisk vse knjige, večkrat tudi za »božji lon«.

Naj bo ta kataloški pogled v preteklost obenem nova obljuba in obet za prihodnost!

Gorazd Kocijančič, urednik KUD Logos 2001–2021

1 (2001) 160 str.

Ekklesia

V kakšno duhovno skupnost pravzaprav verujem?

Nikolaj Berdjajev

O dostojanstvu krščanstva in nedostojanstvu kristjanov

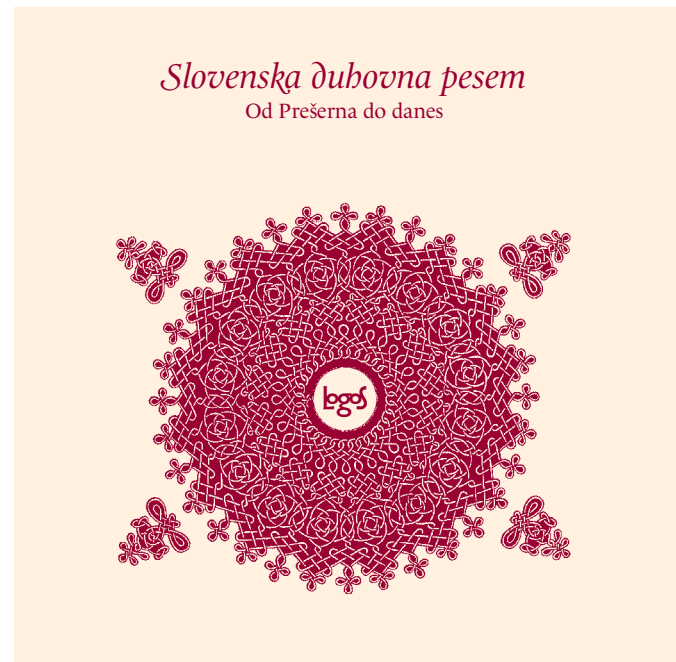
Prevod in esej *Boris Šinigoj*

e-02 (2016, 2020) pdf, epub

V zborniku *Ekklesia* smo hoteli podati nekaj iskrenih in sproščenih odgovorov na vprašanje: »V kakšno duhovno skupnost (*kahal*, Cerkev, občestvo) pravzaprav verujem?«

Besedilo ruskega »svobodnega krščanskega filozofa« Nikolaja Berdjajeva nam je z ostrino svoje zastavitve problema Cerkve rabilo kot izhodišče in spodbuda. Drugi prispevki izhajajo iz različnih duhovnih, miselnih in kulturnih horizontov, vendar bo pozoren bralec znal izluščiti njihovo rdečo nit. Morda neizrazljivo. Skrito. In vendar dejansko in povezujočo.

Premalo je reči, da je ta povezava v dejstvu, da vsi prispevki zbornika izhajajo iz širokega judovsko-krščanskega izkustva duhovne skupnosti in njene dvojne, horizontalne in vertikalne osi, obrnjenosti k »bližnjemu« in »Bogu«. Morda je ravno tako pomembna njihova odločna skrb za ločevanje pristnih občestev od njihovih simulakrov. Želja »biti v resnici.«

2 (2001) 240 str.

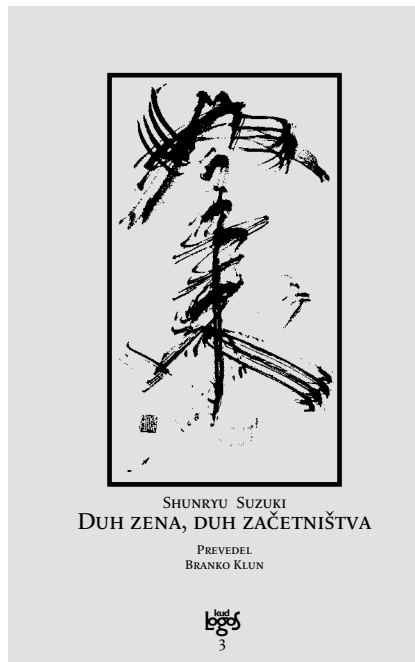
Slovenska duhovna pesem

Od Prešerna do danes

Izbor in spremna beseda *France Pibernik*

e-13 (2017, 2020) pdf, epub

Knjiga prinaša izviren izbor slovenske poezije od Prešerna do generacije pesnikov, rojene v šestdesetih letih 20. stoletja. France Pibernik, avtor izbora in spremne besede, kategorijo duhovnega razume v širokem smislu: pomeni mu ustvarjalno odzivanje na skrivnost Transcendence, ki se sicer navezuje na krščanski simbolični svet, a ga lahko tudi povsem preoblikuje in vgradi v samo-svoje izrekanje resničnosti ali jezika samega. Tako med avtorji »duhovne« pesmi ne najdemo le piscev »religiozne« poezije, ampak tudi pesnike, ki s svojim pesništvom problematizirajo naša mnenja o bistvu duhovnosti, izkušnji svetega in izrekanju presežnega.

3 (2002) 152 str.
Shunryu Suzuki
Duh zena, duh začetništva
 Prevod *Branko Klun*
 e-24 (2017, 2020) pdf, epub

Shunryu Suzuki (1905–1971) je bil japonski mojster zena, ki je leta 1959 prišel v Združene države Amerike in tam zasnoval skupnost zena smeri Soto. Knjiga je zbirka njegovih govorov, ki jih je imel za udeležence meditacij. Je izrazito praktičnega značaja in velja za klasiko zenovske literature.

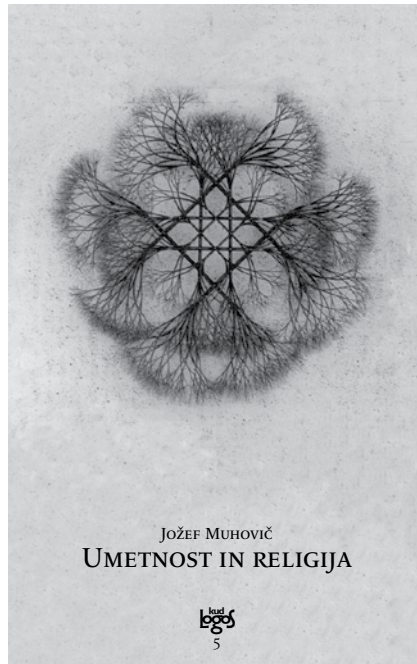
V začetniškem duhu ni misli, da sem nekaj dosegel. Vse na nas usmerjene misli namreč omejuje našega neizmernega duha. Kadar ne mislimo na to, da bi nekaj dosegli, ko ne mislimo nase, smo pravi začetniki. Takrat se zares lahko nečesa naučimo. Duh začetnika je duh sočutja. Kadar je naš duh sočuten, je brezmejen. Dogen Zenji, utemeljitelj naše smeri, je vedno poudarjal, kako pomembno je, da ponovno pridobimo svojega izvirnega, brezmejnega duha. Takrat smo resnični v odnosu do sebe samih, takrat čutimo z vsemi bitji in lahko zares »prakticiramo«.

4 (2002) 204 str.
Izreki očetov
 Prevod, spremna beseda in komentar
Janez Zupet
 e-14 (2017, 2020) pdf, epub

Izreki očetov so eden izmed traktatov Mišne, ki je sestavni del Talmuda. Vsebuje etične in moralne maksime, epigrame in brezčasno veljavna navodila za življenje. Izreki očetov podajajo izročila rabinov različnih generacij.

Vpogled v talmudsko slovstvo nam prinaša dvojno korist: najprej nam odkriva, kako so Judje razumeli, razlagali in izpolnjevali Mojzesovo Postavo, posredno pa nam njihovi spisi odkrivajo tudi slog mišljenja in način izražanja svetih knjig. Tako nam poznavanje talmudskega slovstva pogosto pomaga k lažjemu, pravilnejšemu in bogatejšemu razumevanju ne samo tistih vrstic in odlomkov, ki so obravnavani v Talmudu, temveč tudi Svetega pisma v celoti.

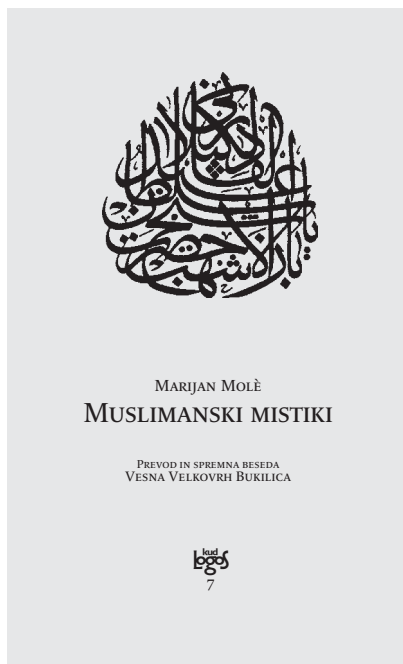
5 (2002) 518 str.
Jožef Muhovič
Umetnost in religija
 e-15 (2017, 2020) pdf, epub

Je mogoče, da ob tostranski resničnosti obstaja še kakšna onstranska resničnost? Je mogoče, da ob naravnih zakonih obstaja tudi Zakonodajalec? Je mogoče, da ima religija ontološki *raison d'être*? Je mogoče na ta vprašanja verodostojno odgovoriti? Muhovičeva knjiga spregovori o zunanosti in notranosti v fenomenih. O naravi umetniške artikulacije. O dolgoročnih posledicah paleolitske in neolitske umetnosti. O likovni ustvarjalnosti na delu. O matrici lepote. O resni in popularni umetnosti. V knjigi *Umetnost in religija* najdemo poglobljene razmisleke o temeljnih vprašanjih. Zakaj se umetnost in religija ne znata pogrešati? V čem temelji koprodukcija Muz in metafizike? Zakaj ni religije brez simbola? Kako to, da umetnost dobro deluje le na naročniški pogon? Do kam lahko seže kontrapunkt slike in Besede? Kaj se zgodi, če se Misterij loči od forme in forma od Ideala? In kakšne so sodobne perspektive sakralne umetnosti?

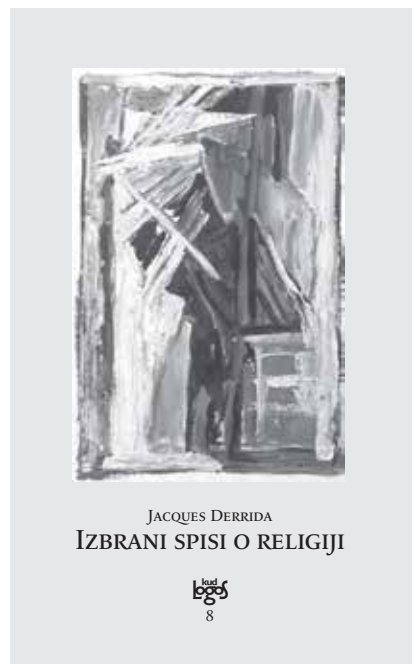
6 (2002) 200 str.
Karl Barth
Kratka razlaga Pisma Rimljanom
 Prevod *Marko Urbanija*
 Spremn beseda *Matjaž Črnivec*
 e-16 (2017, 2020) pdf, epub

Barthovo razlago Pisma Rimljanom lahko razumemo kot globok in resen izziv evropskemu človeku, civilizaciji, ki je preživela hujšo katastrofo kot katerakoli druga. Razsvetljenski projekt človekove osamosvojitve, postavitve na lastne noge, ki je na začetku obljubljal svet, ki bo boljši, razumnejši, pravičnejši in sploh v vseh pogledih bolj »človeški«, se je v dveh velikih vojnah 20. stoletja logično in nujno iztekel v popolno nasprotje vsega tega: v brezumnost, krivico in civilizacijski zlom, kakršnega človeška zgodovina do tedaj ni poznala. Človeku, ki je preživel takšno moro, Barth ponuja očiščenje, ki ga nujno potrebuje, in živo alternativo vrednoto – vero v bogočloveka Jezusa Kristusa, v Božji Logos, ki se je prostovoljno odpovedal svoji božanski neodvisnosti, popolnosti in oblasti, da bi s svojim učlovečenjem služil soljudem in jih odreševal.

7 (2003) 136 str.
Marijan Molè
Muslimanski mistiki
Prevod in spremna beseda
Vesna Velkovich Bukilica
e-17 (2017, 2020) pdf, epub

Islamski mysticizem, sufizem, se je rodil iz intenzivnega pre-mišljanja o Koranu. Izoblikoval se je ob koranskih temah; te so njegov temeljni okvir. Med njimi je na prvem mestu za ve-komaj neizbrisna Božja podoba, podoba vsemogočnega Boga, ki počne, kar hoče. Nič mu ni podobno, njegovega bistva ni mogoče dojeti. Ustvaril je svet iz nič, in svet bo izničen: vse bo izničeno razen Njegovega obličja. Vse na zemlji bo prešlo, obličje Boga, Mogočnega in Veličastnega, pa bo ostalo. Marijan Molè, sin pomembnega umetnostnega zgodovinarja Vojeslava Molèta, se je pred svojo prezgodnjo in skrivnostno smrtjo v Franciji že uveljavil kot eden najglobljih zahodnih poznavalcev perzijske in širše islamske duhovnosti, v katero njegova knjiga suvereno uvaja.

8 (2003) 248 str.
Jacques Derrida
Izbrani spisi o religiji
Prevod *Nike Kocijančič Pokorn,*
Barbara Pogačnik in Vid Snaj
Spremna beseda *Nike Kocijančič Pokorn*

V pričujočih razpravah Derrida odpira številna vprašanja: od vprašanj mistike, vere, vedenja do vprašanj jezika in prevoda. V njih, čeprav nedvomno izhaja s pozicije, ki ni ne duhovno nevtralna ne religiozna, ponuja izjemno lucidno in izzivalno branje religiozne misli. Ker se nikoli ne zadovolji z ustaljenimi in poenostavljenimi načini razumevanja, nenehno izpostavlja kompleksnost, heterogenost, paradoks in neodpravljiva proti-slovja vsake misli in pojmovanja ter tako prinaša nujno potrebno ostrino v sodobno filozofsko in teološko misel.

9 (2003) 128 str.

Jakob Savinšek

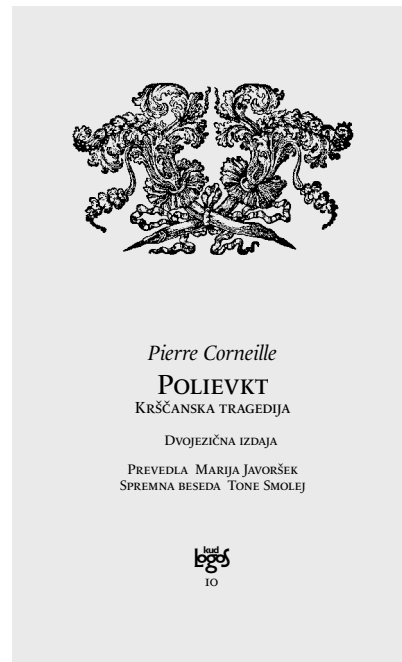
Izbrane pesmi

Izbor in komentar *Marijan Rupert*

Spremna beseda *Milica Kač*

e-18 (2017, 2020) pdf, epub

Jakoba Savinška poznamo predvsem kot enega najbolj izpostavljenih predstavnikov tiste generacije slovenskih kiparjev, ki so živeli in ustvarjali v sredini 20. stoletja. Zanimiv pa je tudi kot pesnik. Izbor Savinškovih pesmi je na grobo razdeljen v več skupin: v prvi so zbrane zgodnejše pesmi, naslednje tri temeljijo na osrednjih temah Savinškovega pesniškega ustvarjanja v štiridesetih letih – to so smrt, Bog in ljubezen –, na koncu pa so uvrščene pozne pesmi, napisane po letu 1950. Čeprav gre pri tematiki za vsebinsko različne sklope, so pesmi razvrščene kronološko, tako da lahko vsaj v grobih obrisih spremljamo umetnikov pesniški razvoj. Zbirka prinaša tudi izbor reprodukcij avtorjevih kiparskih del.

10 (2004) 152 str.

Pierre Corneille

Polievkt

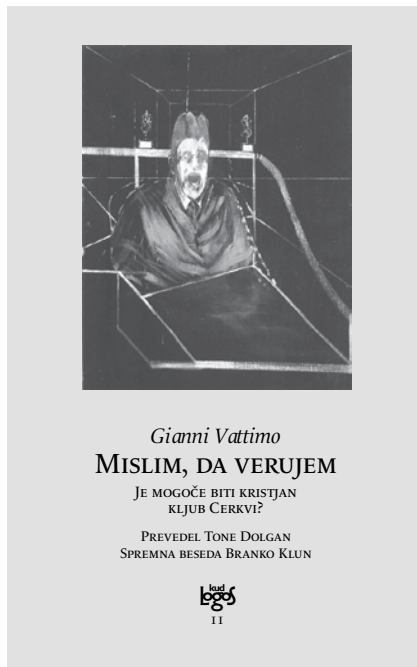
Prevod *Marija Javoršek*

Spremna beseda *Tone Smolej*

e-19 (2017, 2020) pdf, epub

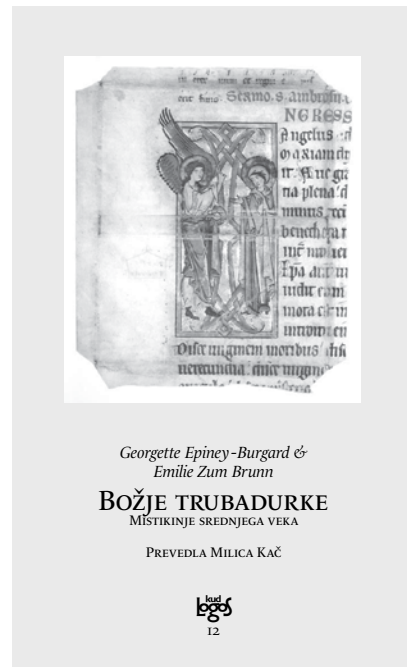
Pierre Corneille je dandanes znan predvsem kot dramatik, v jeseni svojega življenja pa je napisal tudi tri razprave, v katerih razstira svoje poglede na dramatiko. V njegovih aleksandrincih lahko natančno razpoznavamo nekatere pomembne teološke, filozofske in politične ideje.

Polievkt je eno izmed njegovih najslavnejših dramskih besedil. V predzgodbi te krščanske tragedije se je Pavlina, hči armenskega guvernerja Feliksa, poročila s krajevnim veljakom Polievktom. Oče, ki je Pavlini prej onemogočil zaroko s premalo pomembnim Severom, je hčerko prisilil v poroko, vendar se ljubezen med mladoporočencema počasi rojeva. Hkrati kristjan Neark pričakuje od prijatelja Polievkta, da se ne bo odpovedal krstu, ki si ga tako želi. Corneille je občutil, da se ljubezen do religije lahko dvigne do poslednje stopnje vznesenosti, saj kristjan ljubi Boga kot najvišjo lepoto in Nebo kot svojo domovino.

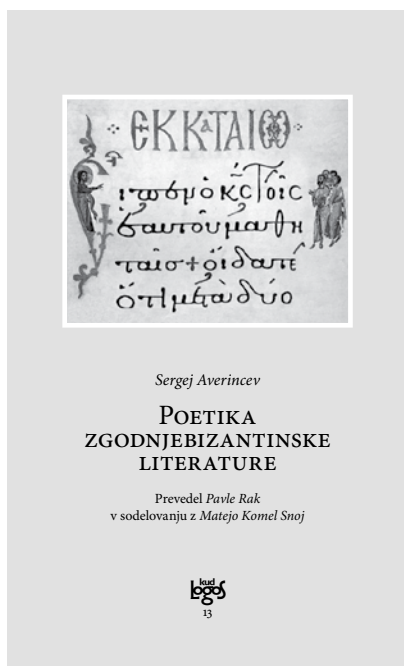
11 (2004) 112 str.
Gianni Vattimo
Mislam, da verujem
 Prevod *Tone Dolgan*
 Spremna beseda *Branko Klun*

Sodobni italijanski filozof Gianni Vattimo je postal znan s svojo »šibko mislijo«, ki zagovarja hermenevtično svobodo interpretacij nasproti »močni« misli metafizične tradicije z njeno težnjo po absolutnem spoznanju. V knjigi *Mislam, da verujem* (*Credere di credere*), ki je v izvirniku izšla leta 1996, se Vattimo na presenetljivo osebni način razgali v svoji kritiki »močnega« krščanstva in zagovarja »sekularizirano« krščanstvo, ki naj bi bilo v svoji šibkosti, strpnosti razumevanj in ljubezni kot edini zapovedi bližje izvornemu krščanskemu izročilu. Avtorjeva osebna prizadetost (v razponu od mladostne religioznosti do problematike homoseksualnosti) in pisanje v prvi osebi dajeta delu posebno noto in tudi od bralca zahtevata osebno opredelitev.

12 (2004) 264 str.
Georgette Epiney –Burgard & Emilie Zum Brunn
Božje trubadurke
 Prevod *Milica Kač*
 e-26 (2018, 2019) pdf, epub

Knjiga je poznavalska predstavitev petih mistikinj srednjeveške Evrope, ki so izhajale iz pretežno rensko-flamskega geografskega (in duhovnega) prostora in bile večinoma povezane z beginskimi gibanjem in beginsko duhovnostjo. Vsaka od mistikinj je predstavljena v dveh delih: najprej v eseju, potem pa tudi z antologijo, v kateri so prevedeni odlomki iz njene literarne zapuščine. Eseji se manj ukvarjajo z biografskimi in zgodovinskimi podatki in bolj s problemi besedil, ki tvegajo drzno besedo o Bogu in vprašanja o (ne)pravovernosti v najširšem smislu. Ker je to področje dandanes ravno tako široko odprto, kot je bilo v srednjem veku, gre za zelo aktualno branje.

13 (2005) 416 str.

Sergej Averincev

Poetika zgodnjebizantinske literature

Prevod *Pavle Rak* v sodelovanju z *Matejo Komel Snoj*

e-20 (2017) pdf

Knjiga znamenitega ruskega filologa, filozofa in teologa Sergeja Averinceva predstavlja čas formiranja bizantinske književnosti in ob tem suvereno podaja temeljna načela patrističnega razumevanja sveta. Generacijam mladih intelektualcev v Sovjetski zvezi je zato mimo cenzure omogočala verodostojno iniciacijo v krščanstvo. Averincev poudarja, da zgodnjebizantinski literaturi vlada temeljno pesniško načelo »para-bole« in »para-fraze«. V literaturi »parafraz« in »metafraz« so v obdobju prehoda iz antike v srednji vek posebno vlogo imeli eksperimenti, ki so temeljili na rabi antičnih oblik za obdelavo biblične snovi ter pripovedovanje vsebine Stare in Nove zaveze v Homerjevem jeziku in metrumu na Vzhodu in v Vergilijevem jeziku in metrumu na Zahodu. Oblika ni bila izbrana zato, ker bi ustrezala temi, ampak ker se ji je »postavljala nasproti«; zato sta tako tema kot oblika nastopali v nesvojski, preobrnjeni podobi

14 (2005) 160 str.

Michel de Certeau

Bela ekstaza

Prevod *Vesna Velkoverh Bukilica*
Spremna beseda *Gorazd Kocijančič*

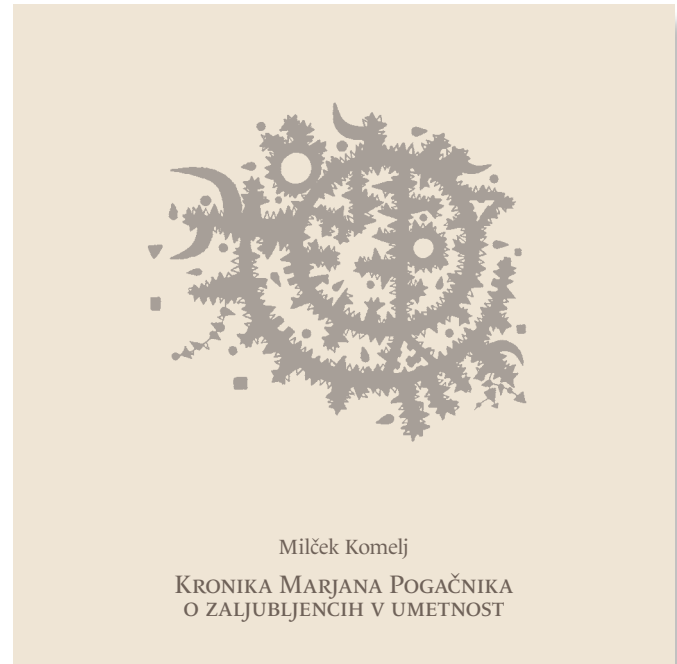
Michel de Certeau (1925–1986), nenavadni jezuit, je zelo pomemben postmoderni mislec, čigar pomen v zadnjih letih vse bolj odkrivajo ter mu posvečajo številne knjige in zbornike, razprave in simpozije. Ta izvorni samohodec je svojo sled pustil v številnih znanstvenih disciplinah – sociologiji, antropologiji vsakdanjega življenja, psihoanalizi in semilogiji, v zgodovini duhovnosti in teoriji zgodovinpisja –, najbolj pa se je uveljavil kot zgodovinar in teoretik mistike.

Knjiga prinaša izbor iz postumno objavljenega zbornika Certeaujevih razprav o krščanski duhovnosti, ki ga je pod naslovom *Faiblesse de croire* (*Šibkost verovati*) objavila Luce Giard; izboru je dodano poglavje Certeaujevega najpomembnejšega dela, »Mistična zgodba v 16. stoletju«.

15 (2005) 216 str.
Friedrich Schleiermacher
O religiji
 Prevod *Samo Krušič*
 Spremna beseda *Branko Klun*
 e-21 (2017, 2020) pdf, epub

Friedrich Schleiermacher, prevajalec Platona in eden najpomembnejših protestantskih teologov, je kljub svoji zavezanosti pluralizmu, spoštovanju individualnosti in zgodovinske tukajšnjosti ohranjal smisel za presežno eno, za celoto in celovitost, za transcendentni onkraj. Njegova kritika metafizike je kritika racionalnosti, ki se je uveljavila v njegovem času in zase zahtevala absolutni in izključni status. Zato je Schleiermacherejvo »občutje univerzuma« v resnici napotilo za drugačno možnost metafizičnega, za presežno, ki se ne pusti ujeti v moje misli in ki nasprotno zahteva mojo prepustitev. Religioznost je mogoča zgolj kot radikalna sprememba osebne držbe: na sebe samega osredotočeni jaz, ki v nenehni aktivnosti obvladuje svet, mora znati pustiti, se prepustiti in se razlastiti. In takrat se mu lahko zgodi to, kar Schleiermacher izrazi z besedami »sredi končnosti postati eno z neskončnim«.

16 (2005) 648 str.
Milček Komelj
Kronika Marjana Pogačnika
o zaljubljenih v umetnost
 e-45 (2020) pdf

V Kroniki Marjana Pogačnika o zaljubljenih v umetnost so zbrana pričevanja, razmišljanja in občutja umetnostnega zgodovinarja, znamenitega grafika, karizmatičnega pedagoga ter velikega domoljuba, ki je kot nečak mecena umetnikov in prvega ravnatelja slovenske Narodne galerije, Janeza Zorman, vse od otroštva od blizu spremljal najvidnejše slovenske ustvarjalce. V knjigi živivita zlasti čas njegove mladosti, trideseta leta 20. stoletja, ter specifično povojno vzdušje na ljubljanski likovni akademiji, na kateri je bil Pogačnik študent in profesor. Skoznjo pa so prepričljivo razvidni tudi geneza in podoba njegove lastne ustvarjalnosti ter izjemno umetniško sožitje z njegovo spodbudno »Madono«, ženo Bogico Pogačnik.

Petar Jevremović
PSIHOANALIZA
HERMENEVTIKA
CERKVENI OČETJE
IZBRANI ESEJI
PREVEDEL PAVLE RAK

17 (2006) 216 str.

Petar Jevremović

Psihoanaliza • Hermenevtika • Cerkevni očetje

Izbor, prevod in spremna beseda *Pavle Rak*

e-22 (2017, 2020) pdf, epub

René Girard
GLEDAM SATANA,
KI KAKOR BLISK PADA Z NEBA

Prevedla Vesna Velkovrh Bukilica

18 (2006) 224 str.

René Girard

Gledam satana, ki kakor blisk pada z neba

Prevod *Vesna Velkovrh Bukilica*

Spremna beseda *Edvard Kovač*

Eseji srbskega psihoanalitika in filozofa Petra Jevremovića govorijo o tem, kar je poglavitno v človekovem življenju: kako se utemeljuje in uresničuje osebnost. Napisani so na podlagi žive izkušnje. Jevremović združuje dve vedenji, poznavanje patristične teologije – teologije izkušnje – in lastno izkustvo psihoterapevta, ki ju ne povezuje umetno in mehanično, prek teoretskih razglabljanj in formalnih približevanj. Obe izkušnji se namreč med seboj močno razlikujeta – čeprav se obe ukvarjata z razdejano in razklano človeško dušo, ki jo poskušata vsaka po svoje ozdraviti. Kljub različnosti se ti izkušnji dopolnjujeta in pomagata razumeti druga drugo, še zlasti dandanes, ko smo na videz zelo oddaljeni od patristike in potrebujemo bolj sodoben izraz, da bi jo ponotranjili.

René Girard (1923–2015) je eden najvidnejših kulturnih antropologov 20. stoletja. Izšel je iz francoske literarne kritike in jo obogatil z razumevanjem psihologije, psihoanalize, socialne antropologije, zgodovine in arheologije. Tako je ustvaril izvirno teorijo o povezanosti nasilja in sakralnosti. Svojo novo antropologijo je Girard zgradil na nečem, kar je »skrito od začetka sveta«. Tisto nezavedno, kar nas povezuje od začetkov človeštva in česar si doslej nismo hoteli priznati, je le *désir mimétique*, »želja po posnemanju«. Prav načelo mimesis, posnemanja, je za Girarda neprepoznana dediščina človeštva, ki je temelj vsake kulture – a tudi nasilja.

Boris Šinigoj
SPODBUDA K FILOZOFIJI

19

19 (2006) 496 str.
Boris Šinigoj
Spodbuda k filozofiji
e-41 (2019) pdf, epub

Monografija Borisa Šinigoja *Spodbuda k filozofiji* je napisana na sledi protreptikov ali spodbud k filozofiji, ki naj bralca prek srečevanja s temeljnimi vprašanji mišljenja vodijo k spoznavanju samega sebe in skrbi za lastno dušo. Zasnovana je kot povabilo k skoku v ljubezensko pustolovščino, ki sega od uvodnega približevanja modrosti prek osrednjega srečevanja s filozofijo Grkov do ponovne vrnitve v naš čas ob pomoči iskanja odgovorov na Kantova štiri vprašanja. Temeljna intenca knjige je obuditi držo, iz katere se je filozofija rodila in razvila: Šinigoj filozofijo kot način kritičnega mišljenja poveže v kontrapunkt z zavezujočim načinom življenja in jo znova vzpostavi kot temelj človekovega odnosa do resničnosti. Delo je na nekaterih gimnazijah uvrščeno na priporočilni seznam pri pouku filozofije.

KNJIGA MARGERY KEMPE

Prevod in spremna beseda
Nike K. Pokorn

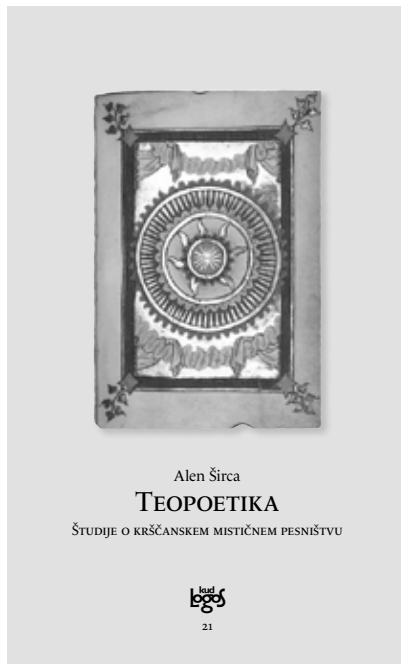

20

20 (2006) 304 str.
Knjiga Margery Kempe
Prevod in spremna beseda *Nike Kocijančič Pokorn*

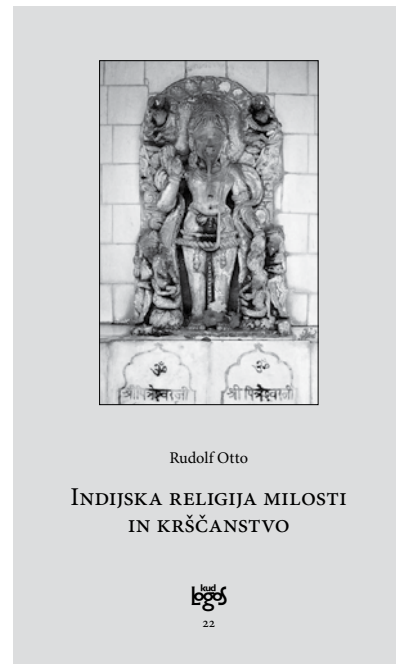
Knjiga Margery Kempe je prva avtobiografija v angleškem jeziku, nastala v prvi polovici 15. stoletja. Mnogo stoletij je veljala za izgubljeno, dokler je leta 1934 niso ponovno našli in jo hitro uvrstili med osrednja dela angleške književnosti.

Margery Kempe, je bila nepismena ženska, izkušena romarica, mati štirinajstih otrok in mistikinja, ki je narekovala svoje spomine izbranemu kleriku. Besedilo, ki poleg duhovne avtobiografije razkriva tudi nekatere značilnosti hagiografije in čiste fikcije, ne označuje le začetkov angleške proze, temveč je obenem zanimiv izraz (za angleški prostor nenavadne) čutno-duhovne in mistične predanosti.

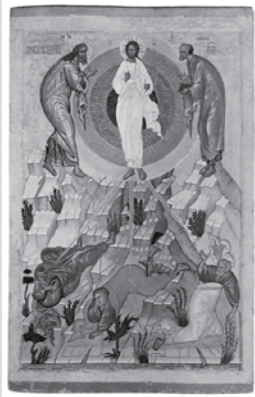
21 (2007) 258 str.
Alen Širca
Teopoetika
Študije o krščanskem mističnem pesništvu
e-39 (2019) pdf, epub

Mistika je gotovo ena najzanimivejših in zlasti dandanes ena najbolj preučevanih plasti svetovnih religij. Knjiga Alena Širca predstavlja eruditski in filozofsko poglobljen apel, da bi iz anikvariata literarne in duhovne zgodovine krščanstva rešili pesništvo, ki je – ne samo v religioznem, temveč tudi v estetskem smislu – odlikovano moderno. Podrobneje je v knjigi predstavljena Mechthild iz Magdeburga, največja nemška srednjeveška pesnica.

22 (2007) 128 str.
Rudolf Otto
Indijska religija milosti in krščanstvo
Prevod *Alfred Leskovec*
Spremna beseda *Lenart Škof*
e-28 (2018, 2020) pdf, epub

Rudolf Otto (1869–1937) je bil nemški teolog, indolog in primerjalni religiolog. Svetovno slavo je doživel z izdajo dela *Sveto*, med njegovimi pomembnejšimi deli pa so še prevodi indijskih religijskih spisov in študije o indijskih religijah, med katerimi zaseda posebno mesto prav študija o indijski religiji milosti in krščanstvu. Otto v tem delu z indološkega in teološkega vidika obravnava višnuistično teologijo *bhakti* ter njen nauk o milosti ter jo primerja s temeljnimi pojmi krščanske teologije. Zaradi Ottovega izjemnega poznavanja obeh tradicij je delo še dandanes pomemben zgled primerjalno teoloških in religioloških raziskav s področja krščanstva in indijskih religij.

Vladimir Loski

**MISTIČNA TEOLOGIJA
VZHODNE CERKVE**

logos
23

23 (2008) 224 str.

Vladimir Loski

Mistična teologija vzhodne Cerkve

Prevod in spremna beseda *Pavle Rak*

e-32 (2018, 2019) pdf, epub

Mistična teologija vzhodne Cerkve Vladimira Loskega je verjetno najbolj znana sistematična razlaga pravoslavne teologije, namenjena zahodnemu bralcu. Dandanes nanjo gledamo kot na klasično delo o mistični teologiji krščanskega Vzhoda. Čeprav je knjiga namenjena zahodnemu bralcu, je tudi v pravoslavnem okolju sprejeta kot verodostojen oris živete duhovnosti. Po temeljni tezi Loskega je vsaka prava teologija mistična, tako kot je edini in vseobsegajoči cilj krščanskega življenja človekovo poboženje.

Michel Henry
JEZUSOVE BESEDE

logos
24

24 (2008) 168 str.

Michel Henry

Jezusove besede

Prevod *Vesna Velkovich Bukilica*

Spremna beseda *Edvard Kovač*

Michel Henry (1922–2002) je bil eden najpomembnejših francoskih fenomenologov. V svoji zadnji knjigi, *Jezusove besede*, je podal pretanjeno filozofsko razumevanje evangeljske govornice. Prostor, kjer človek, ki prihaja iz Boga, sliši Božjo besedo, je njegovo srce. To je prostor, v katerem sta poslušanje Besede in človekovo porajanje eno in isto. Tam, v samorazodetju Življenja v Logosu, se zgodi samorazodetje, v katerem se človek učloveči, kjer se torej poraja s svojimi značilno človeškimi posebnostmi. Posluš za Besedo je sobistven s človeško naravo. Ta istost človekovega razodetja samemu sebi v lastnem srcu in razodetja Boga v njegovi Besedi, Logosu, nam pojasni, kako Bog vidi »na skrivnem«, v skrivnosti srca, kar je eden osrednjih poudarkov Kristusovega nauka, s katerim nagovarja vse ljudi.

Alexandre Koyré

MISTIKI, SPIRITUALISTI, ALKIMISTI
XVI. STOLETJA V NEMČIJI

25

25 (2008) 208 str.

Alexandre Koyré

Mistiki, spiritualisti, alkimisti xvi. stoletja v Nemčiji

Prevod in spremna beseda Alen Širca

e-34 (2018, 2019) pdf, epub

JULIJANA IZ NORWICHA
RAZODETJA BOŽJE LJUBEZNI

PREVOD IN SPREMNA BESEDA NIKE K. POKORN

26

26 (2009) 144 str.

Julijana iz Norwicha

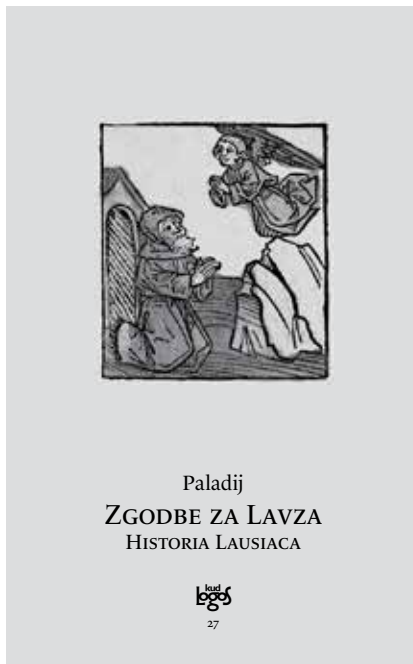
Razodetja božje ljubezni

Prevod in spremna beseda Nike Kocijančič Pokorn

e-58 (2020) pdf, epub

Alexandre Koyré (1892–1964) je bil rusko-francoski zgodovinar znanosti. V knjigi o nemški radikalni »reformaciji« obravnava avtorje, ki so z nekonformističnim razumevanjem krščanske duhovnosti še dandanes izjemno aktualni. Čeprav so izhodišča in miselne stavbe spiritualističnih avtorjev različni, je tem avtorjem skupno vsaj to, da so v nadkonfesionalnem horizontu skušali misliti in doživeti izkušnjo Božjega brez kakršnegakoli institucionalnega posredovanja. Prvi protestantski spiritualisti v odgovor na katoliško »hermenevtiko« niso segali le po nasprotju med »notranjo« in »zunanjo« besedo, da bi na novo utemeljili vero. Svetemu pismu niso samo podelili neposredne normativne veljave in s tem bolj ali manj odpravili cerkveno eksegetsko izročilo, temveč so pavlinsko nasprotje med »črko« in »duhom« obrnili zoper vsakršno institucionalizacijo vere, zoper nastajanje katerihkoli »nacionalnih« Cerkva.

Razodetja Božje ljubezni Julijane iz Norwicha so nastala ob koncu 14. stoletja v Angliji in so prvo ohranjeno delo v srednji angleščini, ki ga je napisala ženska. O življenju Julijane iz Norwicha ne vemo veliko. Gotovo je le to, da je večino svojega življenja preživela kot anahoreta, tj. kot puščavnica posebne vrste, zazidana v celico, ki se je dotikala katedrale sv. Julijana iz Norwicha, po katerem je prevzela tudi svoje ime. V *Razodetjih* Julijana opisuje mistično izkušnjo, ki jo je doživela leta 1373, ko je hudo zbolela. Ko je okrevala, je najprej v kratkem besedilu opisala svojih šestnajst videnj, dvajset let pozneje pa jih je v dolgem besedilu razčlenila in poskusila razložiti na zelo izviren način. Besedili sta eden izmed vrhunskih dosežkov angleške književnosti poznega 14. stoletja.

27 (2009) 416 str.

Paladij

**Zgodbe za Lavza
Historia Lausiaca**

Prevod in spremna beseda *Jasna Hrovat*
e-30 (2018, 2019) pdf, epub

Paladij, menih, puščavnik, škof in pisatelj (363/364–pribl. 431), je svoj znameniti spis o življenju asketov posvetil prijatelju Lavzu, komorniku bizantinskega cesarja Teodozija II. V njem je opisal izkušnje, ki jih je dobil v dolgih letih sobivanja s puščavniki v Egiptu, Palestini in drugod. Tako je nastalo delo, napisano v grškem jeziku, vendar uveljavljeno pod latinskim naslovom *Historia Lausiaca*, v slovenskem prevodu *Zgodbe za Lavza*. Paladijevi opisi menihov so živi, nekakšne miniature, ki nam pomagajo spoznati, kako so v prvih stoletjih ljudje živeli in doživljali svoje odrešenje v Kristusu. Obenem nam predstavi življenje tedanjega časa, ne le meniško, ampak tudi posvetno, s podrobnostmi o vsakdanjih navadah.

28 (2009) 144 str.

Jacques Ellul

Anarhija in krščanstvo

Prevod *Alen Širca*
Spremna beseda *Matic Kocijančič*

Jacques Ellul v *Anarhiji in krščanstvu* brez zadržkov oriše politična stranpota krščanskih Cerkva. S pregledom najzloglasnejših primerov pokaže, kako so zgodovinske krščanske Cerkve velik del svoje dvatisočletne zgodovine podpirale institucijo države ali se vanjo celo vključevale in tako »pri-ličenje« (*conformisme*) naredile za nekakšno moralno vrednoto. A biblično sporočilo samo je daleč od napeljevanja na karkoli podobnega. Temeljna svetopisemska pozicija, naj jo beremo skozi oči judovskega izročila ali v horizontu krščanskih kanonov, je, da je politična oblast nekaj problematičnega, včasih izrazito slabega, v odločilnih odlomkih pa celo nekaj, kar je v izključni domeni poosebljene totalitete zla. Sveto pismo nas po Ellulovem prepričanju uvaja v svojevrsten anarhizem. Skozi to prizmo se tako v številnih točkah zbistri povsem drugačna družbena naravnost, oblikovana v želji po popolni zvestobi evangelijskemu sporočilu.

Giorgio Colli

ROJSTVO FILOZOFIJE

Uvod *Riccardo Di Giuseppe*
Prevod in spremna beseda *Vid Snaj*

29 (2009) 200 str.

Giorgio Colli

Rojstvo filozofije

Prevod in spremna beseda *Vid Snaj*

Uvod *Riccardo di Giuseppe*

HIERONIM

ZAGOVOR PROTI RUFINU

Prevod in spremna beseda
Neža Sagadin

30 (2010) 464 str.

Hieronim

Zagovor proti Rufinu

Prevod in spremna beseda *Neža Sagadin*

e-40 (2019) pdf, epub

Ugledni italijanski filozof Giorgio Colli (1917–1979) ne pripoveduje zgodbe o filozofiji, ampak zgodbo o njeni predhodnici, arhaični modrosti, ki se konča z rojstvom filozofije. Začenja jo v delfskem preročišču in na koncu prvega poglavja povzemajoč pravi: »Blaznost je matrica modrosti.« Ta manía, ta »blaznost« pa ni nobena duševna motnja ali trajno uničeno zdravje duše, ampak je, kolikor prihaja od boga na svetem kraju, v preročišču, bogoblaznost. Toda vedeževalsko blaznenje je le »pogoj možnosti« modrosti. Kajti v blaznenju, ki ga sproži nagib boga v priobčanje, božje delovanje išče prevod v človeške besede tako, da pri tem zbuja um. Vse resnično védenje, ki prehaja prek vedeževanja, ne izhaja od ničesar drugega kakor od božjega nagiba v sporočanje, namenjeno ljudem. In zato tudi ves prihodnji razvoj uma ni nič drugega kakor njegovo oddaljevanje od prvotnega božjega vzgiba, kar navsezadnje pripelje do propada modrosti.

»Me imate za prevajalca? Bil sem izdajalec; izdal sem heretika, da bi Cerkev rešil pred herezijo. Sam razlog prevajanja je zdaj tu. Moj namen je bil spoštljiv in ni mi treba poslušati očitkov brezbožnosti, kajti izdal sem brezboštvo, ki se Cerkvam ponuja kot pobožnost ...« Tako zveni Hieronimov *Zagovor proti Rufinu*, ki je eno najvidnejših polemičnih besedil s konca 4. stoletja. Zasnovano je kot krčevit odgovor prijatelju Rufinu na obtožbo origenizma, ki je Hieronima, slavnega prevajalca in razlagalca Svetega pisma, doletela zaradi mladostnega zgledovanja po Origenu in prevoda njegovega dela *O počelih*. Hkrati je to zgodba o koncu prijateljstva, polna medosebnega obračunavanja, ki Hieronima prikaže v manj znani podobi.

Peter Kingsley
RESNIČNOST

Prevod *Marija Zlatnar Moe*
Spremna beseda *Jan Ciglenečki*

31

31 (2010) 496 str.

Peter Kingsley

Resničnost

Prevod *Marija Zlatnar Moe*
Spremna beseda *Jan Ciglenečki*

Philip Jenkins

NOVI KRŠČANSKI SVET

Prihod globalnega krščanstva

Prevod *Jasna Hrovat*
Spremna beseda *Matjaž Črnivec*

32

32 (2010) 400 str.

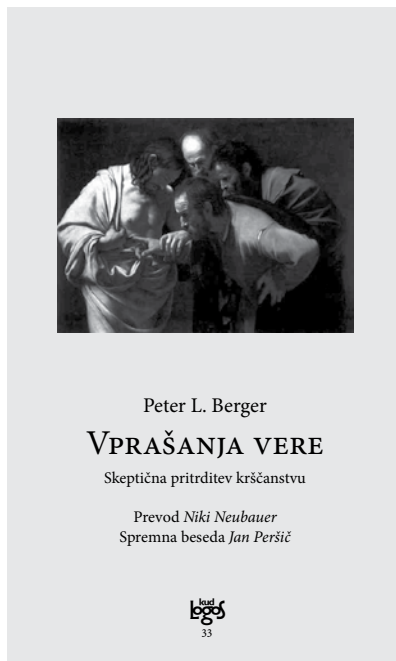
Philip Jenkins

Novi krščanski svet

Prihod globalnega krščanstva
Prevod *Jasna Hrovat*
Spremna beseda *Matjaž Črnivec*

Delo angleškega klasičnega filologa Petra Kingsleyja je zbir in vrh njegovega dolgoletnega preučevanja Parmenida in Empedokla. V zgodovini filozofije velja Parmenid za očeta zahodne logike, Empedokles pa za avtorja pomembne kozmološke ideje o štirih elementih, iz katerih je sestavljen svet. Kingsley na izvirni način povezuje Parmenida in Empedokla s pitagorejskim in orfičnim izročilom: Empedokles je bil mistik in mag, Parmenid pa Apolonov svečenik in *iatromántis*, »zdravilec vedeževalec«. Kingsleyjevo pisanje je brez dvoma kontroveržno, vendar po drugi strani pomeni nemara najradikalnejši poskus celovitega razumevanja predsokratske modrosti.

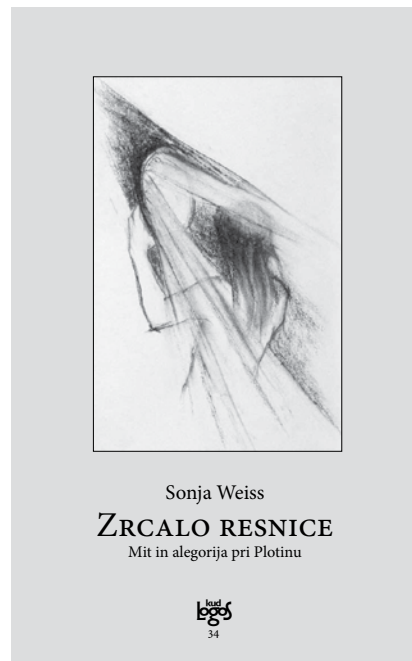
Jenkinsova knjiga je temeljna sociološka študija o sodobnem globalnem krščanstvu, ki nas preseneča s svojo erudicijo in izzivalnimi ugotovitvami. Pisec nas sooča s presenetljivim dejstvom: krščanstvo ni evropska religija; to ni več – in to ni bila niti na svojem začetku. Avtor odločno opravi z mitom o »zahodnem krščanstvu«: nazoren zgodovinski pregled pokaže, da je krščanstvo nastalo na Bližnjem vzhodu in se širilo po Afriki, Aziji in Evropi, tako da je bila vse do konca 13. stoletja večina krščanstva zunaj Evrope. V nadaljnjih stoletjih je Evropa res začasno postala »krščanski kontinent«, vendar ta oznaka v zadnjih desetletjih spet ne velja. Pri tem ne gre za sekularizacijo, ki bi imela globalni pomen, ampak za lokalno dogajanje. Jenkins prikaže premik, ki se je zgodil v zadnjih petdesetih letih, ko je mogoče opaziti velik razrast krščanstva na južni polobli (predvsem v Afriki in Južni Ameriki) in upad krščanstva na severu.

33 (2011), 320 str.
Peter L. Berger
Vprašanja vere
Skeptična pritrnitev krščanstvu
Prevod *Niki Neubauer*
Spremna beseda *Jan Peršič*

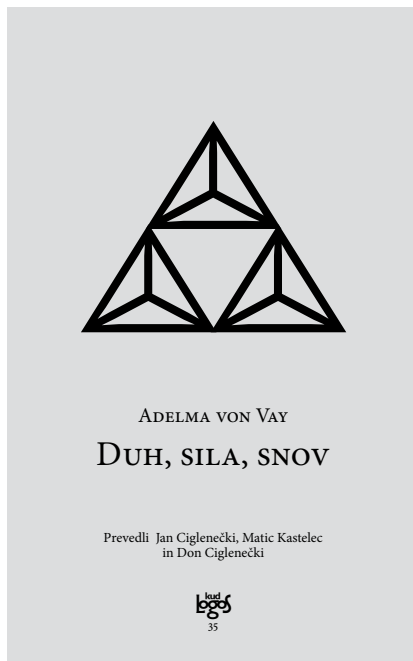
Religiozna vera vedno vključuje temeljno domnevo, da obstaja resničnost onstran resničnosti navadnega, vsakdanjega življenja – in da je ta resničnost dobronamerna. Drugače povedano, religiozna vera vključuje prepričanje, da obstaja usoda, ki presega smrt in uničenje, ki, kot vemo, ne čakata le nas, temveč vsakogar in vse, kar nam je drago na tem svetu, človeško vrsto in planet, na katerem poteka zgodovina, in (če ima sodobna fizika prav) tudi vse vesolje. Povsem razumno je, če nekdo reče, da ne verjame v tako transcendentno usodo. Manj razumno pa je reči, da ga to vprašanje ne zanima.

Peter L. Berger (1929–2017) je bil eden izmed najuglednejših sodobnih sociologov. V pričujoči knjigi predstavlja svoj osebni krščanski credo.

34 (2011), 232 str.
Sonja Weiss
Zrcalo resnice
Mit in alegorija pri Plotinu
e-59 (2020) pdf, epub

Študija Sonje Weiss *Zrcalo resnice* je prva slovenska monografija o Plotinu: raziskuje njegovo rabo mitološke prisposode in alegorične interpretacije mita, ki je pomemben del antičnega filozofskega diskurza. Plotinovo dožemanje mita se dotika tako znanih Platonovih alegorij (*Fajdrovega* mita o krilih duše, mita o Erosu iz *Simpozija*, mita o poslednji sodbi iz *Države*...) kot specifičnih mitoloških motivov, ki so imeli pomembno vlogo v različnih versko-filozofskih misterijih, predvsem orfiško-pitagorejskih (mit o Dionizovem zrcalu); ne izogne se najbolj znanim motivom, ki so sčasoma v različnih pesniških predelavah že skoraj ponarodeli (mit o Narcisu). Monografija se z analizo omenjenih motivov osredotoča na najbolj aktualno plat Plotinove filozofije: na tisto, ki se ukvarja s človekom, njegovo svobodo in usodo.

35 (2011), 256 str.

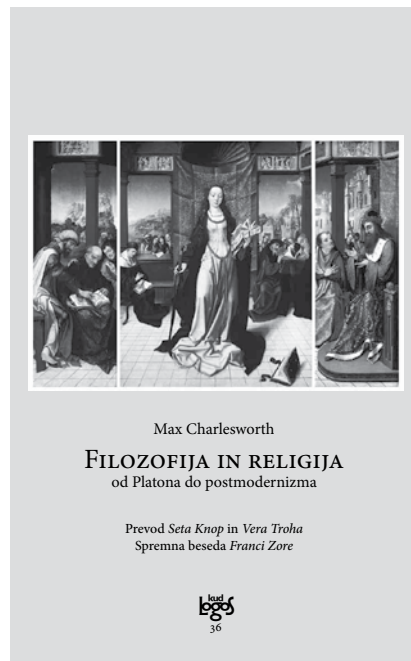
Adelma von Vay

Duh, sila, snov

Prevod *Jan Ciglenečki, Matic Kastelec in Don Ciglenečki*

Spremna beseda *Jan Ciglenečki*

e-46 (2019) pdf, epub

36 (2011), 280 str.

Max Charlesworth

Filozofija in religija

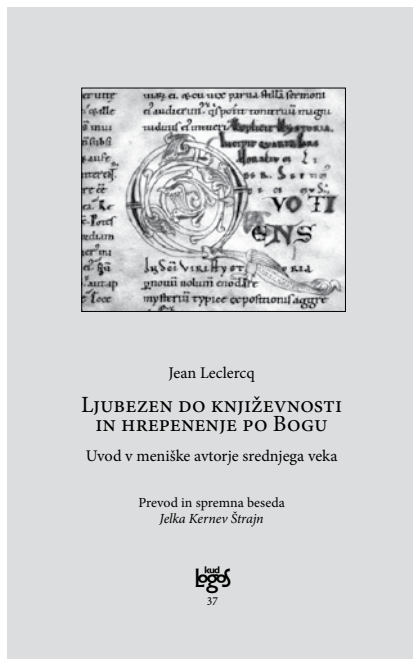
Od Platona do postmodernizma

Prevod *Seta Knop in Vera Troha*

Spremna beseda *Franci Zore*

Knjigo *Duh, sila, snov* naj bi napisala devetindvajsetletna baronica Adelma von Vay (1840–1925), doma iz Slovenskih Konjic, in sicer ob pomoči t. i. medialnega pisanja, neodvisno od njenega zavednega vpliva in svobodne volje. Knjiga je bila takoj po izidu leta 1870 na Dunaju razprodana in je kmalu postala priljubljeno branje v ezoteričnih krogih. Samo v nemščini je doslej doživela devet izdaj. Avtoričino življenje in delo do izida slovenskega prevoda pri nas ni bilo znano, potem pa je vzbudilo veliko zanimanje. Paranormalne okoliščine, ki naj bi bile vzrok za nastanek knjige, lahko pri marsikom vzbudijo odpor in ga nehote napeljejo na misel, da gre pri vsem skupaj za prevaro, kakršnih v tovrstni literaturi ne manjka. V resnici pa imamo opravka z avtoričino ambiciozno koncepcijo sveta, ki na podlagi konsekventno izpeljanih načel, podprtih z razvejanim zakonom števil in simboliko likov, v celovito shemo poveže Boga, vesolje in človeka.

Filozof Max Charlesworth (1925–2014) v svoji pregledni knjigi predstavi pet temeljnih načinov srečevanja filozofije in religije. V prvem primeru filozofija sama razvija religijo, saj do razumevanja religioznega ali do religioznega nasploh pridemo s pomočjo mišljenja. Pri drugem načinu filozofija pomeni obrambo in upravičevanje vere. Tretja skupina avtorjev vidi majhno ali nikakršno povezavo med filozofijo in vero, saj razum po njihovem prepričanju ne more spoznati Boga, ampak je doseganje Boga povezano s praktično filozofijo ali subjektivnim doživljanjem. Četrty in peti način sta povezana s filozofskimi gibanji 20. stoletja. Charlesworthova knjiga predstavlja izvrsten uvod v filozofijo religije.

Jean Leclercq

**LJUBEZEN DO KNJIŽEVNOSTI
IN HREPENENJE PO BOGU**

Uvod v meniške avtorje srednjega veka

Prevod in spremna beseda
Jelka Kernev Štrajn

37 (2011) 368 str.

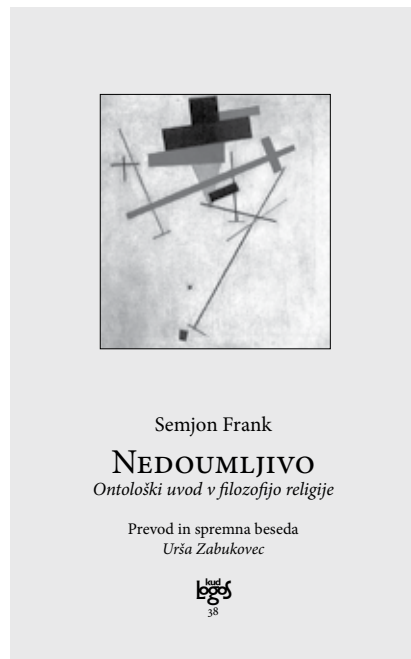
Jean Leclercq

Ljubezen do književnosti in hrepenenje po Bogu

Uvod v meniške avtorje srednjega veka

Prevod in spremna beseda *Jelka Kernev Štrajn*

Kakšno je bilo duhovno okolje, v katerem so nastali najstarejši srednjeveški rokopisi, prvi ohranjeni spomeniki knjižne kulture na naših tleh, shranjeni v Nacionalni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani? Kakšna je bila teologija benediktinskih in cistercijskih menihov v samostanih, razsejanih po Sloveniji? Kakšen njihov odnos do klasične in patristične književnosti ali njihovo razumevanje umetnosti in zgodovine, filozofije in liturgije? Nas meniška srednjeveška kultura lahko še vedno nagovarja? Odgovore na ta vprašanja nam lahko ponudi le prikaz vsega evropskega konteksta samostanske kulture in poznavalski zaris njenih temeljnih duhovnih potez. Že več kot pol stoletja velja, da ni boljšega tovrstnega prikaza od klasične knjige francoskega učenjaka, benediktinca Jeana Leclercqa. Njen naslov je program in abreviatura tisočletne dediščine, na katero smo lahko ponosni: ljubezen do književnosti in hrepenenje po Bogu.

Semjon Frank

NEDOURLJIVO

Ontološki uvod v filozofijo religije

Prevod in spremna beseda
Urša Zabukovec

38 (2012) 441 str.

Semjon Frank

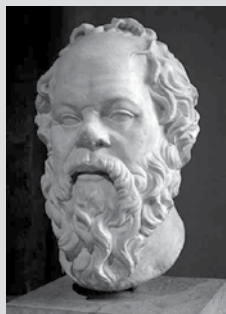
Nedoumljivo

Ontološki uvod v filozofijo religije

Prevod in spremna beseda *Urša Zabukovec*

e-68 (2021) pdf, epub

Krščanski mislec judovskih korenin Semjon Frank (1877–1950) velja za enega najglobljih mislecev »ruske religiozne filozofije«, ki se je razcvetela pred rusko revolucijo in po njej v izgnanstvu. Najbolj sistematičen prikaz Frankove filozofije najdemo v njegovem osrednjem delu z naslovom Nedoumljivo (1939). Osrednjo misel traktata nakazuje njegov moto – misel Nikolaja Kuzanskega Attingitur inattingible inattingibiliter – »Nedotakljivega se dotikamo brez dotika«; Frank jo razvija ob pomoči analize našega spoznavanja in strukture biti. Stvarnost predstavlja neposredni material spoznavanja, za njim je sfera idej – pojmov, ki jih tvori razum (abstraktno znanje). Ta idealna sfera pa se nam odkriva v nekakšni notranji edinosti, v katero je vključen tudi Absolut (»Božanstvo«), zaradi česar se edinost spremeni v Vseedinost. Z metafiziko Vseedinosti se Frank vpisuje v tradicijo platonizma.

Ksenofont
SPOMINI NA SOKRATA

Prevod in spremna beseda
Gregor Pobežin

39 (2012) 324 str.

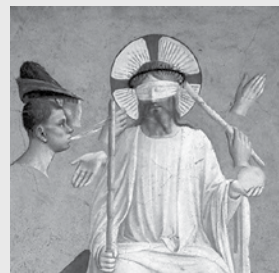
Ksenofont

Spomini na Sokrata

Prevod in spremna beseda *Gregor Pobežin*

e-36 (2019) pdf, epub

Spomini na Sokrata so delo Ksenofonta (428–354 pr. Kr.), ki je bil vrstnik Platona, Sokratovega najpomembnejšega filozofskega naslednika. Ksenofontovo delo naj bi nastalo okoli l. 371 pr. Kr., kar sklepamo iz edine omembe sočasnih zgodovinskih dogodkov (bitke pri Levktri). Delo vključuje devetin trideset poglavij, ki so razdeljena na štiri knjige. Gre za najdaljše delo med Ksenofontovimi t. i. sokratskimi deli. Ob Platonovih filozofskih dialogih, v katerih nam slika Sokratovo osebnost in njegovo filozofsko misel, so Ksenofontova dela edino neposredno pričevanje o Sokratovem življenju in delu. Poglavitni namen Ksenofontovega dela je predstaviti Sokrata kot uspešnega, radoživega in izredno prodornega učitelja ter opozoriti na njegovo uspešnost in koristnost v kar najširšem krogu sogovornikov.

David Bentley Hart
ATEISTIČNE ZABLODE

Krščanska revolucija
in njeni modni sovražniki

Prevedla *Marija Zlatnar Moe*
Spremna beseda *Jan Peršič*

40 (2013) 328 str.

David Bentley Hart

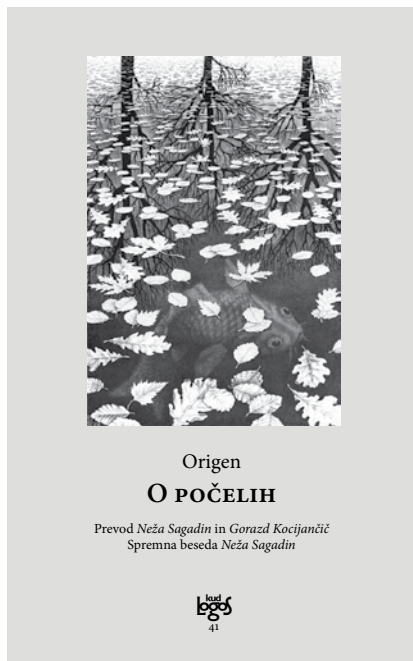
Ateistične zablode

Krščanska revolucija in njeni modni sovražniki

Prevod *Marija Zlatnar Moe*

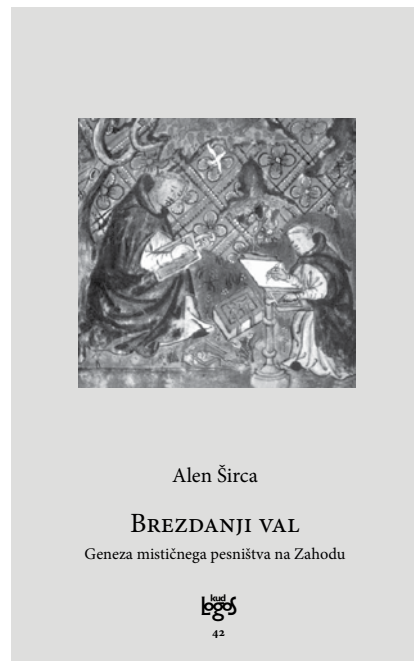
Spremna beseda *Jan Peršič*

Razum – v klasičnem krščanskem pomenu – je način življenja, ne pa samo preprosto in ozko obvladovanje nekaterih tehnik za upravljanje s snovnim, in prav gotovo ne otročja gotovost, da takšno obvladovanje pomeni, da obstaja samo snovna resničnost. Razumno življenje umesti znanje v širšo postavitev kreposti, domišljije, potrpežljivosti, previdnosti, ponižnosti in zadržanosti. Razum ni samo znanje, ampak znanje, izpopolnjeno z modrostjo. V krščanskem izročilu so razum cenili kot visoko in dragoceno stvar, in sicer predvsem zato, ker je bil notranje povezan z dostojanstvom bitij, ustvarjenih po Božji podobi; in ker je bilo tako, so predpostavljali, da je razum vedno tudi moralnost in da je za to, da bi um postal docela razumski, potrebna ljubezen do bližnjega. Hart v svoji knjigi prepričljivo pokaže, kako se sodobne kritike krščanstva opirajo na zelo zoženo pojmovanje razuma in pri tem brez sramu sprevrčajo zgodovinska dejstva.

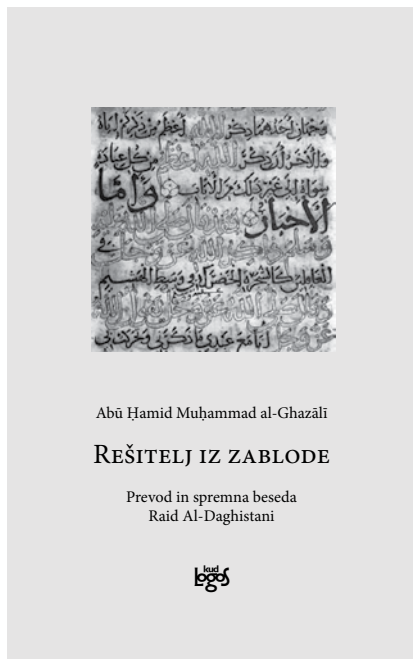
41 (2013) 384 str.
Origen
O počelih
 Prevod *Neža Sagadin* in *Gorazd Kocijančič*
 Spremna beseda *Neža Sagadin*
 e-66 (2021) pdf, epub

O počelih, temeljni spis morda najpomembnejšega krščanskega misleca antike, Aleksandrijca Origena (184/185–253/254), je prvi sistematični prikaz krščanskega nauka. Prvi, najstarejši – a ne zastarel. Pred nami se razgrinja živa teologija, ki ima za svoje središče svobodo, Božjo in človeško: misel, ki jo odlikujeta tako brezpogojna zvestoba Božjemu razodetju kot drznost spekulacije o številnih vprašanjih, na katera sta Sveto pismo in tedanje cerkveno izročilo dajala samo skrivnostne namige. To je misel, ob branju katere zadihamo: misel nepreštevni svetov in vekov, misel, v kateri sta brez prisile združena um in pobožnost, misel, v kateri se vesoljska karma raztaplja v ljubezni Boga Očeta, ki se nam je razodel po Sinu in je z nami v Duhu – ter prav vsako bitje po skrivnostnih poteh vodi k sebi. Optimistična, svetla misel. Misel kozmičnega upanja.

42 (2013) 568 str.
Alen Širca
Brezdanji val
 Geneza mističnega pesništva na Zahodu
 e-53 (2020) pdf, epub

Vprašanje o razmerju med poezijo in mistiko se današnjemu bralcu lahko zdi precej arhaično in tuje. A v resnici gre za eno temeljnih vprašanj literarnosti kot take. Nanj lahko odgovarjamo tudi s premislekom tistih mističnih tokov, ki so svoj polni izraz našli prav v prvini pesniškega. Bistvo literature zagotovo sega čez vse časovne predpone; če nam zanj dejansko gre, moramo tudi sami preiti dolgo pot čez vsako predstavo o arhaiki, proti nekemu globinskemu in skrivnostnemu arché. Iz tega vrelca izvirata tako literarna kot mistična beseda. Pred njim se obe osuplo zavijata v molk. Pa vendar mistične besede govorijo še naprej. Prečkajo meje obdobj in rodov, meje nečimrnosti rodoslovja, čeprav so sleherniku zmeraj so-rodne. Obsežna literarnozgodovinska študija *Brezdanji val* sledi besedi mistične književnosti in njeni višji genealogiji. Pod geslom *ex Occidente lux* avtor na plano postavlja veliko izročilo evropskega duha.

43 (2014) 160 str.

Al-Ghazali

Rešitelj iz zablode

Prevod in spremna beseda *Raid Al-Daghistani*

Knjiga *Rešitelj iz zablode* ima posebno mesto tako znotraj al-Ghazālījevega opusa kot v celotni islamski kulturno-duhovni zgodovini. V njej al-Ghazālī (1057–1111), eden najpomembnejših islamskih teologov, v prvoosebni izpovedi razkrije svojo bogato in razgibano življenjsko pot, nakaže svojo eksistencialno-duhovno krizo, ki je pomenila prelom tako v njegovem osebnem kot tudi miselnem svetu, ter povzame vsa svoja najpomembnejša dognanja o filozofiji, teologiji, ezoteriki, preroštvu in mistiki. Knjiga je eden izmed avtorjevih največjih dosežkov, saj mu je z njo islamsko mistiko uspelo narediti za sestavni del islamske ortodoksije.

44 (2014) 576 str.

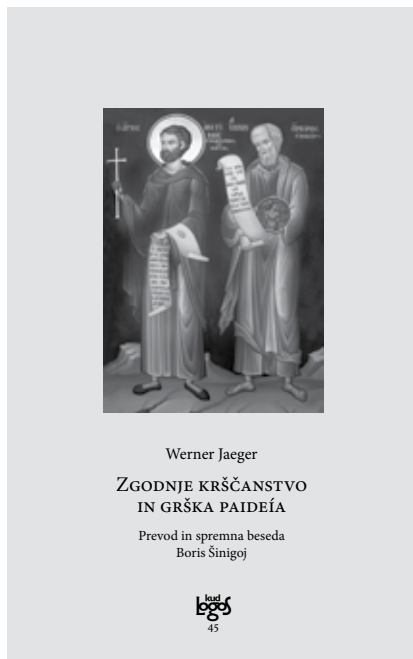
Na notranji poti k Bogu

Antologija kartuzijanskih piscev

e-11 (2016, 2020) pdf, epub

Izbor besedil enaindvajsetih izbranih kartuzijanskih avtorjev predstavlja antologijo kartuzijanske duhovnosti iz obdobja od 11. do 20. stoletja. Pričevanja mistikov in duhovnih pisateljev so urejena po tematskem in časovnem zaporedju.

Pri kartuzijanih je zasijal kot prva zvezda sv. Bruno v spremstvu šesterih tovarišev, ki so sledili svojemu učitelju na poti v neznanu, se po nasvetu krajevnega škofa naselili v nenaseljeni divjini – v puščini Kartuzije – in jo spremenili v bivališče svetih iskalcev Božjega obličja, združenih v samotnem iskanju ter skupnem slavljenju troedinega Sonca ... Potem so v teku časa zasijale še druge kartuzijanske zvezde ter spregovorile s svojimi izkušnjami – zapisanimi in prepisanimi, končno tudi natisnjenimi – v »Knjigi izkušenj«; tako smemo s skupnim izrazom poimenovati njihova osebna pričevanja o popotnih izkušnjah na čudoviti notranji poti k Bogu.

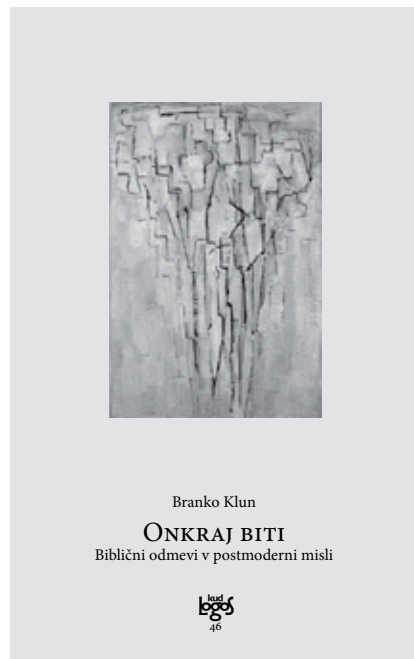

45 (2014) 160 str.

Werner Jaeger

Zgodnje krščanstvo in grška paideia
 Prevod in spremna beseda *Boris Šinigoj*

Werner Jaeger je eno osrednjih imen »novega humanizma« in klasične filologije 20. stoletja ter eden največjih poznavalcev zgodnjekrščanskega izročila, kar je med drugim izpričal tudi v delu *Zgodnje krščanstvo in grška paideia*. Z njim je bistveno dopolnil in sklenil svojo monumentalno monografijo *Paideia*, v kateri je obravnaval grško pojmovanje *paideie* (vzgoje, kulture) kot temeljne vzgojenosti človekovega duha od homerske dobe prek klasičnega grštva do izteka helenizma. Jaeger v jasnem in tehtnem prikazu, podprtem z izčrpnimi opombami, obravnava medsebojno prepletanje krščanskega in grškega duhovnega izročila s poudarkom na nadaljnjem razvoju grškega pojma *paideia* ob primeru književnosti, filozofije in duhovne kulture, pa tudi v smislu Božje vzgoje človeštva.

46 (2014) 256 str.

Branko Klun

Onkraj biti
 Biblični odmevi v postmoderni misli
 e-64 (2021) pdf, epub

Knjiga Branka Kluna *Onkraj biti* pritrjuje tezi, da smo v postmoderni misli priče »vračanju religije«, vendar to vračanje po njegovem prepričanju ubira povsem nove poti in ne pomeni vrnitve k stari predmoderni metafiziki. Še več, v postmodernem obratu, ki ga zaznamuje odstavek modernega subjekta in razširitev polja racionalnosti, lahko prepoznamo odločujoč vpliv biblične dediščine. V dialogu z misleci fenomenološke in hermenevtične provenience – zlasti s Heideggerjem, Levinasom, Marionom in Vattimom – avtor pokaže, kako se njihova kritika metafizike navdihuje v religiozni biblični tradiciji in znova aktualizira nikdar preseženo napetost med stebroma zahodne misli: med grško metafiziko z njenim idealom brezčasnosti in univerzalnosti ter bibličnim mišljenjem, ki ga bistveno določajo razsežnosti časa (zgodovine), singularnosti in medosebnega odnosa.

Sergej Bulgakov
FILOZOFIJA EKONOMIJE
Svet kot ekonomija
Prevod in spremna beseda
Urša Zabukovec

47 (2015) 310 str.

Sergej Bulgakov

Filozofija ekonomije

Svet kot ekonomija

Prevod in spremna beseda *Urša Zabukovec*

EVAGRIJ PONTSKI
SPISI IN PISMA

Prevod, spremna besedila in opombe
Gorazd Kocijančič in Alen Širca

48 (2015) 680 str.

Evagrij Pontski

Spisi in pisma

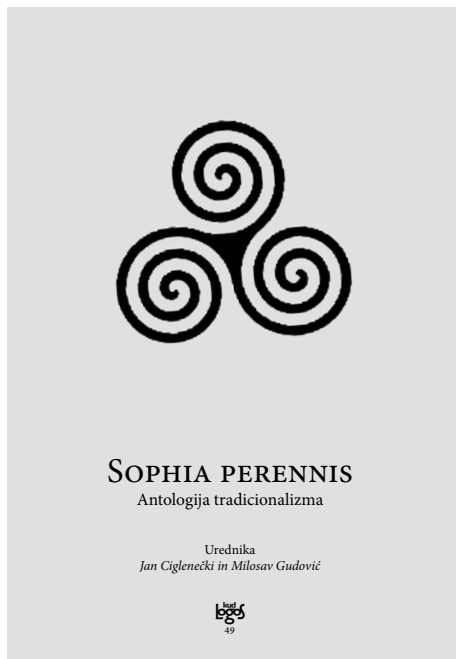
Prevod, spremna besedila in opombe

Gorazd Kocijančič in Alen Širca

e-45 (2019) pdf, epub

Filozofska pot Sergeja Bulgakova (1871–1944) je podobna potem mnogih drugih ruskih religijskih mislecev – od mladostniškega »legalnega marksizma« v devetdesetih letih 19. stoletja prek idealizma h krščanstvu. Najpomembnejša koncepta njegove filozofije sta nedvomno koncepta »vseedinosti« in »Sofije« oziroma sofiologije; zadnjega prvič razvije prav v Filozofiji ekonomije. Bulgakov v knjigi sicer ohrani po njegovem mnenju najpomembnejša marksistična dognanja in koncepte, recimo koncept dela, ki postane osrednja kategorija njegove ekonomske vizije, poleg tega pa poudarja pomen človekovega dostojanstva, s čimer opozori na temeljno vlogo ustvarjalnosti in subjektivne motivacije v ekonomskem procesu. Aktualnost Filozofije ekonomije je predvsem v razumevanju ekonomskega procesa in njegovih ciljev: Bulgakov se zavzema za ustvarjalne in preobrazevalne odnose v ekonomskem procesu.

Evagrij Pontski (345–399) je v egiptovski puščavi miselno sistematiziral živo izkušnjo zgodnjih puščavskih očetov in s svojo široko optimistično vizijo na Origenovi sledi skiciral temeljne poteze krščanske metafizike in duhovnosti. Za svoje bralce je zarisal »geografijo« asketsko duhovnega življenja in jih vodil v skrivnost molitvenega približevanja njihovem Izviru in Cilju, nedoumljivemu Bogu. Evagrij Pontski po besedah Hansa Ursa von Balthasarja tako ni postal »le domala absolutni vladar celotne sirske in bizantinske mistike, temveč je merodajno vplival tudi na zahodno mistiko in asketiko«.

49 (2015) 525 str.
Sophia perennis
 Antologija tradicionalizma
 Urednika *Jan Ciglenečki* in *Milosav Gudović*

Mnoge človeške skupnosti svojo kolektivno identiteto utemeljujejo na zgodbi o Modrosti. Težko bi zanikali, da se vse velike kulture, ki jih poznamo, začenjajo s sklicevanjem na izročilo starodavnih modrecev. Nobene misli si ne bi mogli zamisliti brez vrnitve k tistemu, kar so pred nami rekli drugi, kar nam je bilo iz-ročeno kot nekaj starodavnejšega in vrednejšega od dosežkov našega omejenega spoznavnega aparata. Tudi zahodna civilizacija ni v tem pogledu nobena izjema: stari Grki so svojo veliko, za nas še vedno merodajno miselno zgodovino začeli s spominom na sedmerico modrih. Odsotnost zanesljivih podatkov o tem, kdo so ti modreci pravzaprav bili, v ničemer ne zmanjšuje njihovega simbolnega pomena. Pomembno je, da ta Modrost ni last posameznika, ampak se kot izročilo predaja iz roda v rod. Antologija prinaša izbrane spise avtorjev, ki so tako razumljeno brezčasno Modrost postavili v središče svoje misli.

50 (2015) 432 str.
Jan Ciglenečki
Pozabljeni temenos
 Ontologija in eshatologija v arhaični grški misli
 e-43 (2019) pdf, epub

Jan Ciglenečki, filozof in prevajalec iz stare grščine, koptščine in nemščine, je o svoji knjigi *Pozabljeni temenos*, ki je v celoti posvečena predstavitvi prvih starogrških mislecev, zapisal: »Srečevanja z nauki prvih grških mislecev so podobna potapljanju. Potapljanju v brezmejno globino, kjer postaja voda vse bolj temna in hladna, kolikor globlje se spuščamo, kjer barve postopno izgubijo svoj sijaj in je dnevna svetloba le še oddaljen spomin, ki vse bolj blede. Daleč pod gladino ostane le še gosta Tišina, ki obvladuje vse okrog in – v nas.« To je varovalni ovoj, ki obdaja »tisto Prvo«, *tò prôton*, najgloblji temelj, ki so ga Grki imenovali *arché*, »Začetek« oziroma »Počelo«. Pronicljiva monografija Jana Ciglenečkega predstavlja sintezo arhaičnega mišljenja, ki v marsičem odstopa od prevladujočih pogledov na začetke grške filozofije.

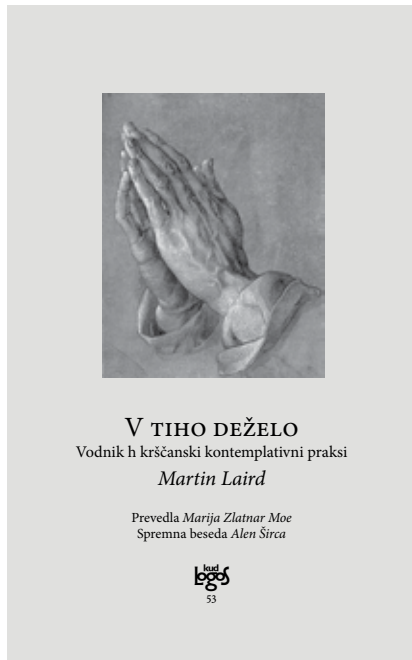
51 (2016) 288 str.
Hugo Ball
Bizantinsko krščanstvo
 Življenje treh svetnikov
 Prevod *Alfred Leskovec*
 Spremna beseda *Tadej Rifel*
 e-51 (2020) pdf, epub

Hugo Ball (1886–1927), nemški pesnik in pisatelj, je morda najbolj znan kot eden vodilnih protagonistov dadaističnega gibanja. Leta 1916 je v Zürichu s somišljeniki ustanovil znameniti Cabaret Voltaire, v katerem so organizirali kulturne večere in uprizarjali performanse s povsem novimi oblikami umetniškega izražanja. Med njimi tudi njegovo iznajdbo, zvočne pesmi. Poleg poezije je Ball pisal romane, drame, pamflete in zgodovinske študije. Leta 1920 se je začel ukvarjati s hagiografskimi preučevanji, kar je bila na začetku zanj nekakšna intelektualna pustolovščina, ki pa ga je pripeljala na pot radikalnega preloma z vsem njegovim dotedanjim početjem in iskanjem. Rezultat tega zasuka je delo *Bizantinsko krščanstvo*, ki je izšlo leta 1923. Knjiga prinaša literarno izbrušen in duhovno poglobljen prikaz treh ključnih avtorjev vzhodne Cerkve: Janeza Klimaka (Lestvičnika), Dionizija Areopagita in Simeona Stilita.

52 (2016) 286 str.
Daniel M. Bell Jr.
Ekonomija želje
 Krščanstvo in kapitalizem v postmodernem svetu
 Prevod *Tina Vrščaj*
 Spremna beseda *Matjaž Črnivec*

Daniel M. Bell v *Ekonomiji želje*, ki je v izvirniku izšla leta 2012, z neizprosno ostrino izpostavi témo, za katero lahko brez pretiravanja trdimo, da je temeljno vprašanje sodobne družbe: vprašanje želje in njene formacije oziroma »discipline«, ki smo je vsi tako ali drugače deležni (pri tem se opre na ugotovitve Michela Foucaulta in Gillesa Deleuza). To vprašanje Bell postavi v povezavi s sodobnim družbenim redom, v katerem živimo, se pravi z neoliberalnim kapitalizmom potrošniške družbe. Jedro njegove kritike kapitalizma izhaja iz novozaveznega uvida v delovanje želje. Pristno krščanstvo in kapitalizem sta gibanji, ki težita natanko v nasprotno smer. Kakršnokoli krščansko zagovarjanje ali celo utemeljevanje kapitalizma je zato povsem nemogoče. Kristjani sodobnega časa živijo v tuji deželi, kjer so poklicani, da v svojih skupnostih vidno uresničujejo drugačno družbeno resničnost.

53 (2016) 175 str.

Martin Laird

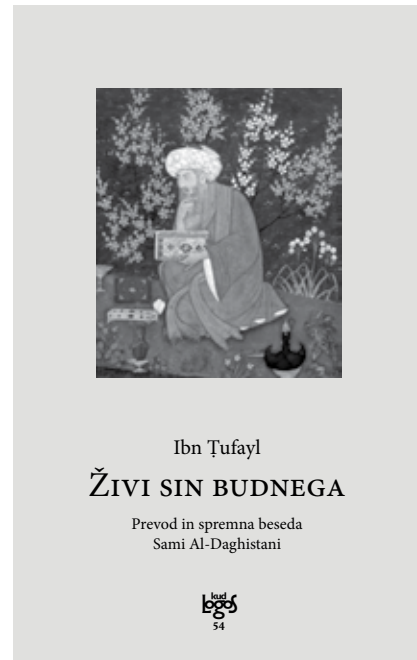
V tiho deželo

Vodnik h krščanski kontemplativni praksi

Prevedla *Marija Zlatnar Moe*

Spremna beseda *Alen Širca*

Ameriški patrolog Martin Laird, znan po eruditskih študijah o Gregorju iz Nise, je z delom *V tiho deželo* napisal sodoben uvod v skoraj izginulo, a izredno pomembno in zdravilno prakso kontemplativne molitve. Laird poskuša pokazati, da to, kar sodobni zahodni človek z vso ihito išče v tradicijah budizma in hinduizma, obstaja – in to na eminenten način – tudi v tradicijah vzhodnega in zahodnega krščanstva. Knjigo odlikujeta svež in neposreden slog ter izrazna sproščenost, ki v svojo témo uvaja s prepletom sodobne poezije, filozofije in predvsem lastne kontemplativne izkušnje. Laird je pri tem nadvse konkreten: obravnava telesno držo, dihanje, raztresenost, menjavanje razpoloženj, bolezen in razne odvisnosti, ki nam onemogočajo molitveno koncentracijo.

54 (2016) 176 str.

Ibn Tufayl

Živi sin budnega

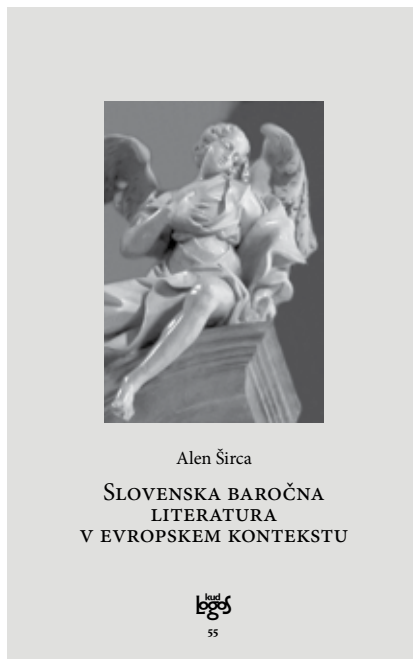
Prevod in spremna beseda

Sami Al-Daghistani

e-56 (2020) pdf, epub

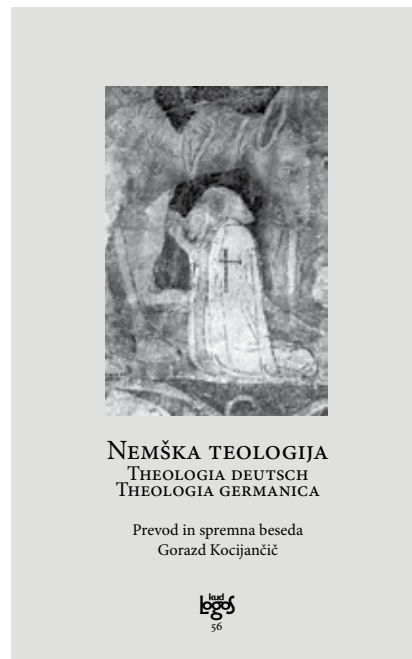
Ibn Tufayl (1110–1185) se je rodil v bližini Granade v španski Andaluziji. Posvečal se je medicini, astronomiji in filozofiji. Njegovo edino ohranjeno delo, *Živi sin budnega* oziroma v latinskem prevodu *Philosophus Autodidactus* (»Filozof samouk«), velja za prvi filozofski roman in najpogosteje prevajano besedilo v zgodovini arabske literature. Označili bi ga lahko kot produkt klasične islamske filozofije in besedilo, ki je močno vplivalo tako na arabsko in perzijsko kot na moderno zahodno filozofijo in literaturo.

Živi sin budnega izhaja iz novoplatonističnih filozofskih predpostavk, bralca pa hkrati seznanja z načeli islamske filozofije in sufizma ter mu odstira možnosti za sožitje logičnega razmišljanja na eni strani in razodetja na drugi. Kot prvi filozofski roman postavlja vrsto vprašanj o bivanju in verovanju ter človekovemu razmerju do sočloveka in Boga.

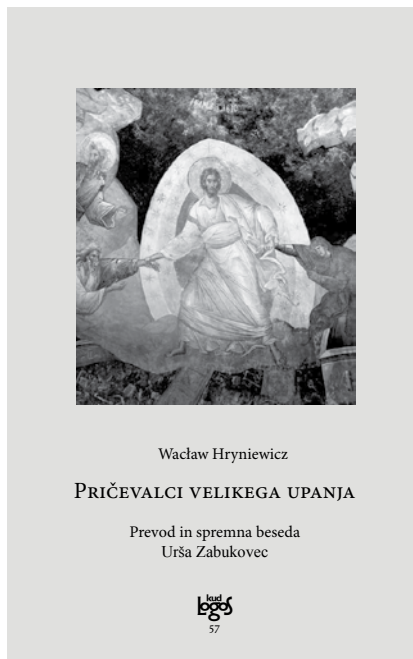
55 (2016) 152 str.
Alen Širca
**Slovenska baročna literatura
 v evropskem kontekstu**
 Uvod

Baročno obdobje je mogoče razumeti samo znotraj geneze modernosti oziroma novega veka, ki naj bi v temelju prelomil s srednjim vekom. Področje slovenskega literarnega baroka je bilo doslej v slovenski kulturi precej zanemarjano zaradi domnevno malo ohranjenih literarnih besedil, ki so povrh še večinoma religioznega značaja. Ena izmed poglobitnih tez pionirske študije Alena Širca se zato glasi, da je treba bistveno razširiti polje raziskovanja slovenske baročne literature; poleg rokopisnega gradiva je treba začeti obravnavati tudi besedila, ki so se nam na Slovenskem ohranila v latinščini, nemščini, italijanščini in hrvaščini. Na koncu so predstavljeni štirje poglobitni avtorji slovenskega baroka, pisci, ki jim je uspelo natisniti svoja dela v slovenščini: to so Matija Kastelec, Janez Svetokriški, Rogerij Ljubljanski in Jernej Basar.

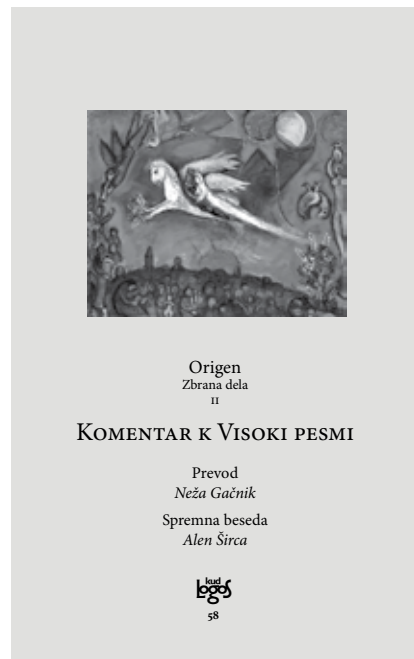
56 (2017) 296 str.
Nemška teologija
 Prevod in spremna beseda
Gorazd Kocijančič

»Nemška teologija« je izjemen dokument zgodovine evropskega duha in obenem spis, ki nas lahko intenzivno nagovori še dandanes. Gre za mistagoško razpravo anonimnega poznosrednjeveškega avtorja, ki je deloval na ozemlju današnje Nemčije. Veliki poznavalec zgodovine zahodne duhovnosti Bernhard McGinn meni, da Nemška teologija »izstopa kot eden izmed najbolj izvirnih mističnih traktatov poznega srednjega veka.« Reformator Martin Luther je besedilo objavil dvakrat, leta 1516 in 1518. Delo torej stoji na pomembnem križišču evropske misli in duhovnosti – pred razcepom katoliškega in protestantskega principa – in je zaradi pomena protestantizma za konstituiranje slovenske književnosti in narodne identitete zelo zanimivo tudi za naš kulturni prostor.

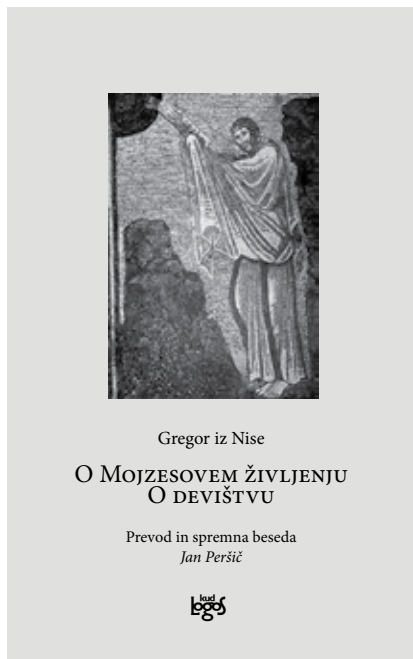
57 (2017) 384 str.
Waclaw Hryniewicz
Pričevalci velikega upanja
 Prevod in spremna beseda
Urša Zabukovec

Waclaw Hryniewicz (1936–2020) je bil poljski katoliški duhovnik in teolog. Kot upokojeni profesor Katoliške univerze v Lublinu je več let vodil katedro za pravoslavno teologijo ter aktivno sodeloval pri ustanavljanju in delovanju tamkajšnjega Ekumenskega inštituta. Temeljni področji njegovega teološkega delovanja sta bila pashalna teologija in ekumenizem, ki pa ju je v zadnjih desetletjih izpodrinilo zanimanje za eshatologijo: Hryniewicz se od konca osemdesetih let prejšnjega stoletja neumorno posveča problemu vesoljnega odrešenja v krščanski misli. V *Pričevalcih velikega upanja* ob besedilih štirih cerkvenih očetov – Klementa Aleksandrijskega, Origena, Gregorja iz Nise in Izaka Sirskega – obravnava problem narave, trajanja in terapevtske vloge kazni oziroma gehene, prehodnega značaja zla, dinamičnega odnosa med pravičnostjo in milostjo, med univerzalnostjo odrešenja in svobodo razumnih bitij.

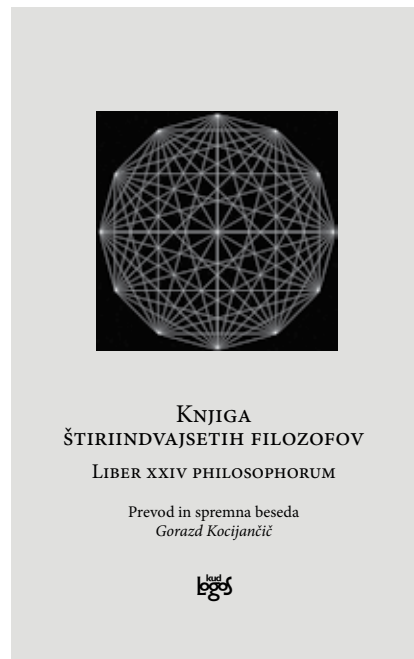
58 (2017) 248 str.
Origen
Komentar k Visoki pesmi
 Prevod *Neža Gačnik*
 Spremlna beseda *Alen Širca*

V tem znamenitem *Komentarju*, ki je opredelil strukturo poznejše krščanske duhovnosti, lahko občudujemo širino Origenove izobrazbe, globino njegovega duhovnega izkustva in spekulativno svežino. Sloviti mojster alegorične interpretacije Visoko pesem bere na vsaj dveh ravneh – za preprostega bralca je to dramsko zasnovana svatbena pesem, za duhovno zrelejšega pa *Canticum canticorum*, torej »Pesem vseh pesmi«, tretja in najbolj vzvišena izmed pesmi modrega Salomona, ki jo je treba brati z duhovnimi očmi. V erotičnem imaginariju in poročnem značaju pesnitve Origen prepozna osrčje duhovnega stremljenja, najvišjo stopnjo zedinjenosti duše z Bogom. S svojo razlago in branjem pesnitve, ki je v hrepeneči, ljubljeni zaročenki prepoznalo ne le izvoljeno ljudstvo ali Cerkev, temveč slehernikovo dušo, je Origen odločilno zaznamoval nadaljnje ubeseditve mističnih izkustev.

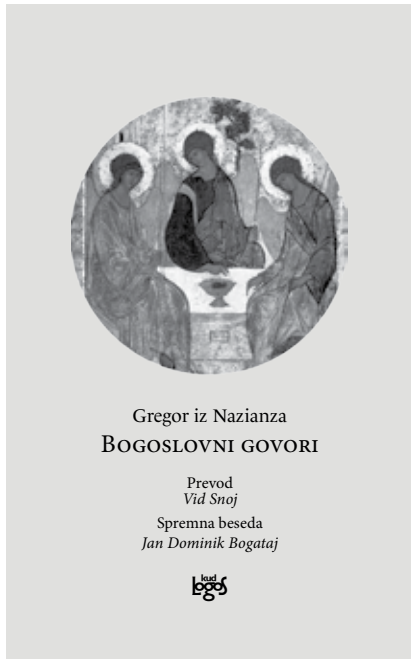
59 (2017) 224 str.
Gregor iz Nise
**O Mojzesovem življenju
O devištvu**
Prevod in spremna beseda
Jan Peršič

Sveti Gregor iz Nise (pribl. 335–394), »oče očetov«, je v spisu *O Mojzesovem življenju* postavil temelje krščanske mistične teologije in merodajno izrazil apofatizem, nauk o Božji neizrekljivosti in nespoznavnosti. Ta spis je zelo pomemben tudi za zgodovino evropske filozofije, saj se v njem kaže povsem novo ovrednotenje pojma neskončnosti. Božja nespoznavnost je razlog za nikoli končano napredovanje v duhovnem vzpenjanju. Gre za enega ključnih patrističnih mističnih tekstov. V njem Gregor govori o potovanju duše iz čutnega proti Nadčutnemu, od motrenja vidnega lepega k presežnemu Lepemu, nedoumljivemu Bogu. V delu *O devištvu* Gregor piše o smiselnosti vzdržnega meniškega življenja in o razmerju med spolnostjo in duhovno svobodo, ki izhaja iz »deviškosti duše« oziroma nenavezanosti srca. Pri tem analizira človekovo naravo, njegov odnos do smrtnosti in bistvene vidike krščanskega razumevanja spolnosti.

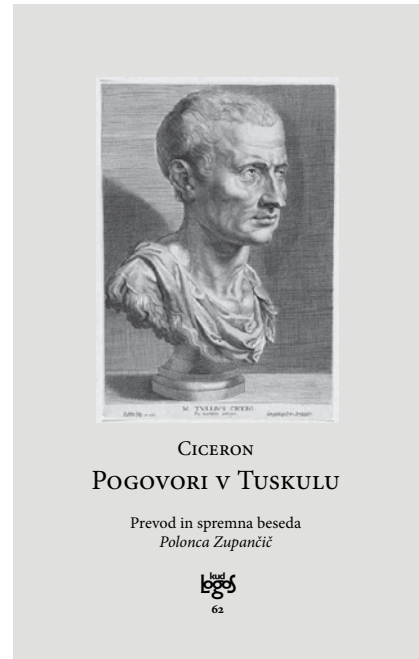
60 (2018) 112 str.
Knjiga štiriindvajsetih filozofov
Prevod in spremna beseda
Gorazd Kocijančič

Knjiga štiriindvajsetih filozofov je verjetno nastala v 12. stoletju. Skrivnostno besedilo je bilo zelo vplivno: navdihovalo je velikane duha od Danteja in Mojstra Eckharta prek Nikolaja Kuzanskega in Giordana Bruna vse do Jorgeja Luisa Borgesa, na slovenskih tleh pa ga je že v drugi polovici 15. stoletja citiral kartuzijan Nikolaj Kempf (1414–1497). Odgovori na vprašanja o Božjem bivanju vodijo k absolutni Skrivnosti: če umevamo, o čem nam govorijo, je ne moremo več pozabiti in odriniti v stran. To je skrito sporočilo *Knjige štiriindvajsetih filozofov*, oznanilo, ki spregovarja med vrsticami. Drobno besedilo zato upravičeno velja za eno najbolj skrivnostnih in hermetičnih, a tudi najpomembnejših besedil vse zgodovine srednjeveške filozofije in celo zgodovine filozofije sploh.

61 (2018) 168 str.
Gregor iz Nazianza
Bogoslovni govori
 Prevod *Vid Snoj*
 Spremna beseda *Jan Dominik Bogataj*
 e-63 (2021) pdf, epub

Gregor iz Nazianza (ok. 329–390) je ob Baziliju Velikem in Gregorju iz Nise eden izmed trojice vélikih Kapadočanov. Bil je mojster prozne in pesniške besede. Gregor *Bogoslovne govore* uglasi na temeljni ton izkušnje, zaradi česar so privlačni še zdaj: o skrivnosti Trojice ne more resnično govoriti nekdo, ki se spozna samo na filozofsko-teološko pojmovnost. Pravi govorec o Božji skrivnosti je ta, ki svojo izkušnjo izoblikuje ob svetopi-semškem pričevanju o njej in ima hkrati še neko posebno zmožnost. Ta pa je po svojem bistvu pesniška, namreč zmožnost, da »v sebi zbere večjo podobo ali senčnat obris – ali kakorkoli naj že to imenujemo – resnice«.

62 (2018) 320 str.
Ciceron
Pogovori v Tuskulu
 Prevod in spremna beseda
Polonca Zupančič

Mark Tulij Ciceron (106–43 pr. Kr.), rimski govornik, politik in filozof je ena izmed najbolj znanih osebnosti antičnega sveta. Njegov obsežni opus (govori, govorniški spisi, pisma, poezija in filozofska dela) je nastajal kot odziv na sočasno dogajanje, ki ga je Ciceron tudi soustvarjal. *Pogovori v Tuskulu*, filozofski razmisleki v petih knjigah iz leta 44 pr. Kr., so nastali v času njegovega prisilnega umika iz politike, ko ga je zadela še smrt edine hčerke Tulije. Ta spis komentatorji označujejo za »eno izmed največjih Ciceronovih filozofskih del«, za enega njegovih »najelegantnejših spisov« oziroma za »sumo vse antične etike«.

Maksim Izpovedovalec
KAJ JE KRŠČANSTVO?
Izbrani kratki spisi

Uvod in prevod
Gorazd Kocijančič

63

63 (2018) 328 str.
Maksim Izpovedovalec
Kaj je krščanstvo?
Izbrani kratki spisi
Uvod in prevod *Gorazd Kocijančič*

Sveti Maksim Izpovedovalec (pribl. 580–662 po Kr.) je eden najpomembnejših krščanskih filozofov in teologov vseh časov. Spada med tiste predstavnike Izročila, ki so skrivnost krščanske vere živeli z neomajno zvestobo in gotovostjo ter so svojo veroizpoved podpisali z lastno krvjo. Njegova modrost, ki jo je izrazil v številnih spisih, nam osvetljuje pot še dandanes – celo čedalje bolj.

Knjiga vsebuje izbor njegovih zvrstno raznolikih kratkih spisov – od dialoga in veroizpovedi prek kratkih izrekov (poglavij in alegoričnih razlag starozaveznih ter novozaveznih besedil vse do simbolične razlage bogoslužja). V zvrstni raznolikosti pa se nam jasno kaže obris enovitega krščanskega nauka, ethosa, načina življenja in eshatološkega upanja.

IRENEJ LYONSKI

ZOPER KRIVOVERSTVA

Razkritje in zavrnitev lažnega spoznanja

Prevedli

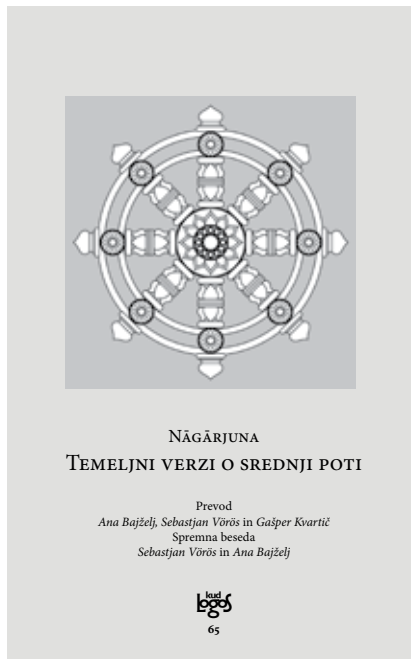
Benjamin Bevc DJ, Gašper Kvartič in Jan Ciglencečki

64

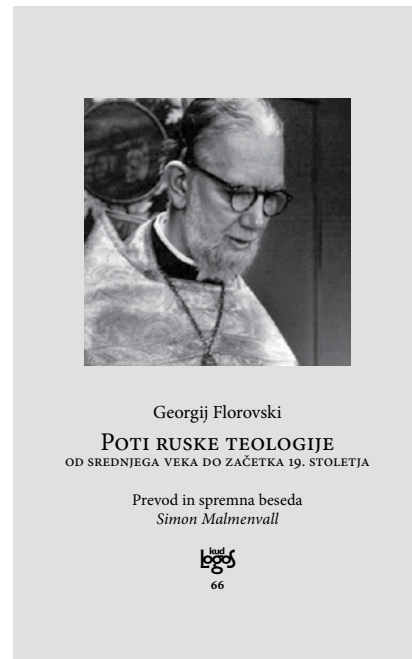
64 (2018) 884 str.
Irenej Lyonski
Zoper krivoverstva
Razkritje in zavrnitev lažnega spoznanja
Prevedli *Benjamin Bevc DJ, Gašper Kvartič,*
Jan Ciglencečki
e-62 (2020) pdf

Irenej Lyonski (pribl. 130–202) je eden najpomembnejših krščanskih teologov 2. stoletja. Razprava *Zoper krivoverstva* je uperjena proti gnostikom: v prvi knjigi najprej predstavi nekatere gnostične sisteme, v naslednjih štirih knjigah pa sledi ostravrnitev njihovih nauk, pri čemer Irenej podrobno prikaže njihovo domnevno neskladje s pristnim krščanskim izročilom. Z vidika krščanske teologije je delo pomembno predvsem zaradi poudarjanja pomena izročila, vloge pri izoblikovanju svetopi-semskega kanona, navdihujočega pojmovanja človeka in njegovega odnosa z Bogom, pa tudi prvih razmišljanj o treh Božjih osebah in pomenu evharistije.

65 (2018) 320 str.
Nāgārjuna
Temeljni verzi o srednji poti
 Prevod
Ana Bajželj, Sebastjan Vörös, Gašper Kvartič
 Spremna beseda
Sebastjan Vörös in Ana Bajželj

Besedilo *Temeljni verzi o srednji poti* spada med največje zaklade budistične misli. Gre za osrednje delo filozofa Nāgārjune (pribl. 150–250 n. št.), ki velja za ustanovitelja »šole srednje poti« in ga imajo nekateri za najpomembnejšega budističnega misleca po Budi. Nāgārjuna v svoji filozofski pesnitvi razlaga in utemeljuje nekaj temeljnih pojmov, zlasti »praznino« in »soodvisno porajanje«. Gre torej za »ustanovno besedilo« *madhyamake* oz. »šole srednje poti«, ki je eden od temeljnih gradnikov budizma *mahāyāna*.

66 (2019) 360 str.
Georgij Florovski
Poti ruske teologije I
 Prevod in spremna beseda
Simon Malmenvall

Teolog in zgodovinar Georgij Vasiljevič Florovski (1893–1979) spada med najprodnornejše ruske mislece; skupaj z Vladimirjem Loskim, Sergejem Bulgakovom in Justinom Popovičem velja za vodilnega pravoslavnega teologa 20. stoletja. V začetnem emigrantskem obdobju, ki je sledilo koncu državljanske vojne na ozemlju nekdanjega Ruskega imperija, je postal profesor na pariškem Pravoslavnem teološkem inštitutu sv. Sergija, kjer je preučeval vzhodne cerkvene očete in rusko kulturno zgodovino. Po drugi svetovni vojni se je preselil v ZDA, kot profesor je bil zaposlen v Pravoslavnem bogoslovnem semenišču sv. Vladimirja in na harvardski univerzi, svojo kariero pa je sklenil na univerzi Princeton. Njegovo delo *Poti ruske teologije* je še vedno avtoritativen prikaz razvoja ruske krščanske misli od začetkov do časa oktobrske revolucije.

Theo Kobusch

KRŠČANSKA FILOZOFIJA
Odkritje subjektivitete

Prevod *Sergej Valijev, Tadej Rifel in Robert Kralj*
Spremna beseda *Sergej Valijev*

67 (2019) 344 str.

Theo Kobusch

Krščanska filozofija
Odkritje subjektivitete

Prevod *Sergej Valijev, Tadej Rifel in Robert Kralj*
Spremna beseda *Sergej Valijev*

Diadoh iz Fotike

ASKETSKA RAZPRAVA
O DUHOVNEM SPOZNANJU
IN RAZLOČEVANJU,
RAZDELJENA NA STO POGLAVIJ

Prevod *Jasna Hrovat*
Uvod *Olivier Clément*

68 (2019) 144 str.

Diadoh iz Fotike

Asketska razprava o duhovnem spoznanju
in razločevanju

Prevod *Jasna Hrovat*
Uvod *Olivier Clément*

Krščanska filozofija, ki je po Heideggerjevih besedah »leseno železo«, očitni nesmiselni paradoks, je že stoletja bojno polje za njene zagovornike in nasprotnike. V slovenščini nismo imeli preglednega teksta o tej zanimivi tematiki, čeprav je ta misel pri nas prisotna v mnogih filozofskih delih domače ali tuje provenience. Knjiga Thea Kobuscha o krščanski filozofiji zapolnjuje to praznino in nam prinaša zelo smelo interpretacijo celotne problematike. Za avtorja je namreč ključna ugotovitev, da je krščanska filozofija na novo odkrila človekovo subjektivnost. V krščanskem prevzemanju in nadaljevanju antične misli ima ključno vlogo platonizem, ki so ga mnogi krščanski avtorji vzeli za svojega in ga umestili v lastno razumevanje razvoja odrešenijske zgodovine.

O Diadohu iz Fotike (pribl. 400–486) se ni ohranilo mnogo podatkov. Bil je škof v mestecu Fotike (Fotiki) v starem Epiru, pokrajini na severozahodu Grčije. Udeležil se je znamenitega kalcedonskega cerkvenega zbora leta 451. Njegovi duhovni spisi, ki so se ohranili, predstavljajo samosvojo strujo vzhodnokrščanske duhovnosti, ki je v naslednjem tisočletju postala izredno vplivna: v njej srečamo izrazit poudarek na občutenosti duhovne izkušnje in notranji tišini, ki je za to občutenost nujen pogoj. Nikodem Hagiorit, ki je Diadohove spise vključil v znamenito *Filokalijo*, je o Diadohu zapisal: »Da je bil moder mož, sijajen v delovanju in motrenju, se lahko pouči, kdorkoli to želi, če prebere razprave, ki so se nam ohranile in jih je napisal odlično, z ljubeznijo do modrosti, ki izhaja iz dolgotrajne izkušnje.«

Wolfgang Janke

**TROJNA DOVRŠITEV
NEMŠKEGA IDEALIZMA**

Schelling, Hegel in Fichtejev nenapisani nauk

Prevod *Tomo Virk*
Spremna beseda *Gorazd Kocijančič*

69 (2019) 521 str.

Wolfgang Janke

Trojna dovršitev nemškega idealizma

Schelling, Hegel in Fichtejev nenapisani nauk

Prevod *Tomo Virk*

Spremna beseda *Gorazd Kocijančič*

V izhodišču knjige Wolfganga Jankeja (r. 1928), enega vodilnih strokovnjakov za nemški idealizem, je dvojna kritična naravnost. Prva zadeva dosedanja obravnava nemškega idealizma, ki sledi enemu od zgodnjih Heglovih spisov in po kateri gre v nemškem idealizmu za stopnjevanje in nadgradnjo idealizma v tem zaporedju: izhodišče je Fichtejevo vedoslovje, nadgradi ga Schellingova filozofija narave, idealizem pa kulminira in se dovrši v Heglovem sistemu. Janke se odloči ta razmerja premisliti na novo. Znova skrbno prebere in analizira vse tri filozofe in pride do presenetljivega sklepa: nemški idealizem svoje dovršitve ni našel v Heglu, temveč pri Fichteju – in sicer v njegovem neobjavljenem Vedoslovju. Janke skrbno preuči Fichtejev nenapisani nauk in ugotovi, da je edino pri njem navzoč ustrezen, samemu idealizmu imanenten premislek Absolutnega, radikalne transcendence, in sicer v kontekstu tematizacije Božje ljubezni.

Vladimir Solovjov

Izbrani filozofski spisi

Prevedli *Franc Grivec, Simon Malmenvall* in *Urša Zabukovec*
Spremna beseda *Urša Zabukovec*

70 (2019) 363 str.

Vladimir Solovjov

Izbrani filozofski spisi

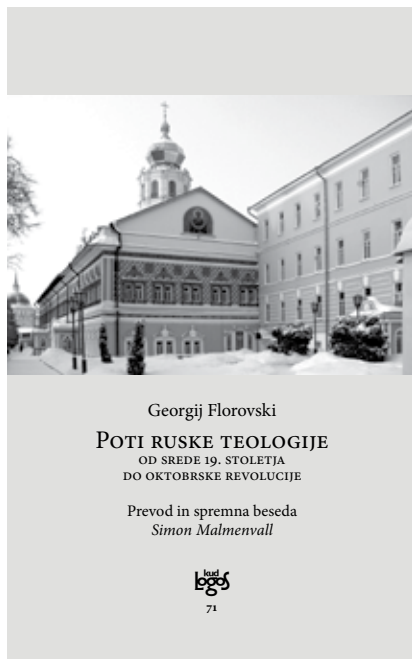
Prevedli *Franc Grivec, Simon Malmenvall*

in *Urša Zabukovec*

Spremna beseda *Urša Zabukovec*

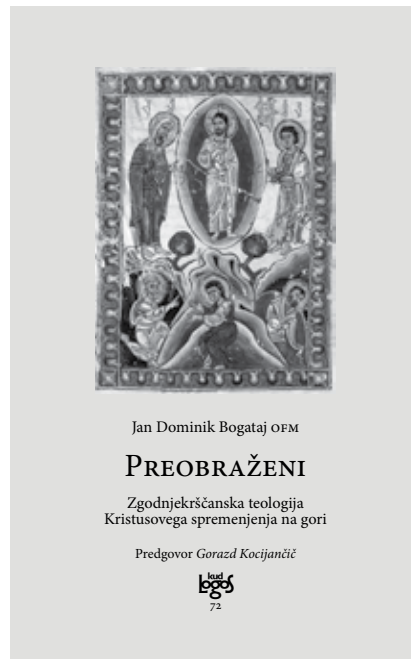
Vladimir Solovjov (1853–1900), ruski religiozni mislec, mistik, pesnik, publicist in literarni kritik, je ustvaril izvorni filozofski sistem, ki ga nekateri imenujejo »filozofija večne ženstvenosti« oziroma »filozofija vseedinosti«. Bil je eden od začetnikov ruske »duhovne renesanse« z začetka 20. stoletja.

V *Izbranih filozofskih spisih* najdemo obravnave estetike, etike, eshatologije, Bogočloveštva, umetnosti, teokracije in eku-menizma. Solovjov zavrača nacionalizem, individualistični liberalizem, izkoriščanje in smrtno kazen. Zagovarja idejo ekumenizma, ki jo je razumel kot združitev judovstva ter vzhodnega in zahodnega krščanstva na skupni religiozno-mistični podlagi.

71 (2020) 432 str.
Georgij Florovski
Poti ruske teologije II
 Prevod in spremna beseda
Simon Malmenvall

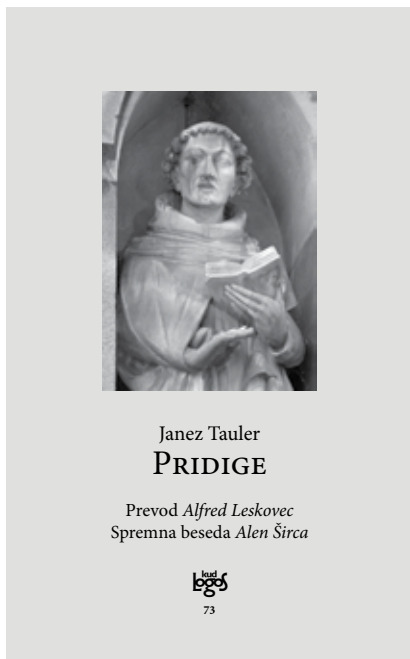
Drugi del knjige Florovskega je zasnovan kot pregled teologije ruskega pravoslavja in obenem kot celovita intelektualna zgodovina ruskega kulturnega prostora: veliko pozornost nameni zlasti slavnim književnikom 19. stoletja (Gogolju, Tolstoju, Dostojevskemu). Kritično analizira miselno dediščino Vladimira Solovjova in ji kot alternativo ponuja kreativno vrnitev k cerkvenim očetom. Narava te klasične monografije je torej dvojna: temeljita historiografska sinteza na eni strani in filozofsko ovrednotenje idejnih tokov iz pravoslavnega zornega kota na drugi.

72 (2020) 384 str.
Jan Dominik Bogataj
Preobraženi
 Predgovor
Gorazd Kocijančič

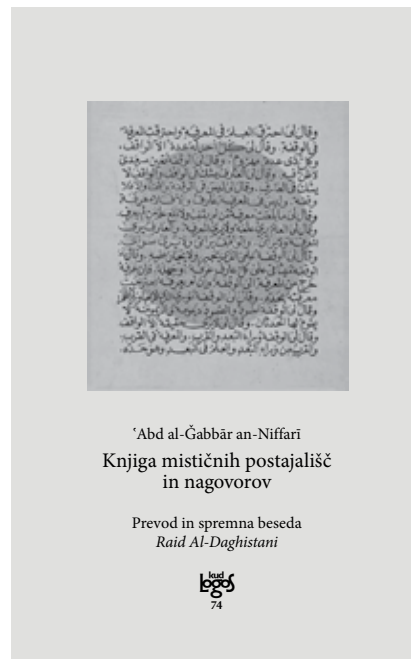
Metamorfoza Božjega Sina kot ena najzlahtnejših ikon evangelija spada med specifične nasičene fenomene krščanstva s *pleromo* pomena in je kot eden najvznemirljivejših misterijev vere v Kristusa poseben topos, ki v preseganju svoje narativne vrednosti razpira neslutene duhovne razsežnosti in izjemen nadčasoven transformativen naboj.

Po konceptualiziranju metamorfoze v Svetem pismu (Mt 17,1–8; Mr 9,2–8; Lk 9,28–36; idr.) ter v judovski in grško-rimski poganski literaturi avtor oblikuje *transformativno hermenevtično vizijo*, v luči katere obravnava celoten korpus zgodnjekrščanske literature grške, latinske in sirske teološke tradicije prvega tisočletja, posvečene obravnavi Kristusovega spremenjenja na gori.

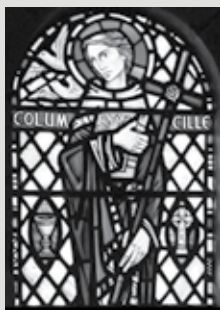
73 (2020) 320 str.
Janez Tauler
Pridige
 Prevod *Alfred Leskovec*
 Spremna beseda *Alen Širca*

Janez Tauler (ok. 1300–1361) je poleg Mojstra Eckharta in Heinricha Seuseja največji nemški srednjeveški mistik. Ker je njegovo sporočilo usmerjeno v izrazito praktično, vsakdanjo duhovnost, ne da bi se pri tem odpovedal spekulativnemu poletu, so bile njegove pridige eno izmed najbolj priljubljenih duhovnih čtiv tako med katoličani kot protestanti. Zato ni čudno, da sta ga imela v rokah tako mladi Luther kot sv. Janez od Križa. Tudi pozneje je nagovarjal tako preproste vernike kot zahtevne filozofe, kot sta bila Schopenhauer in Kierkegaard. Taulerjeve pridige so še dandanašnji izredno aktualne, saj ponujajo sintezo aktivnega življenja – sredi mnogoterih okoliščin in izzivov – ter globoke kontemplativne potopljenosti v Eno.

74 (2020) 128 str.
 ‘*Abd-al-Ġabbār an-Niffarī*
Knjiga duhovnih postajališč in spoznanj
 Prevod in spremna beseda
Raid Al-Daghistani

Delo skrivnostnega muslimanskega mistika iz 10. stoletja, Muḥammada Ibn ‘Abd al-Ġabbārja an-Niffarīja, je nenavadna zbirka osebnih Božjih razodetij in spoznanj, nekakšna »teo-fenomenologija«. Delo po eni strani odlikujeta izredna natančnost in jezikovna jasnost, po drugi pa semantična večpomenskost in pretanjenost večplastnih in pogosto večpomenskih pojmov, ki jim avtor daje povsem nove konotacije in jih postavlja v povsem drugačna medsebojna razmerja, s čimer prelamlja tako z doktrinarno islamsko teološko tradicijo kot tudi z običajno rabo (arabskega) jezika in logike mišljenja. Pri tem gre za naravnost mojstrsko literarno-pesniško prizadevanje, kako ubesediti neizrekljivo: numinozno izkušnjo absolutno transcendentnega, a vseobsegajočega Boga, ki pa se odteguje vsakršni kategorizaciji in (do)končni določitvi. Pred nami se tako razpre dinamičen in živ notranji dialog med mistikom in Bogom, končnim in Neskončnim.

Adomnán
ŽIVLJENJE SVETEGA COLUMBA

Prevod in spremna beseda
Polonca Zupančič

75

75 (2020) 160 str.

Adomnán

Življenje svetega Columba

Prevod in spremna beseda

Polonca Zupančič

Vid Snoj

VRHOVI V GLOBINI I
Prelogomena

76

76 (2021) 160 str.

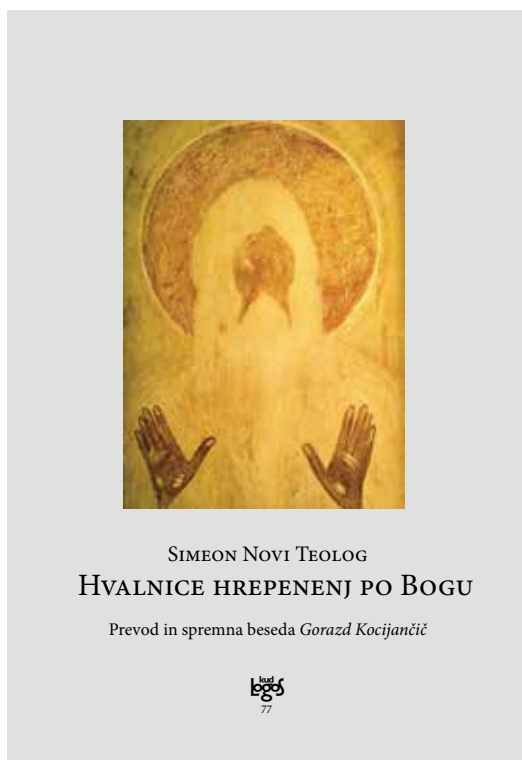
Vid Snoj

Vrhovi v globini I

Prelogomena

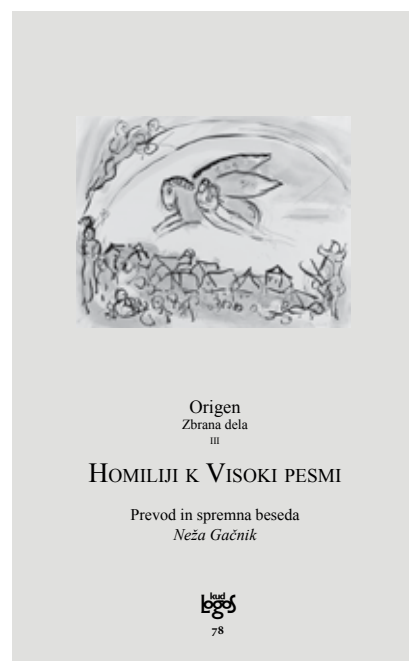
Adomnánovo *Življenje svetega Columba* (*Vita Columbae*) iz 7. stoletja je hagiografski zapis o Columbu (ir. *Columb Cille*, »cerkvena golobica«, lat. *Columba*), v katerem nam avtor predstavi svetnikovo življenje in delo znotraj in zunaj njegove meniške skupnosti na otoku Iona. Življenjepis je zasnovan delno na ustnih pričevanjih in delno na javnih listinah samostanske skupnosti oziroma drugih zapisih. Pri tem je Adomnán posnemal tradicionalne oblike krščanske biografije, zato je pisal po temah in ne po kronološkem zaporedju; zgodbe se večinoma osredinjajo na neki čudežni dogodek: včasih so ti podobni svetopisemskim čudežem, druge zgodbe bolj spominjajo na ljudske pripovedke, spet tretje pa govorijo o vsakdanjih dogodkih, ki so jih naknadno razlagali kot dokaz Columbovega svetništva. Vsebinsko je Adomnán zgodbe razdelil v tri knjige: prva govori o Columbovih prerokbah, druga o njegovih čudežih, tretja pa o božanskih prikazovanjih.

Prelogomena so prvi, uvajalni del knjige *Vrhovi v globini*, ki v drugem delu govori o Pindarju, Jobu, Vergiliju in Gregorju iz Nazianza, vrhovih grškega, judovskega, rimskega in krščanskega pesništva v antiki. Prinašajo tisto, kar je o pesništvu in pisanju o njem treba povedati vnaprej. To pa je predvsem, da pesništvo v globini ne pozna razvoja. V temelju nima racionalne strukture, ki bi jo bilo mogoče izčrpati s pojmom. Pesniška govorica je po eni strani vezana z ritmom, po drugi pa s svojim absolutom, ki je sam nevezan – z neizrekljivim. Zato tudi literarnozgodovinsko pisanje o pesništvu ne more biti razvojna zgodba, razvita iz pesništvu notranje teleologije. Nasprotno: kolikor zgodovine ni brez dogodka, lahko temelji na dogodkih pesništva, ki jih sovzpostavlja bralec. To je lahko tudi sodobni bralec, ki ga vrhovi pesništva v antiki še zmeraj zmerejo nagovoriti v tem, kar ga najbolj notranje zadeva.

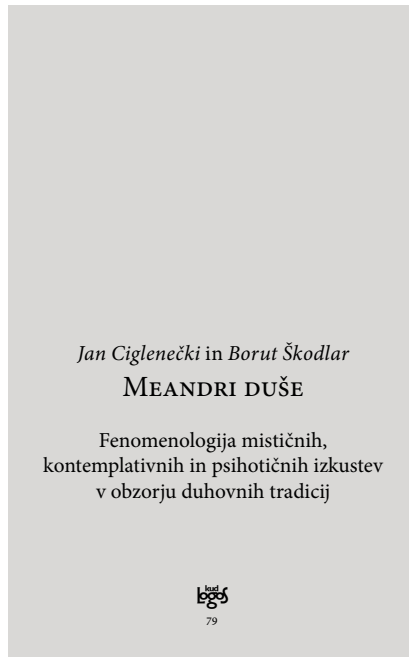
77 (2021) 496 str.
Simeon Novi Teolog
Hvalnice hrepenenj po Bogu
 Prevod in spremna beseda
Gorazd Kocijančič

Simeon Novi Teolog (rojen 949, umrl 1022) je eden najpomembnejših duhovnih in asketskih piscev vzhodnega krščanstva. Zapustil je mnogo proznih spisov, vendar je književnozgodovinsko zlasti pomembna njegova mistična poezija, ki velja za nesporni vrh bizantinskega pesništva. Hvalnice so verjetno nastajale v raznih obdobjih Simeonovega življenja, večinoma pa jih raziskovalci datirajo pozno, v čas njegovega izgnanstva pred smrtjo. Hvalnice ne razgrinjajo sistematično-teološke misli, čeprav jih povezuje enoten mističen navdih. Veliki grški poznavalec bizantinske književnosti C. A. Trypanis je o njih zapisal: »Simeon ... izbral živi petnajsterec kot primerno sredstvo za izražanje svojega izmučenega srca in ga je vzpostavil na polju osebne poezije: spremenil ga je narativen ritem, ki je zmožen izražati globoke in ganljive mistične izkušnje.«

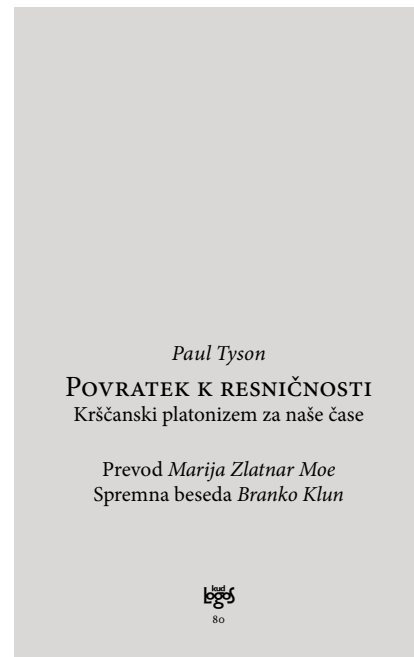
78 (2021) 144 str.
Origen
Homiliji k Visoki pesmi
 Prevod in spremna beseda
Neža Gačnik

Origen Aleksandrijski (185 – 254) velja za najvplivnejšega in najplodnejšega eksegeta prednicejskega obdobja in prvega sistematičnega teologa. *Homiliji k Visoki pesmi* skupaj s *Komentarjem* sestavljata nekakšen diptih, ki se posveča tej navdihujoči svetopisemski knjigi. Nastali sta okrog l. 244, v latinščino pa jih je l. 384 prevedel sv. Hieronim. Za razliko od *Komentarja homiliji* neposredno nagovarjata občestvo, natančneje katehumene, ki se šele uvajajo v krščanstvo. Veljata sicer za slogovno in vsebinsko preprostejši, vendar jima identifikacija zaročenke s Kristusovo Cerkvijo daje pastoralno in ekleziološko globino. Origen se nam razkrije kot duhovni oče, ki ljubeče vabi svoje ljudstvo, da pretanjeno prisluhne svojemu najglobljemu hrepenenju, se usede »v Kristusovo senco« in stopi na pot duhovnega vzpona.

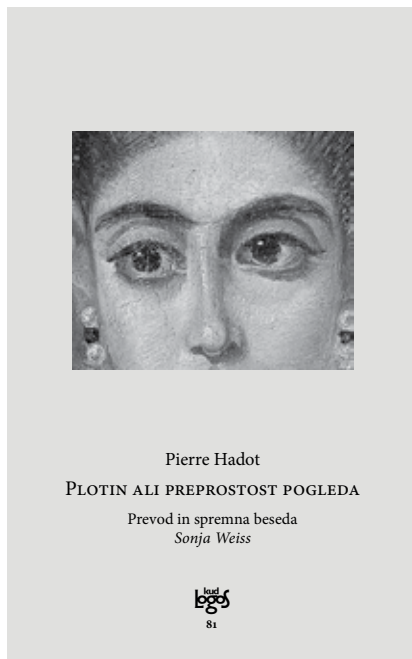
79 (2021) 304 str.
Jan Ciglenečki in Borut Škodlar
Meandri duše
Fenomenologija mističnih, kontemplativnih
in psihotičnih izkustev v obzorju duhovnih tradicij

Znanstvena monografija obravnava kontemplativne tradicije od predsokratikov do konca srednjega veka tako na grškem vzhodu kot na latinskem zahodu. Pri tem se osredotoča na duhovne prakse in fenomenologijo izkustev, ki se porajajo znotraj njih: na eni strani mističnih vzponov in na drugi padcev v nezaželeno duševna stanja. Pri raziskovanju teh nezaželenih stanj so v pomoč klinične slike psihotičnih stanj, ki so najbolj paradigmatična duševna motnja. V njihovem poteku lahko opazimo podobno dihotomijo med stanji globokega uvida in zdrsi v spiralo blodenj. Besedila kontemplativnih tradicij z natančnim in pretanjenim jezikom vodijo skozi labirinte in meandre omenjenih stanj ter na ta način izostrujejo našo senzibilnost za večplastnost tovrstnih doživljanj in zmožnost diferenciacije med njimi. Zato ima raziskovanje teh področij tudi velik terapevtski potencial.

80 (2021) 304 str.
Paul Tyson
Povratak k resničnosti
Krščanski platonizem za naše čase
Prevod *Marija Zlatnar Moe*
Spremna beseda *Branko Klun*

Filozof Paul Tyson je raziskovalec na Univerzi v Queenslandu (Avstralija) in predavatelj na Univerzi v Nottinghamu (Velika Britanija). V knjigi *Povratak k resničnosti* celovito razvije svojo osrednjo tezo o krščanski metafiziki, ki je po avtorjevem mnenju v naravnem zavezništvu s Platonovim pogledom na resničnost. Ta pogled, ki je utemeljeval zahodno kulturo, je pri prehodu v modernost izgubil svojo prepričevalno moč, toda po Tysonu vznik modernosti (novega veka) ne pomeni napredka (kar je postala prevladujoča razsvetljensko-sekularna narativa), temveč usodno redukcijo v enodimenzionalno naturalistično razlago resničnosti, ki nas je v resnici oddaljila od nje. Dodatna težava je po Tysonu v tem, ker se je celo krščanstvo v novem veku oddaljilo od metafizičnih temeljev, zato svojo knjigo razume kot celovit zagovor »povratka k resničnosti«.

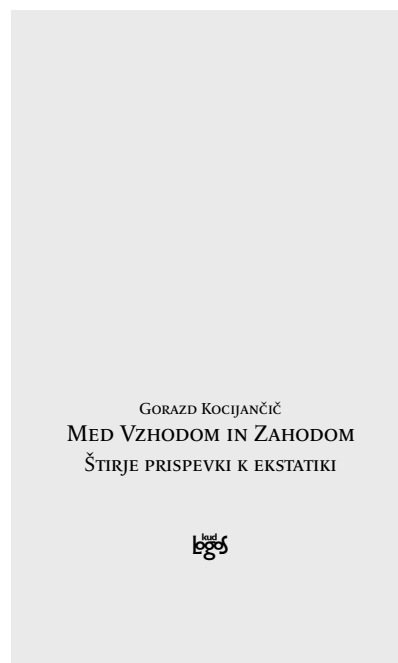
81 (2021) 192 str.
Pierre Hadot
Plotin ali preprostost pogleda
Prevod in spremna beseda
Sonja Weiss

Pierre Hadot (1922–2010) je bil francoski filozof, filolog in strokovnjak za antično filozofijo; svetovni javnosti je poznan predvsem kot prevajalec in poznavalec Plotina (3. stol.) in Marka Avrelija. Njegovo delo *Plotin ali preprostost pogleda* (Plotin ou la simplicité du regard) ni šolski pregled Plotinovega dela in naukov, temveč izviren vpogled v temeljne teme, ki so zaznamovale misel tega filozofa: krepost, kontemplacija, ljubezen, pogled in samota filozofove duše, ki uzre Eno in se poenostavi do te mere, da je Eno. Ta unio mystica, h kateri je Plotin stremel vse življenje, je dosegljiva le skozi duhovno urjenje, ki se razkriva v odlomkih *Enead*, ki jih Hadot povezuje z lastnim razmišljanjem. Delo je zaokroženo z analitično bibliografijo, ki poleg seznama temeljnih kritičnih izdaj Plotinovih traktatov in nekaterih najpomembnejših študij vsebuje tudi priporočila bralcu, kako brati Plotina.

Knjižna zbirka
Collectanea

V zbirki *Collectanea* so v knjižni obliki predstavljeni izbori člankov in razprav »Logosovih« avtorjev.

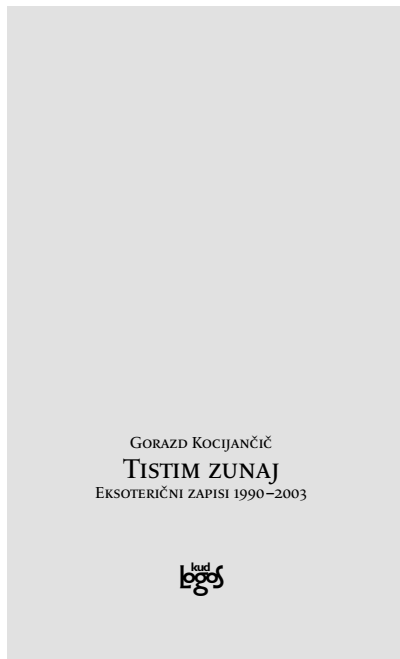

GORAZD KOCIJANČIČ
MED VZHODOM IN ZAHODOM
ŠTIRJE PRISPEVKI K EKSTATIKI

col-01 (2004) 112 str.
Gorazd Kocijančič
Med Vzhodom in Zahodom
Štirje prispevki k ekstatiki
e-50 (2020) pdf, epub

V delu *Med Vzhodom in Zahodom* Kocijančič v štirih raznovrstnih besedilih predstavlja svoje razumevanje odnosa med različnimi duhovnimi izročili in orisuje »ekstatiko« – veččino izstopanja iz sebe – ter s tem metaontologijo, gnoseologijo, etiko in ekleziologijo nadkonfesionalnega, »vzhodnozahodnega« krščanstva. Knjiga je bila prevedena v srbsčino in (v skrajšani obliki) v italijanščino.

col-02 (2004) 288 str.
Gorazd Kocijančič
Tistim zunaj
Eksoterični zapisi 1990–2003
e-38 (2019) pdf, epub

V knjižici so zbrani drobni zapisi, ki so nastali med letoma 1990 in 2003 ter so bili večinoma objavljeni v časopisih, revijah in razstavnih katalogih. V širokem smislu se ukvarjajo s kulturo, z usodo umetnosti, mišljenja in religioznosti. Delo je bilo leta 2015 objavljeno tudi v ruščini pod naslovom *Obraz in skrivnost (Lico i taina)*.

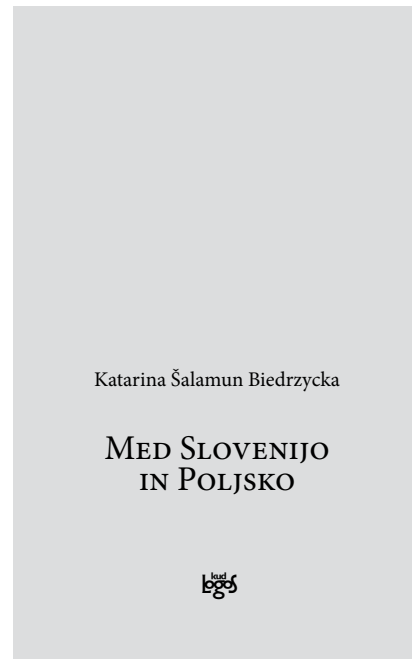
col-03 (2007) 216 str.
Vid Snoj
Od drugega do Drugega

Snojevi teksti, zbrani v knjigi *Od drugega do Drugega*, so vsi po vrsti priložnostnega izvora. Povod za njihov nastanek je bila vrsta simpozijev. Tematika tekstov se giblje od drugosti nas samih v sodobnem globaliziranem svetu do drugega/Drugega kot kriterija svetovne literature in poslednje reference umetnosti sploh. Naslovna sintagma nekako okvirja to tematiko, predvsem pa poskuša povzeti dramaturško dinamiko, temeljni dramaturgem knjige: od drugega, ki je avtorjev bližnjik, k drugemu od tega drugega. K drugemu/Drugemu. Navsezadnje pa naslovna sintagma skriva v sebi tudi apel k anagogiji, namenjen drugemu – bralcu.

col-04 (2008) 262 str.
Otoki umetnosti
Milčku Komelju na 60. postaji
Uredila Nada Šumi

Knjiga *Otoki umetnosti* je zbornik prispevkov številnih uveljavljenih slovenskih avtorjev, pesnikov in esejistov: posvečena je bila uveljavljenemu umetnostnemu zgodovinarju in kritiku dr. Milčku Komelju za njegov šestdeseti rojstni dan.

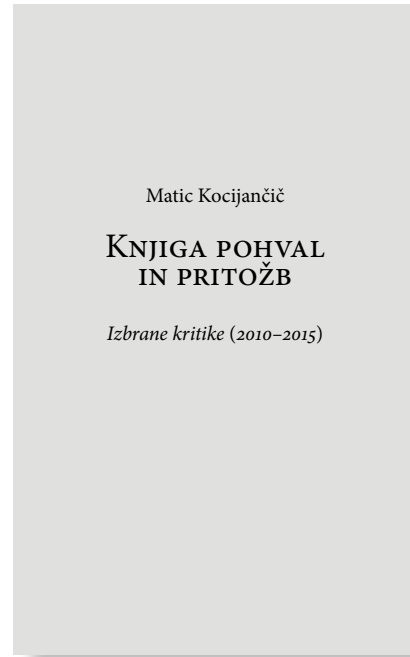
col-05 (2014) 328 str.
Katarina Šalamun Biedrzycka
Med Slovenijo in Poljsko
Izbor iz člankov in razprav
e-37 (2019) pdf, epub

Literarna zgodovinarica, prevajalka, publicistka in pedagoginja Katarina Šalamun Biedrzycka je desetletja preučevala, prevajala in povezovala poljsko in slovensko literaturo. Svoj izbor iz člankov in razprav *Med Slovenijo in Poljsko* je razdelila na dva dela. Prvi nosi naslov »Napisano za Slovence« in vsebuje vrsto študij in predstavitev poljskih avtorjev Slovincem. Drugi del, »Napisano za Poljake«, pa vsebuje avtoričine razprave in članke, ki predstavljajo slovenske avtorje Poljakom in jih je avtorica prevedla iz poljščine. Knjiga je odlična predstavitev slovensko-poljskih literarnih in kulturnih odnosov v 20. stoletju.

col-06 (2015) 144 str.
Dr. Milica Kač (1953–2014)
Spominski zbornik
Uvod *Gorazd Kocijančič*
e-12 (2016, 2020) pdf, epub

Spominski zbornik v prvem delu prinaša besedila dr. Milice Kač iz izbora, ki ga je naredila sama in v knjižni obliki podarila bratu leto dni pred svojo smrtjo, v drugem delu pa zapise članov in sodelavcev KUD Logos, s katerimi so se poklonili dolgoletni predsednici društva.

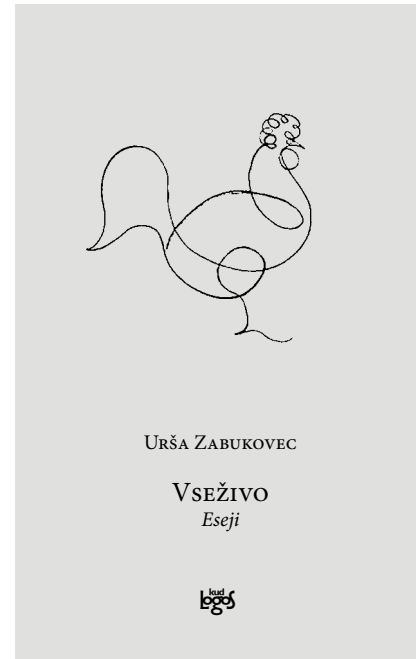
col-07 (2016) 200 str.
Matic Kocijančič
Knjiga pohval in pritožb
Izbrane kritike (2010–2015)
e-25 (2018, 2019) pdf, epub

Knjigo pohval in pritožb sestavlja štiriintrideset besedil iz kritiške petletke, ki jo je Matic Kocijančič začel pri reviji Ekran, nadaljeval in sklenil pa pri *Pogledih*. V njih se spoprijema s širokim razponom literarnih, gledaliških in filmskih del, od Schellingovega *Sistema* do Pikettyjevega *Kapitala*, od klasike v Mladinskem gledališču do avantgarde v Drami, od iranskega oskarjevca do portoroških vesen.

col-08 (2017) 304 str.
Začetki grškega mišljenja
 Uredila *Franci Zore in Jan Ciglencečki*

V knjigi so zbrana acta mednarodnega simpozija o predsokrat-ski misli, ki ga je spodbudil izid slovenskega prevoda Dielz-Kranzeve izdaje *Fragmentov predsokratikov* (2012). Razprave o začetkih zahodne filozofije so v zborniku razdeljene na dva sklopa. Prvi je podnaslovljen »Arhaična misel in njeni odmevi v antiki«, drugi pa »Sodobna recepcija«. V prispevkih so obravnavane tudi vzporednice med strukturo arhaičnega in sodobnega filozofskega mišljenja. Avtorji razprav, ki so objavljene v izvirnih jezikih, so Damir Barbarić, Jan Ciglencečki, Milosav Gudović, Mario Kopic, Janko Lozar, Vid Snoj, Petar Šegedin, Boris Šinigoj, Alen Širca, Borut Škodlar, Boris Vezjak, Sonja Weiss, Franci Zore, Ozren Žunec in Igor Žunkovič. Na začetku zbornika so pesmi Gorazda Kocijančiča in Milana Dekleve, ki so jih navdihnili arhaični grški misleci in sta jih brala kot uvod v simpozijjska dneva.

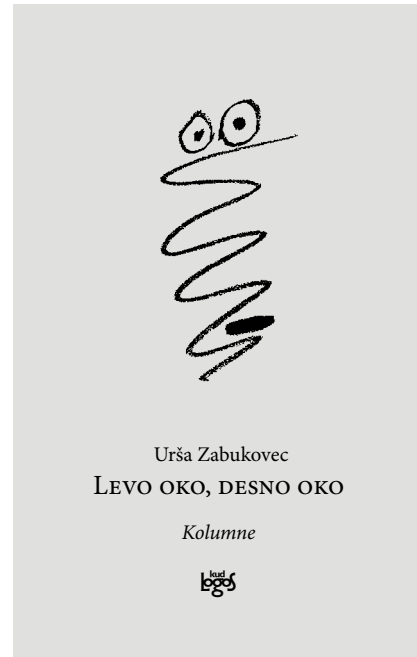
col-09 (2017) 176 str.
Urša Zabukovec
Vseživo
 Eseji

Zbirka vsebuje eseje, zapise in kritike, ki jih je avtorica objavljala v letih 2016 in 2017 v spletnih revijah. Literarizirani eseji, ki mestoma mejijo na prozo, obravnavajo širok razpon tem, od literarnih prek političnih do družbenih oziroma splošno življenjskih. Skupni imenovalac zapisov, ki so nastajali ob različnih priložnostih in so včasih vezani na konkretno knjigo, dogodek, prostor ali čas, je avtoričino globoko osebno doživljanje sveta, predvsem človekovega odnosa do bližnjih, samega sebe, starševstva, literature, narave, živali, (smisla) življenja in smrti. Združitev in premišljena razporeditev zapisov razkriva rdečo nit oziroma globljo dimenzijo avtoričine pisave – njeno močno doživljanje skrivnosti.

col-10 (2020) 160 str.
Milan Knep
Eseji o križu
Uredil *David Movrin*
Spremna beseda *Kozma Ahačič*

Triintriideset esejev v zbirki Milana Knepa je zakoreninjenih v izročilu, v zelo natančnem branju svetopisemskih besedil. O teh avtor, za katerim so študij teologije in desetletja duhovniške službe, piše s suverenostjo poznavalca, ki se giblje po domačem terenu. Toda pri interpretaciji si upa stopiti dlje, saj v esejistično diskusijo priteguje sodobno literaturo in filozofijo, pa tudi lastno izkušnjo, tako da se tisočletna besedila nenadoma pokažejo v novi luči, na trenutke boleče osebni.

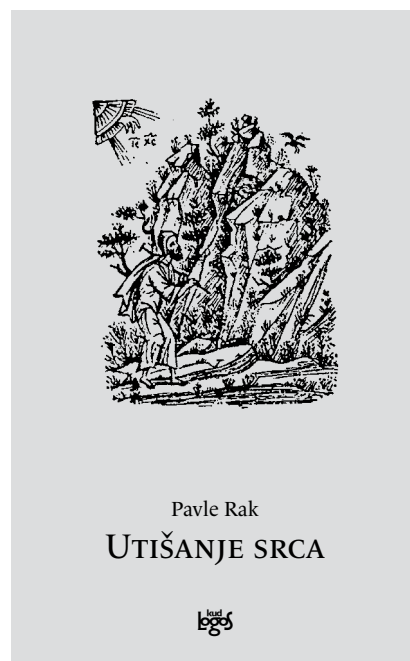

col-11 (2021) 160 str.
Urša Zabukovec
Levo oko, desno oko
Kolumne

Urša Zabukovec je v knjigi *Levo oko, desno oko* zbrala kolumne, ki jih je med letoma 2018 in 2020 objavljala v časniku Delo. V njih se lucidno opredeljuje do aktualnega dogajanja na različnih področjih našega življenja in razmišlja. Sprašuje se o miselni in duhovni kondiciji sodobne univerze in izobraževalnega sistema na splošno, o smislu in ciljnih globalizacije, o domoljubju, o domu in svetu, problematizira uvajanje novih tehnologij, umetne inteligence in nadzora, razmišlja o novih aktivizmih, ki morda niso to, za kar se predstavljajo, o pasteh uzakonjenja evtanazije, o načrtnem uničevanju podeželja, o sovražnikih jezika in mišljenja, literarnih trendih in usodi književnega prevajalca, o živalih, norosti, denarju, smrti, papeških enciklikah, epidemiji, diktatu znanosti in zatonu demokracije.

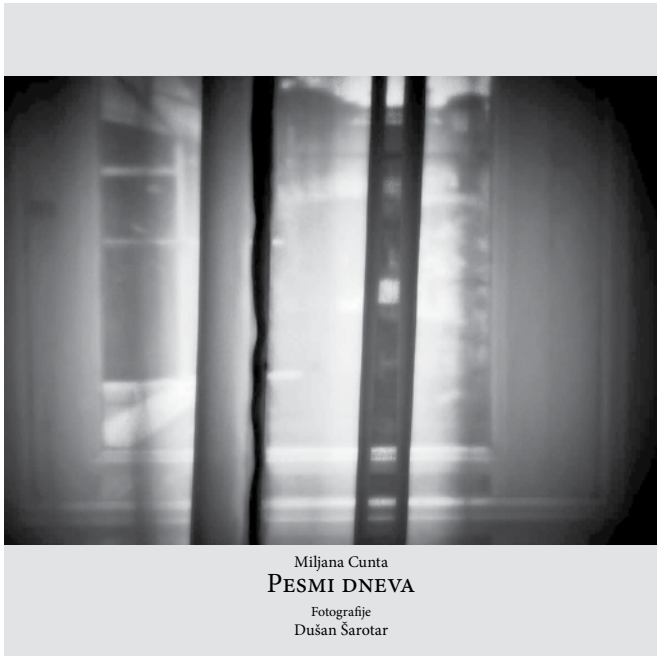
Knjižna zbirka
Logofanije
**kud
Logos**

Zbirka Logofanije prinaša izvorna slovenska prozna, pesniška in dramska besedila, ki sredi domnevne enovite (post)modernosti in njenih dogem izpričujejo – široko in nadkonfesionalno razumljeni – krščanski svet. Niso in nočejo biti rob nekega drugega sveta niti njegove literature. Ne želijo parazitsko iskati svoje priložnosti v svetovih, ki so zavrgli Logos. Smisla sveta zato ne izpričujejo kot spomin, ampak kot živo prezenco. Niso reminiscenca, ampak vabilo v sedanost in prihodnost, v sedanost prihodnosti. Niso stvar ideje, ampak izkušnje. V vsej svoji nepopolnosti in pomanjkljivosti želijo biti pojavitve Logosa. Nova prikazovanja Smisla, ki se je učlovečil v Kristusu. Logofanije. In kot take ponižno odpirajo prostor slovenske postsekularne književnosti.

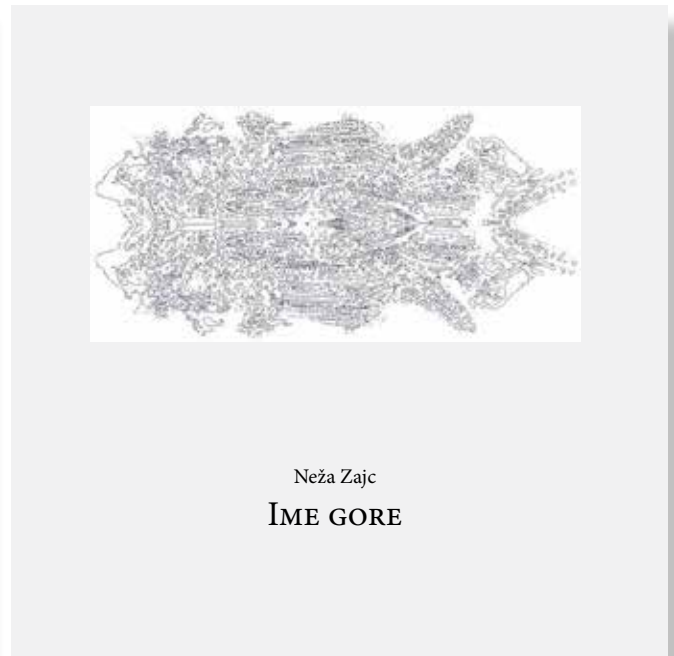
L-01 (2011), 368 str.
Pavle Rak
Utišanje srca
Roman
e-42 (2019) pdf, epub

Roman Pavleta Raka *Utišanje srca* je knjiga o meništvu – o življenju, dišečem, svetlem, polnem naporov in tihega veselja, odkritosti in upanja, ki poteka pod perutjo angela svetlobe, pa tudi o življenju, smrdečem in mračnem, napolnjenem s solzami in zloveščim smehom, tesnobo in nečimrnostjo, muko vsakdanje krivde in krči nesrečne vesti, ki poteka pod perutjo črnega, padlega angela.

L-02 (2014, 2021²), 84 str.
Miljana Cunta
Pesmi dneva
 Fotografije *Dušan Šarotar*
 e-44 (2019) pdf, epub

Pesmi dneva Miljane Cunta je zbirka eksistencialistično-duhovnih pesmi, ki delujejo kot prozni fragmenti. Gre za natančno zasnovano knjigo s pridihom prave mere, askeze in tudi tišine, zaustavljenosti časa. To dosega tudi s skrbnim izborom fotografij pesnika, pisatelja in fotografa Dušana Šarotarja, ki pesemskega gradiva ne ilustrirajo, temveč besede in podobe s svojo pripovednostjo, metaforičnostjo in tenkočutnostjo predstavijo v širši razlagalni, spoznavni kontekst, ki se mu pridruži še okrepljena percepcija.

L-03 (2014), 384 str.
Neža Zajc
Ime gore

Pesniška zbirka Neže Zajc, ki vključuje 210 pesemskih enot, poimenovanih »mrtvice«, in 12 pesnitev, ni običajen pesniški prvenec. V avtoričini poeziji ni najti rabe izrazov iz moderne sveta, v njej so prepoznavne redke, bodisi arhaične bodisi osebno zaznamovane besedne oblike, ki pa pesmi ne zapirajo v larpurlartistično iskanje slogovnih ali oblikovnih različic. Sleherna besedna igra, naključnost besednih zvez in lahkotnost razpoloženskih odmevov kot morebitna podlaga trenutnega navdiha, so zavrtnjeni že v izvoru pesnjenja. Pesmi razkrivajo gradnike globoke notranje vere in dopuščajo razprtost krika pesniškega subjekta.

Dejan Kos
EVANGELIJ BLIŽINE

L-04 (2015), 60 str.

Dejan Kos

Evangelij bližine

Spremna beseda *Gorazd Kocijančič*

Kosov pesniški prvenec je povsem zrelo, do potankosti premišljeno umetniško besedilo. Pred nami je izjemno zgoščen tekst, ki nas vrača k izvirom. Oblika, ki jo je avtor izbral za to vračanje, ustreza vsebini: njegova poezija se izraža v vrsti med seboj pretanjeno povezanih poetskih gnom. V Kosovi poetiki se gnome radikalno osamosvojijo od mita in same porajajo metafore. Subvertirajo vsako žanrskost, vsa pričakovanja o zakonitostih literarne zvrsti, ko sledijo Smislu, »ki krmari vse skozi vse«. V njihovi dinamiki se dogajajo pretanjeni premiki, ki nas od začetka »splošne izjave« vodijo v paradoksnost njenega konca.

Dejan Kos

ZAHVALNI SPEVI

Spremna beseda *Alen Širca*

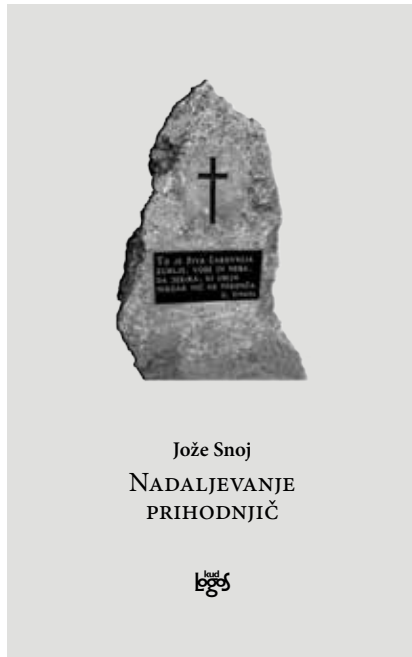
L-05 (2020), 132 str.

Dejan Kos

Zahvalni spevi

Spremna beseda *Alen Širca*

Druga pesniška zbirka Dejana Kosa predstavlja suvereno odprtje v neznano. Onkraj vsakršnih trendovskih poetik skuša pesništvo znova vrniti v svoj izvor, kjer ni nobenega razlikovanja med poezijo, filozofijo in religijo. Ta troedini govor se izvija primežu vsakršnih zgolj jezikovnih konstrukcij in nas postavlja pred vprašanje, kaj je resnično, kaj je svetloba, bit, nič, kaj je izkušnja, kaj je jezik in, navsezadnje, kdo smo mi sami. Branje teh pesmi, misli in molitev v resnici niti ni branje, ampak vrtoglava izkušnja, da smo mi sami brani in morda izbrani za neskončnost, ki je ni mogoče izreči, a jo je vendarle mogoče izkusiti – v izvornem molku, bitnostnem zahvaljevanju.

L-06 (2021), 296 str.
Jože Snoj
Nadaljevanje prihodnjič

Najnovejši roman Jožeta Snoja *Nadaljevanje prihodnjič* prinaša tri zgodbe, katerih skupni imenovalec je pripovedovalec. To je avtor sam, pisec v odhajanju, ki je stopil v drugo polovico svojih osemdesetih in zapira pisateljsko delavnico. Te tri zgodbe so mu še ostale, da jih pove v literarni obliki. Prvo pozna iz svoje mladosti v medvojni Ljubljani, drugi dve iz ustnega izročila v Savinjski dolini, kjer si je pred desetletji uredil počitniško domovanje. Vendar se ne trudi stopati v notranjost ljudi iz teh zgodb. V njegovi starostni utrujenosti je modrost: to v resnici ni mogoče. Podaja pripovedovanje iz življenja, kot ga je slišal, v govoricah, v katerih ga je slišal. Vse tri zgodbe so *nadaljevanje* glede na opus, ki ga ima za sabo. *Prihodnjič* pa je potopljen v negotovost, ali še sledi kako nadaljevanje. Te ironije avtor nima pod nadzorom. Ta ironija navsezadnje ni avtorjeva.

Knjižna zbirka
Poezije
kud
Logos

Zbirka *Poezije* v dvojezičnih izdajah prinaša klasična pesniška dela različnih duhovnih izročil od antike do sodobnosti.

p-01 (2004) 204 str.

Ibn Arabi

Razlagalec hrepenenj

Prevod *Neda Thaler*

Spremna beseda *Boris Šinigoj*

e-27 (2018, 2020) pdf, epub

Dandanes na duhovno oslabelem Zahodu ponovno odkrivamo ime Ibn Arabija (1165–1240), v arabskem svetu vselej slovitega andaluzijskega sufija iz Murcije, islamskega mističnega pesnika in filozofa. Duhovni sopotniki in dediči ga zaradi njegove navdihujoče misli niso imenovali le »največji učitelj«, ampak tudi »oživljevalec vere«. Sodobno posredovanje njegovih zastrtih, vendar za božansko Ljubezen nadvse prosojnih in Resničnemu globoko vdanih poezij je dobrodošel izziv. Ti drobni, z ljubezenskimi hrepenenji prežeti stihi nas zmorejo vpeljati v pristno srečanje z najbolj vzvišenimi mislimi in najbolj prepadnimi globinami vsega sufizma. Skrita duhovna erotika »nedoumljivih poezij« se kljub komentarju izpod peresa pesnika samega izmika slehernemu zgolj intelektualnemu polaščanju.

Friedrich Hölderlin
POZNE HIMNE

p-02 (2006) 288 str.

Friedrich Hölderlin

Pozne himne

Prevod, opombe in spremna beseda *Vid Snoj*

e-29 (2018, 2019) pdf, epub

Friedrich Hölderlin (1770–1843) je prvi pesnik Zahoda. Ni prvi v pomenu, da ne bi imel predhodnika, ampak največji. In ni pesnik geopolitičnega Zahoda, ki je prevladal nad Vzhodom in vzpostavil planetarno gospostvo na zemlji, ampak duhovnozgodovinskega sveta, ki je svojo pot kakor sonce začel na vzhodu in se kot *Abendland*, »dežela večera«, nagiblje v zaton. H koncu, v katerem pa vendarle vlada Začetek. Skratka, Hölderlin je največji pesnik zgodovine Zahoda. V svojem času je bil prezrt. Kot pesnika ga je odkrilo šele 20. stoletje. V poznih himnah je Hölderlinova vélika mitopoetična sinteza grštva in krščanstva elegična in hkrati himnična.

Victor Hugo
PESMI O JUTROVEM

p-03 (2006) 180 str.

Victor Hugo

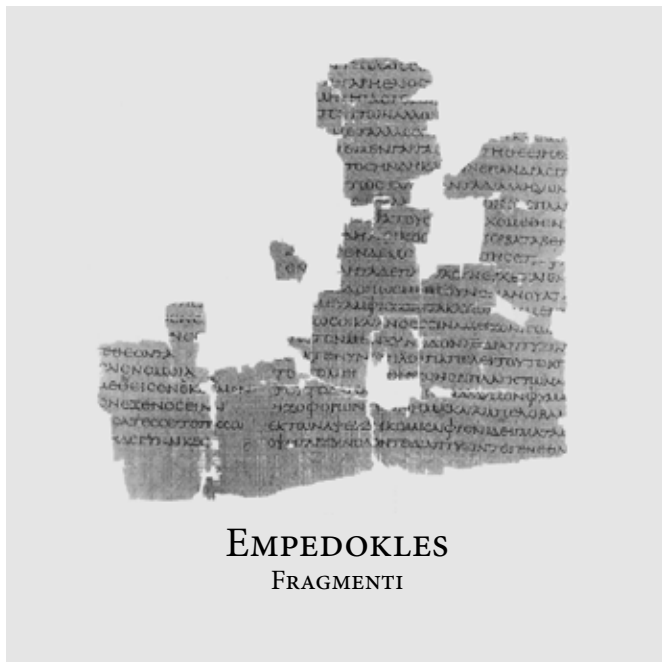
Pesmi o jutrovem

Prevod *Marija Javoršek*

Spremna beseda *Tone Smolej*

e-47 (2019) pdf, epub

V Hugojevi zbirki *Pesmi o jutrovem* najdemo eterične in eksotične portrete z opisi orientalk, ki s svojo lepoto uročijo moškega. Ob izidu leta 1829 so te pesmi mlade dobredno opijanale. Našle so pot tudi do naših krajev (Matija Čop je imel izdajo iz leta 1831), za njihovo prepričljivost, ki kar nekajkrat postreže tudi s precej nasilnimi trenutki, pa je bolj kot obisk tistih krajev zaslužen neki poletni sončni zahod, ob katerem je Hugo dobil navdih. Orient je bil v njegovem času namreč množični vir umetniškega navdiha.

p-04 (2006) 224 str.

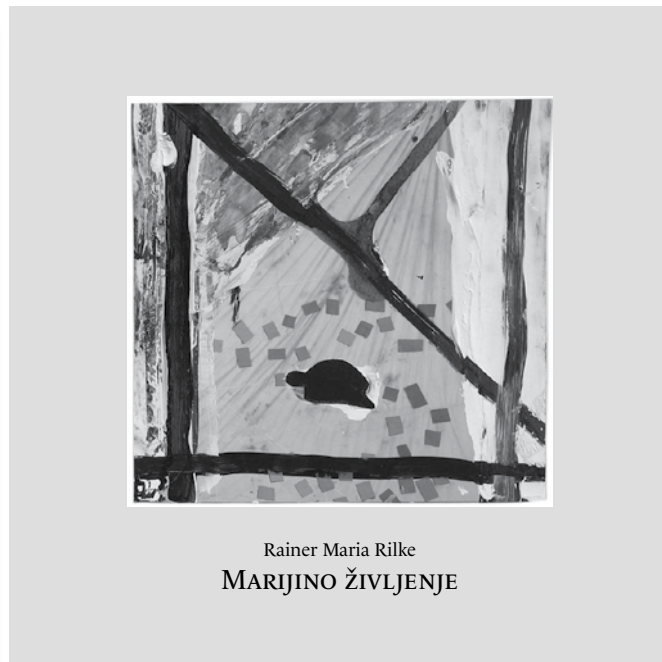
Empedokles

Fragmenti

Prevod in spremna beseda *Jan Ciglencečki*

e-09 (2016, 2020) pdf, epub

Čeprav je Empedokles (pribl. 494–434 pr. Kr.) mislec arhaičnega grštva, čigar delo je najbolje ohranjeno, je med izvirnimi fragmenti težko najti takšnega, ki bi med raziskovalci ne izzval diametralno nasprotnih interpretacij. Knjiga *Fragmenti* prinaša prvi celoten prevod ohranjenih Empedoklovih besedil skupaj z nedavno odkritimi papirusnimi odlomki, v spremni študiji pa je njegova misel zaobjeta v celoti.

p-05 (2006) 72 str.

Rainer Maria Rilke

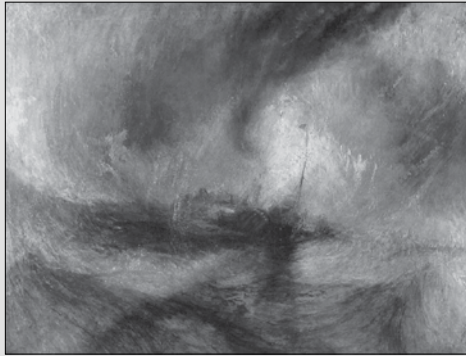
Marijino življenje

Prevod in spremna beseda *Gorazd Kocijančič*

Ilustracije *Jožef Muhovič*

e-31 (2018, 2019) pdf, epub

Rilkejev ciklus »Marijino življenje« je sestavljen iz trinajstih pesmi, ki sledijo postajam Marijinega življenja. Napisan je bil leta 1912, v istem času kot »Devinske elegije«. Delo se navezuje na več plasti krščanskega izročila, vendar s hkratno osebno drznostjo in metaforično inovativnostjo: s to dvojno smerjo Rilke v ciklu ustvari napetost med religiozno izročilom in osebnim (po)doživetim, med tradicijo in mistično-poetsko invencijo, med duhovno sprejetim in pesniško iznajdenim. Modernistične vizualne raziskave slikarja Jožefa Muhoviča stopajo v dialog s to poezijo in predstavljajo še en »prevod«: avtentičen in zvest, svež in navdihujoč.

Gerard Manley Hopkins

PESMI

p-06 (2007) 252 str.

Gerard Manley Hopkins

Pesmi

Prevod *Veno Taufer*,

Andrej Arko, Miljana Cunta in Matjaž Črnivec

Spremna beseda *Veno Taufer*

e-33 (2018, 2019) pdf, epub

Gerard Manley Hopkins (1844–1889), ki je za časa življenja objavil le tri pesmi, velja dandanes za eno najvidnejših imen angleške poezije. Hopkinsova poetika, ki jo odlikujejo ritmična inovativnost, čutnonazorna zvočna plat in izostrena metaforika, je odločilno zaznamovala mnoge avtorje. Knjiga *Pesmi* prinaša prevod večjega dela pesnikovega opusa in je zasnovana okoli treh sklopov. Prvi obsega prevod pesmi zrelega obdobja, ki jih uvaja najpomembnejša Hopkinsova pesnitev *Brodolom Deuschlanda*, drugi pa izbor pesmi mladostne dobe, ki se je končala leta 1867 s pesnikovim vstopom v jezuitski red. Knjiga prinaša tudi odlomke iz dnevnika in različna pisma; ti razkrivajo Hopkinsa kot tenkočutnega opazovalca narave, ljubitelja jezika in misleca, ki je spoznanja s področij filozofije, teologije in verzi-fikacije vgradil v svojo edinstveno poetiko.

Paul Claudel

STO IZREKOV ZA PAHLJAČE

p-07 (2007) 144 str.

Paul Claudel

Sto izrekov za pahljače

Prevod in spremna beseda *Gorazd Kocijančič*

e-35 (2018) pdf

Zbirka *Sto izrekov za pahljačo* je za vsakega bralca Claudela veliko presenečenje. Odpiranje meja krščanske himnične poetike in izginjanje vsake doktrinarnosti ima fizično osnovo. Do tega je namreč prišlo v trenutku, ko je bil pesnik kot diplomat prestavljen v drugo deželo, na Japonsko, kjer se ni soočil le z bogastvom druge, budistične kulture in duhovnosti, ampak ga je ta izkušnja tako očarala, da se je intenzivno posvetil prevajanju japonskih haikujev in študiju kaligrafije ter končno tvegala zbirko lastne poezije, ki je po mnenju številnih poznavalcev vrh njegovega pesniškega ustvarjanja.

SAPFO
PESMI

p-08 (2008) 240 str.

Sapfo
Pesmi

Prevod, opombe in spremna beseda *Marko Marinčič*

Nova slovenska izdaja Sapfinih pesmi je pomembna zaradi dveh razlogov: prinaša celotno ohranjeno zapuščino te pesnice, ki jo lahko beremo v izvorniku in prevodu, dodana pa ji je obsežna prevajalčeva spremna beseda. Marko Marinčič je v študiji z naslovom »Sapfo, deseta muza« znamenito avtorico postavil v širši kontekst starogrške kulture in umetnosti. Sapfo zapiše, da »le za delež smejo ljudje prositi«. In res: ohranil se nam je le delež pesmi, ki so bile pravzaprav predloge za glasbeno izvedbo. V knjigi je zbranih 192 fragmentov, ki so včasih ena sama beseda, včasih pa kompleksna pesem z mnogimi pomenskimi odtenki.

Hugo Mujica
PESMI

p-09 (2008) 276 str.

Hugo Mujica
Pesmi

Prevod *Pablo Juan Fajdiga*

Hugo Mujica se je rodil leta 1942 v Buenos Airesu. Mladost je preživel v anarhistični delavski družini. Pripada prvi povojni generaciji, ki je zavzeto prebirala Sartrova besedila in se navzela eksistencialističnega razočaranja nad človeškim umom. Vendar ga to ni zadovoljilo. Nekoč je dejal, da ni podedoval nobene religije, vselej pa ga je žejalo po smislu, ki naj bi se nahajal drugod, onstran vsake in vseh stvari. Z naivnim mladostnim zanosom je pri devetnajstih letih odpotoval v New York, kjer je preživel hipijevska šestdeseta leta. Takrat je tudi obiskal trapistovski samostan blizu Bostona. Doživetje ga je močno pretreslo. Zato je naslednjih sedem let preživel zavezan molku med trapisti v ZDA in Argentini. Meniška leta so postala mejnik v njegovem življenju in ga, kot trdi sam, zaznamovala za vedno. V tem času tišine in samote je na svoje presenečenje začel pesniti.

René Char
HIPNOSOVİ LISTKI
1943-1944

p-10 (2008) 144 str.

René Char

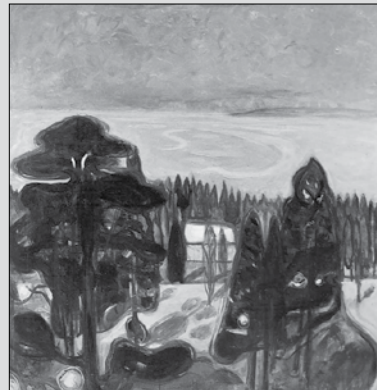
Hipnosovi listki

1943-1944

Prevod *Aleš Berger*,

Spremna beseda *Nadja Dobnik*

Poetični fragmenti, ki jih je René Char združil pod naslovom *Hipnosovi listki*, so nastali v letih 1943 in 1944. Od vseh Charovih del, ki so nastala v času vojne, se prav v *Hipnosovih listkih* beseda in dejanje, pisanje in delovanje najbolj celovito povežejo v uporništvo, v odporu. *Hipnosovi listki* so namreč zapisi, ki jih narekuje Odpor, in beležke o Odporu, beležke, kot zapiše Char v uvodu, napisane »pod pritiskom, v besu, strahu, v tekmovalnosti, studu, zvijačnosti, bežni zbranosti, v utvari prihodnosti, v prijateljstvu in ljubezni«.

TUKAJ JE TAKO ČUDNO
Antologija moderne norveške poezije

p-11 (2008) 192 str.

Tukaj je tako čudno

Antologija moderne norveške poezije

Prevod in spremna beseda *Marija Zlatnar Moe*

e-69 (2021) pdf, epub

Od vseh književnih zvrsti je norveška poezija v Sloveniji najmanj znana: prevedena so nekatera najpomembnejša dela norveške dramatike in proze, pri prevodih poezije pa zija žalostna vrzel. Ta zbirka je prvi poskus, da bi se vrzel začela vsaj nekoliko polniti. Izbor pesmi obsega petdeset besedil petintridesetih različnih avtorjev. Temelji na »referendumsko« sestavljeni antologiji norveške poezije, ki je izšla ob stoletnici osamosvojitve Kraljevine Norveške leta 2005. Antologija nosi naslov *Pesmi stotih let (Dikt i hundre)*, nastala pa je z glasovanjem ljubiteljev poezije, ki so na enega od norveških dnevnikov pošiljali svoje najljubše pesmi. Izbor norveških bralcev dopolnjujejo nekatere pesmi, ki so sicer izpadle iz *Pesmi stotih let*, a je vseeno dobro, da bi jih slovenski bralci spoznali.

DOTIK DUHA
Antologija poljske poezije 20. stoletja

p-12 (2009) 422 str.

Dotik duha

Antologija poljske poezije 20. stoletja

Prevod in spremna beseda *Katarina Šalamun Biedrzycka*
e-37 (2018), e-49 (2020) pdf, epub

Knjiga je sinteza skoraj pol stoletja trajajočih izborov na področju prevajanja Katarine Šalamun Biedrzycke. Sprva je bila zamišljena kot antologija z naslovom *Poljska duhovna pesem*, vendar prevajalka duhovnost razume v širšem pomenu, kot stanje, ki vključuje tudi »potopljenost v svet, predanost vsemu, kar je, obsedenost od bivanjske polnosti«. Knjiga tako prinaša sodobno poljsko poezijo v njenih najvišjih dosežkih, ki tudi bralcu omogočajo vstop v duhovnost.

VPLETEL BOM BELO VIJOLICO
Antologija helenističnega epigrama

p-13 (2009) 192 str.

Vpletel bom belo vijolico

Antologija helenističnega epigrama

Prevod in spremna beseda *Jelena Isak Kres*
e-54 (2020) pdf, epub

V helenizmu ni več nobenega dvoma o tem, da je epigram kot napis ali kot imitacija napisa vsekakor vreden obravnave ali predstavitve v zbirki. Še več, v času, ko se je bolj kot kdaj prej sistematično zbiralo in bralo stara besedila, je postal ena najbolj priljubljenih literarnih zvrsti. Jedrnatost, izpiljenost, napisnost, reflektivnost, enigmatičnost, celovitost fragmentarnega – to so le nekatere izmed številnih privlačnih potez epigrama. Zanimanje številnih helenističnih pesnikov, dodobra poučenih o epigrafskih konvencijah, je pripeljalo do nove oživitve in ustvarjalnega razmaha. Nastajala so fiktivna posvetila in epitafi ter nove, nenapisne oblike epigramov. To so v grško-rimski literarni zgodovini prve kratke pesmi, ki niso namenjene za petje, ampak predvsem za branje oziroma recitiranje in so v tem smislu že zelo podobne sodobni bralni poeziji.

**SALOMONOVE ODE
SALOMONOVİ PSALMI**

p-14 (2009) 372 str.

Salomonove ode in Salomonovi psalmi

Prevod in spremna beseda *Alen Širca* in *Matjaž Črnivec*

Leta 1909 je James Rendel Harris z odkritjem pravrščanske zbirke himn, imenovane *Salomonove ode*, šokiral akademsko in tudi širšo kulturno javnost. Čeprav je bil obstoj teh pesmi vseskozi znan prek navedkov latinskega cerkvenega očeta Laktancija in koptskega gnostičnega spisa *Pistis Sophia*, poleg tega pa jih je bilo mogoče najti tudi na seznamu t. i. Synopsis Atanazija Aleksandrijskega, so Salomonove ode veljale za izgubljene. Kljub nekaterim nesoglasjem lahko z gotovostjo trdimo, da gre za edinstven dokument prve krščanske Cerkve. *Salomonove ode* so – če odmislimo vse pesemske zasnutke v Novi zavezi – prvi primer avtentičnega krščanskega pesništva ne glede na to, da navzven kaže nekatere gnostične prvine in da je soroden nekaterim himnam iz kumranskih rokopisov.

Eftim Kletnikov

STUDENEC RANE
Izbrane pesmi

p-15 (2010) 216 str.

Eftim Kletnikov

Studenec rane
Izbrane pesmi

Izbor, prevod in spremna beseda *Veno Taufer*
En dan z novimi pesmimi Kletnikova *Georgi Stardelov*
e-60 (2020) pdf, epub

Eftim Kletnikov se je rodil 1946 v vasi Negrevo. Študij književnosti je končal na Filozofski fakulteti v Skopju. Poleg poezije piše tudi eseje in kritike in je pomemben prevajalec iz francoske, ruske, slovenske, slovaške, srbske in hrvaške poezije v makedonščino. Kletnikov je pestro in slogovno visoko razvito paleta makedonske poezije obogatil z neosimbolističnimi in neoromantičnimi toni. To se prepričljivo in estetsko nadvse uspelo pokaže v medsebojno prepletenem apolinijskem in dionizijskem principu, ki sta sicer v poetskih izkustvih najpogosteje ločena in postavljena drug proti drugemu. V njegovi poeziji si ne nasprotujeta in se ne izključujeta, marveč dopolnjujeta.

Salomon ibn Gabirol

כתר מלכות
KRONA KRALJESTVA

p-16 (2010) 156. str.
Salomon ibn Gabirol
Krona kraljestva

Prevod in spremna beseda *Gorazd Kocijančič*
e-57 (2020) pdf, epub

Salomon Ibn Gabirol (ok. 1021–ok. 1058) je bil andaluzijski hebrejski pesnik in filozof. Na srednjeveško misel je vplival s svojim novoplatonsko intoniranim delom *Fons vitae* (*Vir življenja*), ki se je ohranilo samo v latinskem prevodu, še bolj pa je zaslovel s pesnitvijo *Keter Malkut*, v kateri je podal svojevrstno sintezo hebrejske duhovne poezije, astrologije in novoplatonske mistike. Poleg lirike Jude Halevija je Ibn Gabirolovo delo najbolj znana stvaritev hebrejskega srednjeveškega pesništva. Pesnitev, ki obsega tisoč verzov, je bila tako priljubljena, da je postala – in do zdaj ostala – del shodničnega bogoslužja.

César Vallejo

PESMI ČLOVEKA

Pesmi iz zapuščine

p-17 (2010) 348. str.
César Vallejo
Pesmi človeka
Pesmi iz zapuščine

Prevedli *Mojca Jesenovec*, *Tina Šilc* in *Aleš Šteger*
Spremna beseda *Aleš Šteger*

V literarni zgodovini se je zasedrila krilatica o dveh ključnih pesnikih latinskoameriške poezije 20. stoletja, o Pablu Nerudi in Césarju Valleju. Že na prvi pogled je očitno, da gre za antipoda. Vallejo je bil vse, kar Neruda ni bil: emigrant, človek vedno na finančnem robu, za časa življenja sta v Peruju v samozaložbi izšli dve knjižici njegove poezije (*Los heraldos negros* in *Trilce*), umrl je razmeroma neznan, po njegovi zgodnji smrti je za njim ostal kup pesmi v rokopisu. Te pesmi so izšle leta 1939 pod naslovom *Poemas humanos* (*Pesmi človeka*). Gre za literarno delo, katerega priljubljenost je vse od prvega natisa strmo naraščala po vsem svetu. *Pesmi človeka* spadajo med najpomembnejša pesniška dela, kar jih je bilo v 20. stoletju napisanih v španskem jeziku.

Christina Rossetti

LOKVANJ V VZBURKANIH VODÀH

Izbrane pesmi

p-18 (2012), 192 str.

Christina Rossetti

Lokvanj v vzburkanih vodàh

Izbrane pesmi

Prevod in opombe *Nada Grošelj, Andrej Arko, Miljana Cunta* in *Boris A. Novak*
Spremna beseda *Miljana Cunta*

Poezijo Christine Rossetti odlikuje ljubezen do slikovitih podob in živih detajlov, ki prihaja do izraza predvsem v ljubezenski liriki, religioznim pesmim pa daje mehko in prepričljivost. Med najbolj znane pesmi, ki so bile vključene v veliko antologij v različnih jezikih, spadajo: »Goblin Market«, »When I am dead, my dearest«, »Remember«, »Song«, »The Dream«, »Under Willows«, »Winter: My Secret«, »My Dream« in »Reflection«.

Kljub izjemnemu pomenu Christine Rossetti za celovito razumevanje in vrednotenje angleške viktorijanske poezije, je v slovenščini obstajala le peščica prevedenih pesmi. Pričujoče delo odpravlja to vrzel s prevodom osrednjih pesmi s posebnim poudarkom na duhovni liriki, ki je z več kot štiristo pesmimi pomemben del pesničinega opusa.

Angel Silezij

KERUBSKI POPOTNIK

Prevedla *Gorazd Kocijančič* in *Vid Snoj*
Uvod prevedel in spremno besedo napisal *Alen Širca*

p-19 (2012) 648 str.

Angel Silezij

Kerubski popotnik

Prevod *Gorazd Kocijančič* in *Vid Snoj*
Prevod uvoda in spremna beseda *Alen Širca*
Likovne priloge *Jožef Muhovič*

Angel Silezij (s pravim imenom Johannes Scheffer) se je rodil leta 1624 v šlezjskem Vroclavu, kjer je preživel večino svojega življenja, razen nekaj študijskih in prvih poklicnih let. Nazadnje je študiral na univerzi v Padovi, kjer je dobil naslov doctor philosophiae et medicinae. Silezij spada med največje baročne krščanske mistike, Kerubski popotnik (Cherubinischer Wandersmann) pa je njegovo najpomembnejše delo. Sestavljeno je iz šestih knjig mističnih izrekov, ki so pisani v rimanih dvovrstičnih aleksandrincih. Zbirka je prvič izšla leta 1657, drugič (z dodano šesto knjigo) pa dve leti pred avtorjevo smrtjo.

Efrem Sirski
IZBRANE HIMNE

Prevod in spremna beseda
Alen Širca

p-20 (2012) 244 str.

Efrem Sirski

Izbrane himne

Prevod in spremna beseda *Alen Širca*

Efrem Sirski je eden največjih krščanskih pesnikov patristične dobe in spada med utemeljitelje krščanske sirske književnosti, ki se edina lahko ponaša s tem, da je pisana v jeziku, ki ga je govoril sam Jezus Kristus, se pravi v aramejščini. Efrem se je rodil okoli leta 306 in deloval kot diakon in katehet v Nizibah, po padcu Nizib, najvzhodnejše postojanke rimskega cesarstva, pa v Edesi, kjer je umrl leta 373. Poleg oznanjevanja se je izkazal tudi z izjemno dobrodelnostjo. Tako vzhodna kot zahodna Cerkev ga častita kot svetnika. Razglašen je bil tudi za cerkvenega učitelja. Efremovo delo v verzih delimo na memre (verzificirane homilije) in *madraše* (pesmi oziroma himne). Ohranilo se je več kot štiristo madraš, urejenih v različne zbirke oziroma cikle (madraši o veri, Cerkvi, Kristusovem rojstvu, raj, postu, devištvu ipd.).

Geoffrey Hill
**MERCIJSKE HIMNE
IN DRUGE PESMI**

Prevod in spremna beseda
Veno Taufer

p-21 (2012) 132 str.

Geoffrey Hill

Mercijske himne in druge pesmi

Prevod in spremna beseda *Veno Taufer*

Geoffrey Hill (1932–2016) spada po mnenju številnih angleških in ameriških kritikov v sam vrh sodobnih ustvarjalcev religiozne poezije. Piše zelo zgoščeno, slogovno izbrušeno poezijo, polno najrazličnejših mitoloških, motivnih in drugih eruditskih aluzij. Hill je prvo pesniško knjigo – *Za nepadle* – objavil leta 1959, s to in naslednjo, leta 1968 natisnjeno *Pomembno klado*, je že jasno začrtal svojo ustvarjalno pot. *Mercijske himne* (1971) sestavlja trideset pesmi z nenavadno dolgimi ritmiziranimi, na videz proznimi verzi. V teh himnah o legendarnem kralju anglosaške Mercije v 8. stoletju pesnik spretno meša preteklost in sedanost, zgodovinske aluzije in svoje spomine na otroštvo v poetično sugestiven preplet podedovane in osebne izkušnje.

Sveti Janez od Križa
PESMI

Prevod in spremna beseda
Janez Žumer

p-22 (2013) 180 str.
Sveti Janez od Križa
Pesmi

Prevod in spremna beseda *Janez Žumer*

Poezijo sv. Janeza od Križa, najpomembnejšega španskega mistika, ki je živel in deloval v kulturno prelomnem 16. stoletju, bi po mnenju marsikaterega literarnega komparativista lahko šteli za enega največjih dosežkov v španski liriki in mistični poeziji sploh. V svojem pesniškem opusu je sv. Janez od Križa mojstrsko prepletel vplive treh literarnih tokov. Svoj globoki uvid v duhovno stvarnost človeškega bitja je spojil tako s formalno lepoto renesančnih in tradicionalnih oblik takratnega španskega pesništva kot tudi s številnimi bibličnimi literarnimi zgledi. To posredovano jezikovno bogastvo, iz katerega je zajemal, mu je pomagalo, da je pred bralca postavil veličastno podobo osebne ter obenem izvirne in nadčasovne bogozrenjske izkušnje.

Andrej Kretski

VÉLIKI KÁNON

Prevod *Gorazd Kocijančič*

Uvod, spremni esej in opombe *Olivier Clément*
Prevod *Pavle Rak*

p-23 (2013) 312 str.
Andrej Kretski
Véliki kánon

Prevod *Gorazd Kocijančič*
Uvod, spremni esej in opombe *Olivier Clément*
Prevod *Pavle Rak*

Andrej Kretski (pribl. 650–712, 726 ali 740) spada med najpomembnejše pesnike bizantinske, srednjeveške grške književnosti. Ta pri nas po krivici skoraj neznan literatura, ki je v veliki meri vplivala tudi na oblikovanje zahodnega pesniškega izročila in je na Zahodu v zadnjih desetletjih deležna velike pozornosti raziskovalcev, se je razmahnila zlasti v t. i. sakralni poeziji oziroma himnodiji. Andrej Kretski je v zgodovini bizantinske poezije pomemben zato, ker je – vsaj po izročilu – iznašel novo književno zvrst, *kánon*: serijo pesniških od, izmed katerih se vsaka začne s *témo (irmos)* neke svetopisemske pesmi, nato pa svobodno upesnjuje *témo* določenega liturgičnega dneva: v tem prostem upesnjevanju se z veliko lirsko lepoto izraža celota daljne, vendar osupljivo močne izkušnje duhovnega življenja.

Maurice Maeterlinck

TOPLE GREDE

Prevedel *Vladimir Pogačnik*
Spremna beseda *Alen Širca*

p-24 (2013) 144 str.
Maurice Maeterlinck

Tople grede

Prevod *Vladimir Pogačnik*
Spremna beseda *Alen Širca*
e-10 (2016, 2020) pdf, epub

Tople grede so edina izdana pesniška zbirka belgijskega pesnika in dramatika Mauricea Maeterlincka, ki je dala vodilni ton t. i. belgijskemu simbolizmu. Za razliko od klasičnega francoskega simbolizma se je navezoval na avtohtono flamsko izročilo in ustvaril vrhunsko literaturo, ki je med drugim vplivala tudi na pesništvo slovenske moderne. Ne samo zaradi dejstva, da *Tople grede* predstavljajo bogatitev evropskega modernega pesništva, ki na neverjetno subtilen način preiskuje »brezno duše«, temveč še zlasti zato, ker je ta Maeterlinckova poezija in njegova zgodnja dramatika močno vplivala tudi na našo literaturo, je prevod te pesniške zbirke pomembna bogatitev slovenske kulture.

Thomas Traherne
IZBRANE PESMI

Prevod in spremna beseda
Alen Širca

p-25 (2014) 232 str.
Thomas Traherne

Izbrane pesmi

Prevod in spremna beseda *Alen Širca*

Thomas Traherne (1636–1674) je verjetno eden izmed najvznemirljivejših »pozabljenih« pesnikov v angleški književnosti. Čeprav je bilo njegovo pesništvo neznano vse do odkritij njegovih rokopisov ob koncu 19. stoletja, je dandanes čedalje očitneje, da ga lahko postavimo ob bok Johnu Donnu, Henryju Vaughanu in Georgu Herbertu, se pravi t. i. angleškim metafizičnim pesnikom, ki so dodobra prevetрили angleško poezijo v 17. stoletju. Ta poezija se med drugim odlikuje po sveži uporabi tradicionalnih metafor in intenzivnosti religioznega občutja, posebno v mističnih vzklicevanjih radosti, sreče, nedolžnosti otroštva in narave. V marsičem že vsebuje kali, iz katerih je raslo poznejše (pred)romantično gibanje.

Gregor iz Nazianza

IZBRANE PESMI

Prevod, opombe in spremna beseda
Vid Snoj

p-26 (2014) 360 str.

Gregor iz Nazianza

Izbrane pesmi

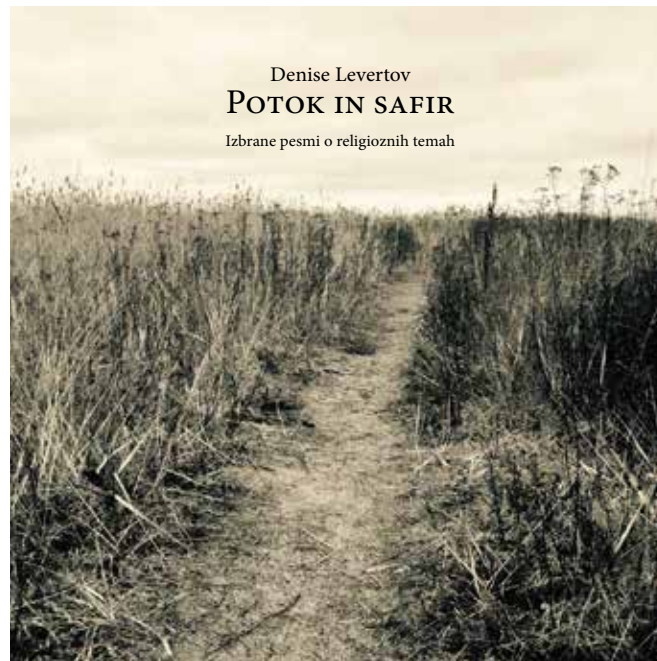
Prevod, opombe in spremna beseda *Vid Snoj*

Gregor iz Nazianza (ok. 329–390) je ob Baziliju Velikem in Gregorju iz Nise eden izmed trojice vélikih Kapadočanov. Bil je mojster prozne in pesniške besede. S krščansko vsebino je napolnil številne grške literarne zvrsti, zlasti govore in pisma, ter zapustil več kot sedemnajst tisoč verzov. Zaradi miselne pronicljivosti in globine je v vzhodni Cerkvi dobil vzdevek »Bogoslavec«, tako kot pred njim evangelist Janez in za njim samo še bizantinski duhovni pisec iz 10. oziroma 11. stoletja Simeon »Novi bogoslovec«.

Gregor Bogoslovec je prvi v jeziku Homerja in Platona pišoči pesnik krščanske pravovernosti, ki nam je znan po imenu in je za sabo pustil obsežen pesniški opus.

Denise Levertov
POTOK IN SAFIR

Izbrane pesmi o religioznih temah

p-27 (2015) 192 str.

Denise Levertov

Potok in safir

Prevod *Miljana Cunta* in *Nada Grošelj*
Spremna beseda *Miljana Cunta*

Denise Levertov (1923–1997) velja za eno osrednjih angloameriških pesnic minulega stoletja. Vključena je v reprezentativne antološke prikaze ameriške in svetovne poezije. Za svoje delo je prejela številne nagrade in postala članica Ameriške akademije umetnosti in znanosti. *Potok in safir* (*The Stream and the Sapphire*, 1997) prinaša avtoričin lastni izbor pesmi iz njenega obsežnega opusa, ki jih povezuje religiozna tematika. Knjiga je izšla ob koncu pesničine umetniške in življenjske poti, le nekaj mesecev pred smrtjo, in je »povzetek« njenega duhovnega iskateljstva, obenem pa razkriva temeljne poteze njene poetike, kot so se izoblikovale skozi čas.

POTONJENA DEŽELA

Izbor poezije iz Bukovine

Prevod *Nada Grošelj* in *Ana Jasmina Oseban*

p-28 (2015) 184 str.

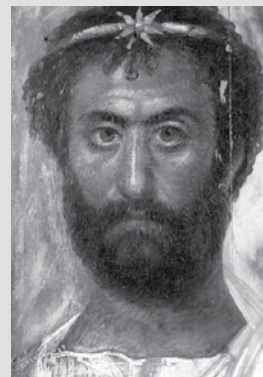
Potonjena dežela

Izbor poezije iz Bukovine

Prevod *Ana Jasmina Oseban*, *Nada Grošelj* in *Vid Snoj*
Spremna beseda *Ana Jasmina Oseban*

e-67 (2019) pdf, epub

Literarna pokrajina Bukovine, ki je večini slovenskih bralcev bržkone neznana, je sestavni del nemške književnosti, čeravno je tudi v nemškem jezikovnem prostoru bolj domača samo germanistom in ljubiteljskim poznavalcem. Primerjalna književnost se raziskovanju Bukovine kot literarne pokrajine na obrobju habsburške monarhije intenzivneje posveča šele od osemdesetih let 20. stoletja. Prof. dr. Rychlo je več let pripravljaval dvojezično ukrajinsko-nemško antologijo *Die verlorene Harfe (Izgubljena harfa)*, ki obsega dobrih 600 strani. Pričujoči izbor poezije iz Bukovine, ki črpa iz omenjene antologije, je vsebinsko vitkejši – predstavlja 14 pesnic in pesnikov, ki so v času med obema vojnama (1918–1940/44) in po drugi svetovni vojni ustvarjali v nemškem jeziku.

Sinezij iz Kirene

HVALNICE

Prevod in spremna beseda
Gorazd Kocijančič

p-29 (2016) 204 str.

Sinezij iz Kirene

Hvalnice

Prevod in spremna beseda *Gorazd Kocijančič*

Sinezij je bil rojen v 4. stoletju v severnoafriškem mestu Kirena. Študiral je v Aleksandriji, kulturni prestolnici tedanjega sveta. Njegova učiteljica je bila novoplatonska matematičarka in filozofinja Hipatija. Sinezij ni pisal le poezije, ampak se je preizkušal v najrazličnejših literarnih zvrsteh: v traktatih in govorih, pismih in dnevnikih. Spada med najzanimivejše osebnosti pozne antike, njegova poezija – devet krščanskih hvalnic, ki jih v izvirniku in prevodu prinaša ta knjiga – pa predstavlja vrh poznoantične literarne ustvarjalnosti. V črkah tega pesništva se zrcali nočno nebo puščave, kjer se zvezde zdijo bližje kot drugod in se lahko včasih skoraj dotaknemo Meseca. Odsotnost stvari tu izpričuje Navzočnost, praznina Polnost.

Max Jacob
VEČNE ZDAJŠNJOSTI

Prevod *Vladimir Pogačnik*
Spremna beseda *Tone Smolej*

p-30 (2016) 288 str.

Max Jacob

Večne zdajšnjosti

Prevod *Vladimir Pogačnik*
Spremna beseda *Tone Smolej*

Max Jacob (1876–1944) je bil francoski pesnik in slikar judovskega rodu. Njegovi prijatelji in znanci so bili najbolj znani in pomembni umetniki svojega časa. Jacobova poezija je pomemben člen med simbolističnim in nadrealističnim pesniškim izrazom. Njegovo najbolj znano delo, *Kupa za kocke* (*Cornet à des*), je izšlo leta 1917. Od leta 1909, ko se je spreobrnil v krščanstvo in približal katolicizmu (krščen je bil leta 1905), je ustvarjal religiozno poezijo, ki je bila manj enigmatična od pesmi v prozi. Med drugo svetovno vojno je bil kot Jud preganjan in deportiran v taborišče Drancy, kjer je tudi umrl. V tridesetih letih je Jacob pripravljaj antologijo svojih katoliških pesmi, vendar jo je založnik Gallimard zavrnil, češ da preveč konkretno razgalja sodobnost. Ta sodba ga je potrla, a mu je navdihnila oksimoroničen naslov *Actualités éternelles* (*Večne zdajšnjosti*), zbirka pa je izšla več kot petdeset let po njegovi smrti.

Guillevic
ZEMLJEVÔDEN

Prevod in spremna beseda
Zarja Vršič

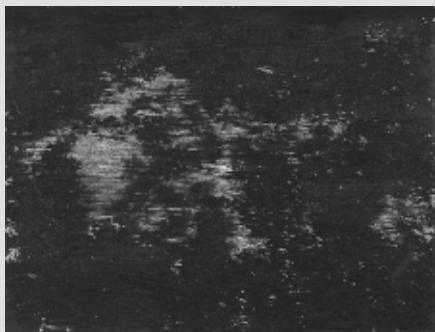
p-31 (2017) 336 str.

Guillevic

Zemljevôden

Prevod in spremna beseda *Zarja Vršič*

Zemljevôden (*Terraqué*) je prva in najbrž najbolj (pri)znana zbirka francoskega pesnika Eugèna Guillevica (1907–1997). Izšla je leta 1942 in bila pozdravljena kot osvežujoča novost v francoski poeziji, kjer sta simbolistična in pozneje nadrealistična vizionarnost in narek podzavesti postajala utrudljiva oziroma kontraproduktivna. Stvarnost in zemeljskost sveta, ki ga upešnjuje avtor, se kažeta tudi v senzoričnosti njegove poezije, ki deluje na vseh pet čutil. Pesem, četudi oblika izjavljanja, se v Guillevicovi poeziji vrti okrog neizgovorjenega, okrog nekega prvobitnega molka, ki preveva stvari. Pesnik je svoje delo, ki predstavlja enega od vrhov francoske poezije druge polovice 20. stoletja, podpisoval le s svojim priimkom.

José Ángel Valente
FRAGMENTI PRIHODNJE KNJIGE
(1991–2000)

Prevod in spremna beseda
Janez Žumer

Dragan Jovanović Danilov
PLAVAM, KO ME GLEDAŠ
Izbrane pesmi

Prevod in spremna beseda *Mateja Komel Snoj*

p-32 (2017) 248 str.

José Ángel Valente

Fragmenti prihodnje knjige

(1991–2000)

Prevod in spremna beseda *Janez Žumer*

p-33 (2017) 144 str.

Dragan Jovanović Danilov

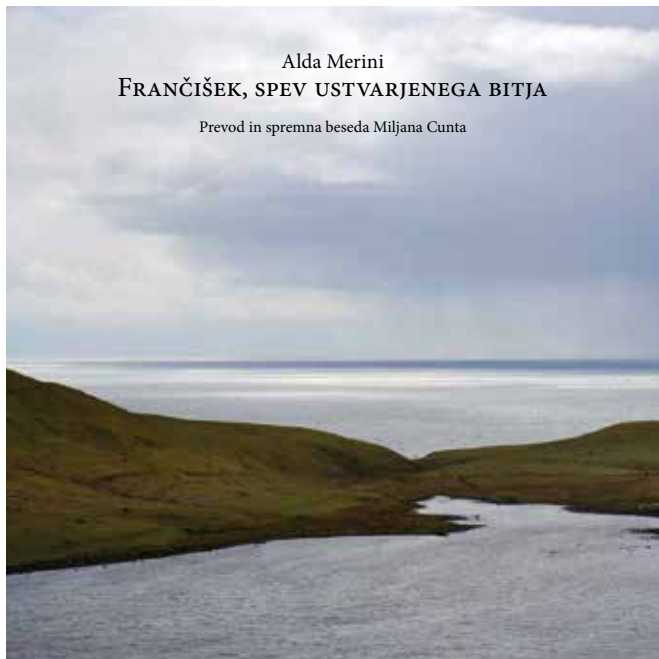
Plavam, ko me gledaš

Izbrane pesmi

Prevod in spremna beseda *Mateja Komel Snoj*

Španski pesnik, pisatelj, literarni kritik in esejist José Ángel Valente (1929–2000) se je ob pisanju poezije vse življenje posvečal tako prevajanju del največjih evropskih pesnikov – Hölderlina, Keatsa, Celana in Kavafisa – kot tudi preiskovanju in esejističnemu obravnavanju temeljnih mističnih piscev ter njihovega razmerja do pesniškega jezika in njegovih meja. V vseh Valentejevih delih in še zlasti v njegovi zadnji, postumno izdani pesniški zbirki *Fragmentos de un libro futuro*, ki lepo povzema njegov celotni opus, se pesnikova izpovednost prepleta z vplivi različnih mističnih izročil, kot so judovska kabala, perzijski sufizem in krščanska mistika. *Fragmenti prihodnje knjige* so po svoji naravi izrazito avtobiografski, in sicer v dvojnem smislu. Po eni strani so takšni, ker pomenijo odsev ali povzetek vsega dotedanjega Valentejevega ustvarjanja, po drugi pa zato, ker so v njih poudarjena njegova intimna doživetja in osebni spomini.

Dragan Jovanović Danilov (1960) je eden najvidnejših avtorjev sodobne srbske literature, ki ga cenijo tako literarni kritiki kot bralci. V svoji poeziji daje govoriti različnim svetovom, ki mu jih na neki nenavaden način uspeva prepletati, da delujejo kot skoraj hierarhično urejena celota. Ko pesni, se postavlja v vlogo posrednika med svetom, v katerem živi(mo), in tistim, v katerem sanja(mo), med vidnim in skritim, med tem, kar nam je blizu in kar smo mi sami, in onim, kar nas neskončno presega. V vrtinčenju med zemljo in nebom, med besedami, zraščeni mi s pesnikovim in našim tu in zdaj, ter neznano onkrajsvetno prihodnostjo zaznamo nekaj, kar bi lahko imenovali nepredvidljivost. Danilov sugestivno slika obilje narave, zgodovine, človeškega, Božjega, obilje tega, kar je videl, slišal, doživel ali sanjal – in tako kaos spreminja v navidezni red.

Alda Merini
FRANČIŠEK, SPEV USTVARJENEGA BITJA

Prevod in spremna beseda Miljana Cunta

p-34 (2018) 216 str.

Alda Merini

Frančišek, spev ustvarjenega bitja

Prevod in spremna beseda *Miljana Cunta*

Alda Merini (1931–2009) velja za eno osrednjih imen italijanske književnosti. Ko je umrla, so se časopisi o njej razpisali kot o eni najresnejših kandidatk za Nobelovo nagrado. Čeprav tega priznanja ni dobila, je za seboj pustila izjemen opus, ki je bil deležen tako navdušenja najširšega bralnega občinstva kot tudi resne refleksije literarne kritike. Zelo pomembna v opusu Alde Merini je duhovna, mistična lirika, ki je prisotna že v njenih najzgodnejših besedilih, bolj avtonomen in zaokrožen umetniški izraz pa je dobila v poznejših, eksplicitno religioznih tekstih. Pesniška zbirka *Frančišek, spev ustvarjenega bitja* je zasnovana kot monolog in je polna biografskih navezav na svetnikovo življenje.

Jacopone iz Todija

BREZMERJE
 Izbrane lavde

Prevod in spremna študija
Alen Širca

p-35 (2018) 140 str.

Jacopone iz Todija

Brezmerje

Izbrane lavde

Prevod in spremna študija *Alen Širca*

Jacopone iz Todija, ki je živel v 13. stoletju, je po presoji literarne vede največji italijanski religiozni pesnik za Dantejem, ki se odlikuje tako z globoko osebno izpovednostjo kot izvirno občuteno mistiko. Njegovo ustvarjanje ni vplivalo le na italijansko liriko, temveč je zaznamovalo tudi poznejše evropsko religiozno pesništvo. Poleg prevodov v poglavitne evropske jezike so nastajale tudi številne uglasbitve njegovih pesmi, ki so jih ustvarili znameniti skladatelji. Osrednja pesemska oblika, ki jo je uporabljal Jacopone, je lavda (lauda); gre za religiozno hvalilno pesem v ljudskem jeziku, ki je bila sprva vezana na liturgijo, v 12. stoletju pa je dobila izrazit zunajliturški značaj.

Bronka Nowicka

NAHRANITI KAMEN

Prevod in spremna beseda *Janž Snoj*

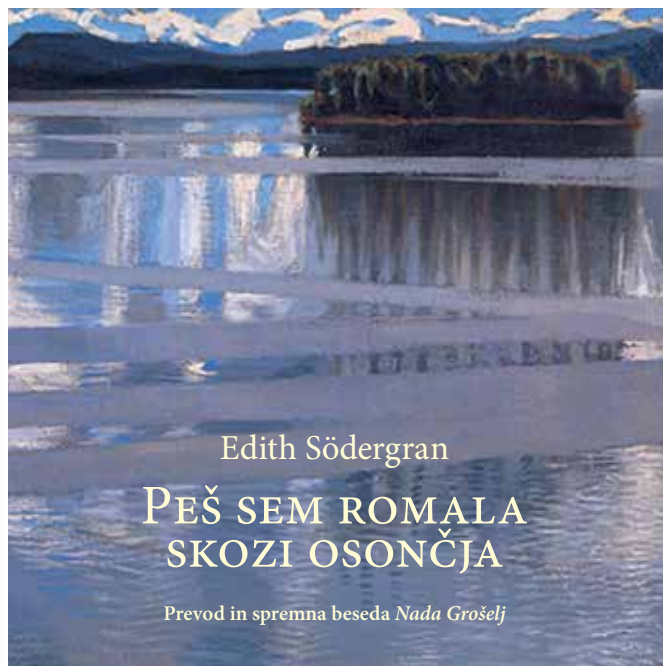
p-36 (2019) 120 str.

Bronka Nowicka

Nahraniti kamen

Prevod in spremna beseda *Janž Snoj*

Bronka Nowicka (1974) je poljska režiserka, scenaristka, vizualna umetnica in pesnica. Literarno pot je začela leta 2015, ko je izdala zbirko štiriinštiridesetih pesmi v prozi z naslovom *Nahraniti kamen* (*Nakarmić kamień*). S prvcem je doživela velik uspeh, saj je zanj prejela najpomembnejšo poljsko literarno nagrado Nike. Žirija je svojo odločitev utemeljila takole: »Štiriinštirideset jezikovno natančno urejenih pesmi v prozi, ki so ostre kot nož, [...] sestavlja vznemirljivo celoto in gradi prav tako natančno urejeno kompozicijo zbirke. Pesmi se povezujejo v zgodbo o vstopanju otroka – deklice – v svet ljudi in predmetov. O spoznavanju mej med različnimi načini bivanja in poskusih njihovega prestopanja. O čustvih in telesnosti, o izkušnji smrti drugega. To je mračna pripoved, polna nemira in vprašanj brez odgovorov, ki zajema grotesko in privede, nasilje v povsem dobesednem smislu in družinske konflikte.«

Edith Södergran

PEŠ SEM ROMALA SKOZI OSONČJA

Prevod in spremna beseda *Nada Grošelj*

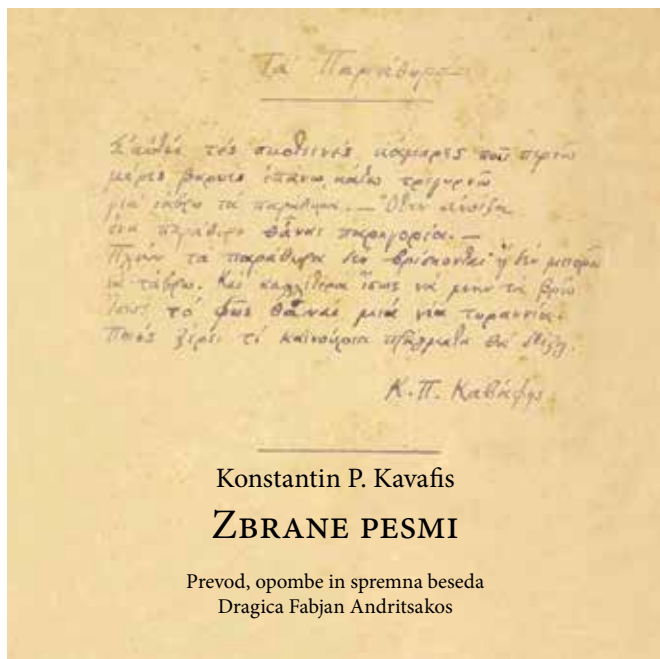
p-37 (2019) 228 str.

Edith Södergran

Peš sem romala skozi osončja

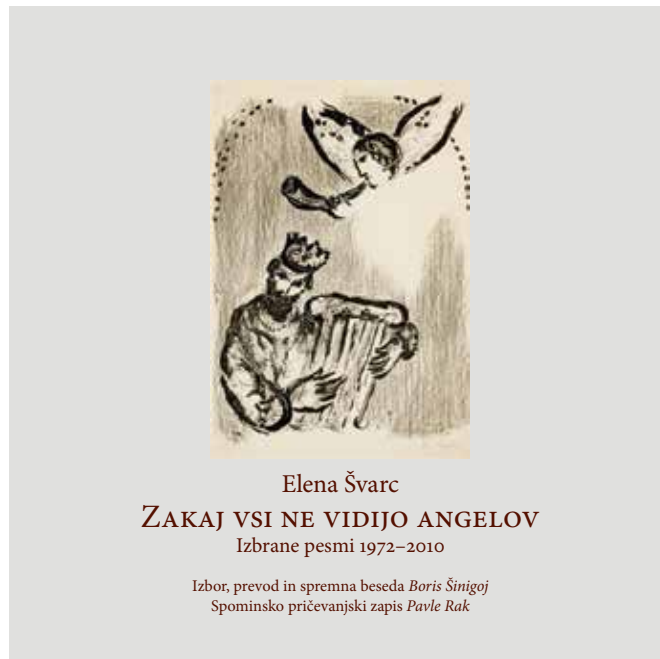
Prevod in spremna beseda *Nada Grošelj*

Švedsko govoreča finska pesnica Edith Irene Södergran (1892–1923) spada med ustvarjalce, ki so utrli pot lirskemu modernizmu v Skandinaviji. Na Švedskem ni cenjena zgolj kot ena prvih modernistk in modernistov v švedski književnosti, temveč tudi kot ena največjih modernih pesnic; njeno delo še vedno navdihuje švedsko liriko. Nanjo so vplivali francoski simbolizem, nemški ekspresionizem in ruski futurizem. Že v prvi zbirki je uporabljala prosti verz in upesnjevala svoje intenzivno doživljanje narave; v Septembrski liri je vpeljala vizionarstvo, ki ga je razvila pod Nietzschejevim vplivom, vendar se je vedno vračala k naravi in religiozni duhovnosti.

p-38 (2020) 564 str.
Konstantin P. Kavafis
Zbrane pesmi
 Prevod, opombe in spremna beseda
Dragica Fabjan Andritsakos

Zbrane pesmi Konstantina P. Kavafisa (1866–1933) prinašajo v slovenski prostor prvič iz grščine preveden celotni pesniški opus enega največjih modernih grških pesnikov. Vključujejo širši javnosti znan kanon 154 pesmi, poleg tega pa tudi pesmi, ki jih je pesnik hranil v arhivu. Prevedene pesmi zajemajo razdobje od prvih pesniških poskusov do zadnjega leta Kavafisovega življenja. V njih spremljamo zorenje Kavafisove misli in izraza ob tem, ko se v pesniškem in včasih že kar proznem jeziku razkriva enkrat kot izraziti lirik, drugič kot tragik, pa tudi filozof, politik in zgodovinar, ali pa nam odpira vrata v svoj intimni svet.

p-39 (2020) 300 str.
Elena Švarc
Zakaj vsi ne vidijo angelov
 Izbrane pesmi 1972–2010
 Izbor, prevod in spremna beseda *Boris Šinigoj*
 Spominsko pričevanjski zapis *Pavle Rak*

Izbor pesmi Elene Švarc (1948–2010) želi v prerezu predstaviti celoten pesničin opus in jo tako prvič knjižno predstaviti v slovenskem prevodu. Naslov zbirke je povzet po pesmi z vrhunca pesničinega ustvarjanja v devetdesetih letih 20. stoletja in ponazarja metafizično in mistično komponento, ki prešinjata vso poezijo Švarcove, tudi kadar na prvi pogled obravnava povsem vsakdanje teme in dogodke. Avtorica je poeziji pripisovala sakralni pomen; v pesnjenju je videla odgovor ustvarjalnega posameznika na Božji klic. Njen pesniški opus zajema motiviko in navdih tako iz klasične antične mitologije in bibličnega izročila kot iz pesništva ruskega srebrnega veka in sodobne filozofije pa vse do haikuja in zena. Z osupljivo intenzivnostjo odpira temeljna bivanjska in duhovna vprašanja, ki se iztezajo še onkraj smrti, čemur podreja tako obliko pesmi, dolžino verza kot tudi metrum.

Antonio Colinas

KNJIGA BLAGOSTI

(1993–1997)

Prevod in spremna beseda
Janez Žumer

p-40 (2021) 144 str.

Antonio Colinas

Knjiga blagosti

(1993–1997)

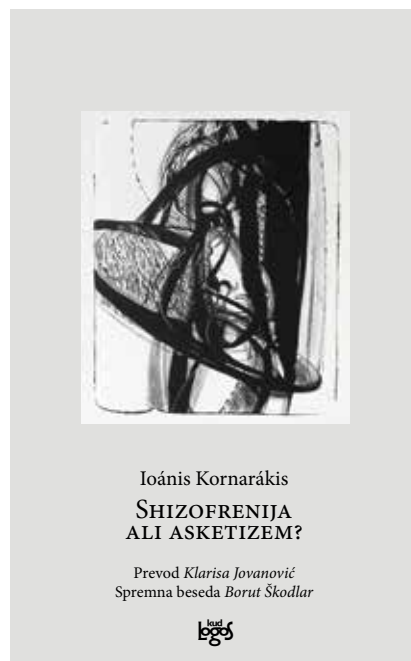
Prevod in spremna beseda *Janez Žumer*

Pesmi Antonia Colinas Lobata (1946), španskega pesnika, esejista in prevajalca, ki je za svoje literarno ustvarjanje prejel več pomembnih nagrad, so zanimive z več vidikov. Ena ključnih značilnosti njegove poezije nasploh, posebej pa pesniške zbirke *Knjiga krotkosti*, je, da v njej spregovarja z izrazito osebnim glasom, ki ga mojstrsko uravnotežuje z vpletanjem različnih pesniških, filozofskih in mističnih tradicij. Z drugimi besedami, gre za poezijo, ki je utemeljena v avtorjevih konkretnih življenjskih doživljajih, a nikakor ne ostaja solipsistično ujeta vanje. Pesnik namreč te doživljaje in dogodke razume kot partikularne izraze življenja samega in jih jemlje kot izhodišče za to, da bi življenje razsvetlil od znotraj ter bralcu odstrl vsaj del njegove skrivnostne lepote.

Knjižna zbirka
Orthodoxia

kud
Logos

Zbirka, ki jo ureja Pavle Rak, prinaša izbrana besedila sodobne pravoslavne teologije.

orth_01 (2019) 108 str.

Ioánis Kornarákis

Shizofrenija ali asketizem?

Prevod *Klarisa Jovanović*

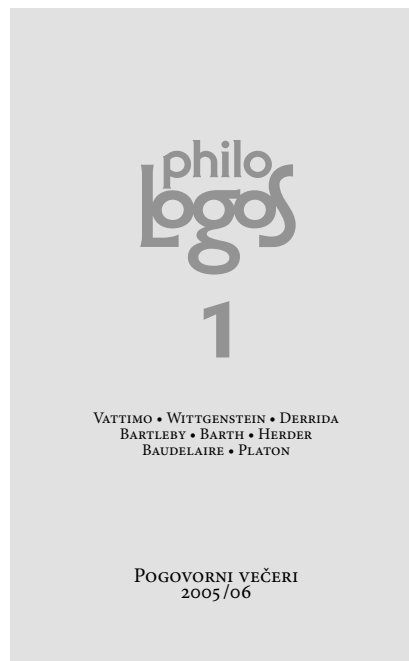
Spremna beseda *Borut Škodlar*

Shizofrenija ali asketizem? je – tako kot že sam naslov – nenavadno delo grškega pravoslavnega psihologa in teologa Ioánisa Kornarákisa (1926–2013). Bralca nagovarja z vso resnostjo in mu kaže pasti, v katere se lahko ujame na poti duhovnega oz. življenjskega iskanja. Na to pot mu prinaša starodavno modrost meniškega izročila krščanskega vzhoda, ki jo dialoško odpira filozofskim in psihološkim tokovom. Predstavljajo jih Marcel, Kierkegaard, Fromm, Jung, Caruso, Oates idr. S tem poskrbi za nekatere zanimive mostove med obema strujama in spodbuja k neposrednemu iskanju lastnih odgovorov na vprašanja o pristnem raziskovanju samega sebe na poti izgubljanja v *preveč* in najdevanja vsega skozi *nič*.

Knjižna zbirka

philo
Logos

Zbirka prinaša avtorizirane prepise pogovorov o raznih knjigah, ki so tri leta potekali v Slovanski knjižnici v Ljubljani. Na njih so sodelovali najvidnejši slovenski intelektualci. Zbirko sta uredila Gorazd Kocijančič in Vid Snoj.

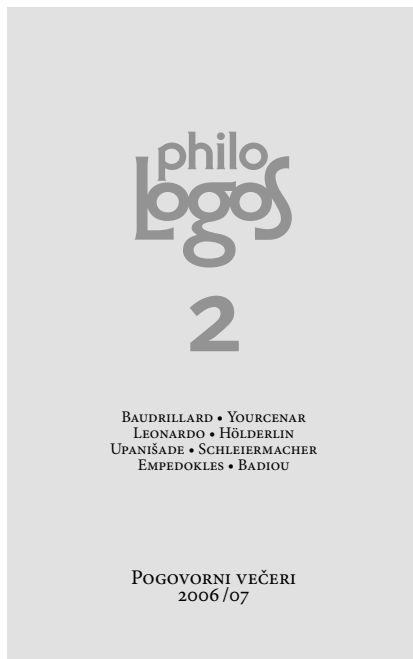
1 (2006) 416 str.

Philologos 1

Pogovorni večeri 2005 /06

e-04 (2016, 2020) pdf, epub

Prireditve, na podlagi katerih je nastala knjiga, so bile zasnovane kot pogovori o izbranih knjigah. Pogovori so bili največkrat filozofski, razprava pa se je nanašala tudi na literaturo, slikarstvo, glasbo itn. Uvodno besedo sta prispevala Gorazd Kocijančič in Vid Snoj. Na pogovornih večerih so med drugimi nastopili Tine Hribar, Branko Klun, Janko Kos, Edvard Kovač, Boris A. Novak, Pavle Rak, Anton Stres, Tomaž Šalamun, Andrej Ule in Tomo Virk.

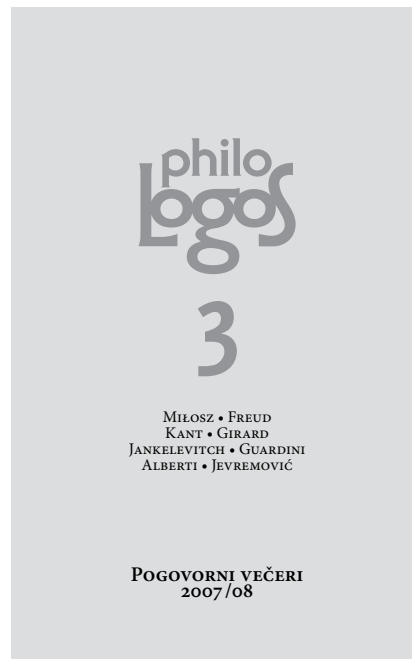

2 (2008) 416 str.

Philologos 2

Pogovorni večeri 2006/07

e-05 (2016, 2020) pdf, epub

3 (2010) 416 st.

Philologos 3

Pogovorni večeri 2007/08

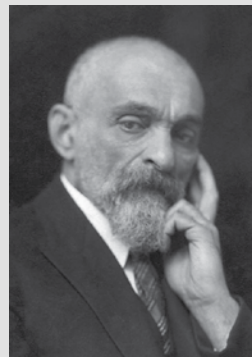
e-06 (2016, 2020) pdf, epub

Teme pogovorov so se nanašale na knjigo, ki je v slovenščini izšla v zadnjih dveh ali tudi nekaj več letih. Pogovor je izhajal iz natančnega branja. To branje se je osredinjalo na problem, ki ga je delo izpostavilo: zvesto je sledilo postavljanju problema v horizontu teksta, vendar ni ostajalo le znotraj tega horizonta, ampak ga je širilo s horizontom izpostavljenega problema. Med udeleženci so med drugimi nastopili: Jan Ciglencečki, Pavel Fajdiga, Milica Kač, Jure Mikuš, Neda Pagon, Rado Riha, Brane Senegačnik, Janez Strehovec, Tomaž Šalamun in Alen Širca.

Tretji zvezek vsebuje zapis zadnjih osmih pogovornih večerov. Zapise vseh prireditev v Slovanski knjižnici je za tisk pripravila Sabina Barle Kragelj. Fotografije je prispeval Lucijan Bratuš, ki je tudi oblikoval elektronske izdaje vseh treh letnikov. V zadnji sezoni so med drugimi nastopili tudi: Matjaž Črnivec, Primož Čučnik, Mladen Dolar, Jožef Muhovič, Igor Škamperle, Boris Šinigoj, Borut Škodlar, Marko Uršič in Franci Zore.

Posebne izdaje

kud
Logos

BREZTALNOSTI:

LEV ŠESTOV MED LITERATURO, RELIGIJO
IN FILOZOFIJO

Groundlessnesses:

*Lev Shestov between Literature, Religion
and Philosophy*

1 (2005) 240 str. – €

Breztalnosti:

Lev Šestov med literaturo, religijo in filozofijo

Zbornik mednarodnega simpozija

12. maja 2005 v Ljubljani

Groundlessnesses:

Lev Shestov between Literature,

Religion and Philosophy

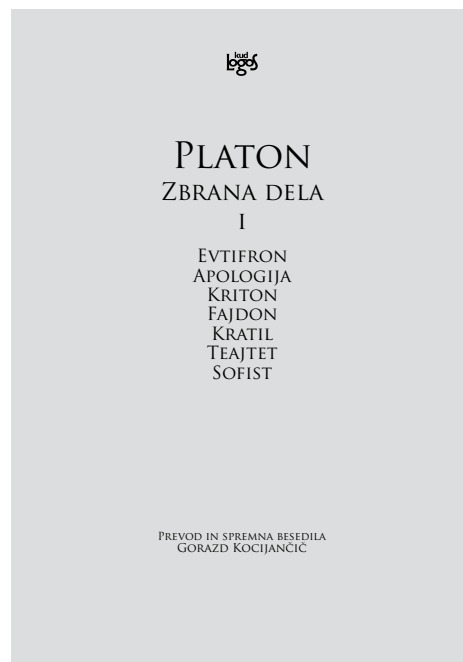
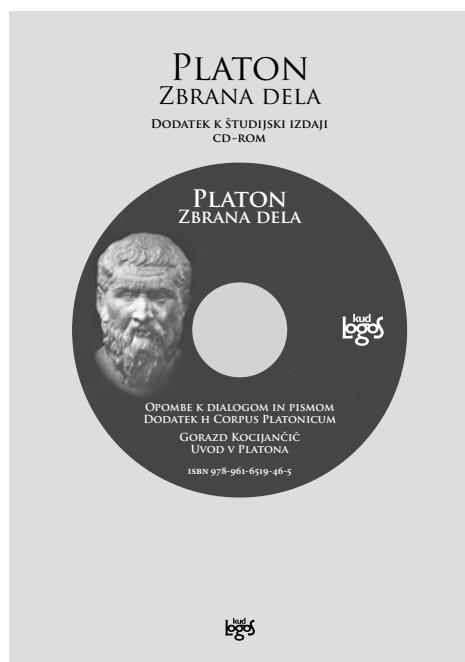
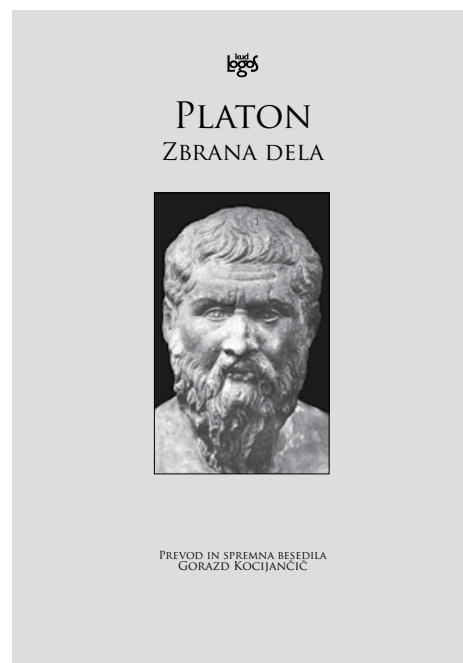
e-08 (2016) pdf

Ruskega filozofa judovskega rodu Leva Šestova (1866–1938) je na začetku tridesetih letih 20. stoletja Slovencem prvi predstavil Anton Ocvirk. Knjiga *Breztalnosti* je zbornik prispevkov z mednarodnega simpozija o enem najvidnejših ruskih mislecev 20. stoletja, ki je pomembno vplival na sočasno in poznejšo filozofijo, duhovnost in literarno ustvarjalnost – in je še danes nadvse aktualen. Prispevki so v slovenščini, angleščini, francoščini, italijanščini in ruščini ali pa so prevedeni povzetki.

(2009) 1678 str.
Platon, Zbrana dela I-V
Študijska izdaja
Prevod *Gorazd Kocijančič*

(2009) 1490 str.
Platon, Zbrana dela
Dodatek k študijski izdaji
zgoščenka
Spremna besedila *Gorazd Kocijančič*

Broširana študijska izdaja slovenskega prevoda grškega filozofa, čigar dela predstavljajo temelj vsega zahodnega mišljenja. Prevajalec je leta 2005 za prevod prejel Sovretovo nagrado.

PLATON
ZBRANA DELA
II

POLITIK
PARMENID
FILEB
SIMPOZIJ
FAJDROS
ALKIBIAD PRVI
ALKIBIAD DRUGI
HIPARH
TEKMECA V LJUBEZNI

PREVOD IN SPREMNA BESEDILA
GORAZD KOČIJANČIČ

PLATON
ZBRANA DELA
IV

DRŽAVA
TIMAJ
KRITIJA

PREVOD IN SPREMNA BESEDILA
GORAZD KOČIJANČIČ

PLATON
ZBRANA DELA
III

TEAG
HARMID
LAHES
LIZIS
EVTIDEM
PROTAGORA
GORGIIJA
MENON
HIPIJA VEČJI
HIPIJA MANJŠI
ION
MENEKSEN
KLEJTOFONT

PREVOD IN SPREMNA BESEDILA
GORAZD KOČIJANČIČ

PLATON
ZBRANA DELA
V

MINOS
ZAKONI
EPINOMIS
PISMA

PREVOD IN SPREMNA BESEDILA
GORAZD KOČIJANČIČ

**ANTIKA IN KRŠČANSTVO:
SPOR ALI SPRAVA?**

*Antiquity and Christianity:
Conflict or Conciliation?*

2 (2008) 232 str. – €

**Antika in krščanstvo:
spor ali sprava?**

Zbornik mednarodnega simpozija

9. in 10. maja 2007 v Ljubljani

Antiquity and Christianity:

Conflict or Conciliation?

KUD Logos v sodelovanju

z Inštitutom za preučevanje krščanskega izročila

in Znanstveno založbo Filozofske fakultete v Ljubljani

e-07 (2016) pdf

Antika in krščanstvo: spor ali sprava? – Antiquity and Christianity: a Conflict or a Conciliation je dvojezični zbornik prispevkov z mednarodnega simpozija, ki so ga skupaj pripravili KUD Logos, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani in Slovanska knjižnica. Gre za razmišljanja najvidnejših slovenskih avtorjev in nekaterih tujih raziskovalcev, ki se ukvarjajo z določenimi področji in vprašanji antike in krščanstva oziroma odnosa med njima.

Sebastjan Vörös

**PODOBE
NEUPODOBLJIVEGA**

(Nevro)znanost, fenomenologija, mistika

3 (2013) 584 str.

Sebastjan Vörös

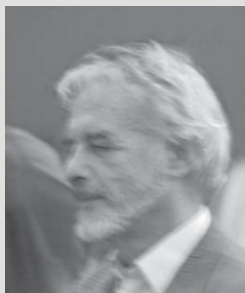
Podobe neupodobljivega

(Nevro)znanost, fenomenologija, mistika

KUD Logos v sodelovanju

z Znanstveno založbo Filozofske fakultete v Ljubljani

Vöröseva knjiga na kritičen način obravnava različne pristope k mistiki in mističnim izkustvom: od nevroznanstvenih, ki so v zadnjih dveh desetletjih vzbrstela pod okriljem nevroznanstvene revolucije, prek fenomenoloških, s katerimi poskuša natančneje očrtati doživljajsko krajino, skozi katero potujejo mistiki različnih religioznih tradicij, do epistemoloških, v katerih obravnava vprašanje, ali in kakšno spoznavno vrednost imajo mistična doživetja. Podobe neupodobljivega izpostavljajo pogoste zmotne predstave o mističnih izkustvih, odstirajo nove poti za njihovo preučevanje in dokazujejo, da je mistika resda mračna, a ne mračnjaška, ter da v obnebu človeške eksistence zavzema nespregljivo mesto.

O DANETU ZAJCU
(1929–2005)

4 (2016, 2019²) 224 str.
O Danetu Zajcu (1929–2005)
Spomini, razumevanja, misli
(zbornik ob desetletnici pesnikove smrti)
KUD Logos v sodelovanju s Slovensko matico

V knjigi je zbranih deset pričevanj, spominov in posebnih notranjih pogovorov, med katerimi so nekateri med njimi nenaključno in apologetsko upravičeno prešli v ton oddolževanj pesniku in pokončni osebnosti Daneta Zajca. Besedila so napisali avtorji, ki so svoja razmišljanja o njem zbirali deset let, ki so minila od pesnikove smrti.

Milček Komelj
OTOKI SANJ

5 (2008) 120 str.
Milček Komelj
Otoki sanj

V Komeljevi poeziji pesni pesnik, čigar srčni utripi se tako pristno in prirojeno sproti godijo v ritmih, rimah, metaforah, da se ne utegnejo muditi v pesniških delavnicah verzni oblik in se bratiti z literarnimi poetikami, ker od vse poezije dihajo eno samo pesnitev in eno samo filozofsko razodetje: biti – se pravi ob vseh tegobah tega sveta plameneče goreti in se ves dotikati soljudi kot čuječ in ljubeč otrok in dobri oče obenem. Zato ni zanesljivejše literarnoteoretične analize in literarnozgodovinske oznake te zbirke od skrivnostnega vprašanja pesnikove vnukinje, ki nikakor ne zna razrešiti uganke, ali so pesmi v tej zbirki namenjene otrokom ali odraslim, pa čeprav so nekatere med njimi kot prepričljivi portreti posvečene umetnikom ob njihovih častitljivih obletnicah.

Татьяна Горичева

Блажен иже и скоты милует

6 (2010) 250 str.

Татьяна Горичева

Блажен иже и скоты милует

Tatjana Goričeva, ruska filozofinja, je v osemdesetih letih prejšnjega stoletja zaslovela po vsem svetu s knjigami in predavanji na temo duhovne obnove v tedanji ZSSR in širše v svetu. Njene žive, radikalne knjige so bile prevedene v vse velike svetovne jezike. Najbolj znana, *Nevarno je govoriti o Bogu*, je samo v nemščini doživela 23 izdaj. Po »perestrojki« v ZSSR se je Goričeva osredotočila na dogajanja v Rusiji, postopoma pa se je njen interes ustavil pri žgočih ekoloških problemih, posebno pri usodi živali v današnjem razčlovečenem svetu. Pričujoča knjiga je med prvimi poskusi, da bi se tudi v Rusiji uveljavila krščanska ekologija. S tem namenom jo je KUD Logos izdal v ruščini.

Srdan Radojković

VZHODNO IZROČILO

7 (2011), 48 str.

Srdan Radojković

Vzhodno izročilo

Risbe

Spremna beseda *Petar Jevremović*

e-65 (2021) pdf, epub

Ikona je dejstvo obrednega. Sveta stvar. Ikona ni – ali vsaj nikakor ne bi smela biti – zgolj slika. Zgolj reprodukcija. Reprodiktivnost je zanikanje ikoničnosti. Estetsko je tu v funkciji transcendence. Nikakor nasprotno. Ideal, h kateremu stremi vsak pravi ikonopisec, je: kako prek estetskega podati okvir navzočnosti Drugega. Ikona ni le predmet za gledanje. Ikona je kraj srečanja. Ob njenem posredovanju je mogoče srečanje Stvarnika in stvarstva, človeka in Boga. To pomeni tudi, da ikone ne moremo fiksirati, kodificirati. Ostati mora živa, nepredvidljiva, odprta. Pravzaprav odprta v dve smeri: odprta za svet stvarstva in odprta k Stvarniku tega stvarstva. V tem je skrivnost Radojkovićevih ikon.

Ana Rak
NEKAKO SEM IMELA SREČO
Pogovori s sinom
Zapisal Pavle Rak

8 (2020), 128 str.

Ana Rak

Nekako sem imela srečo

Predgovor *Pavle Rak*

Knjiga prinaša prepis pogovorov, ki jih je Pavle Rak imel s svojo materjo v zadnjih letih njenega življenja. Spomini Ane Rak v prepoznavnem zgodovinskem okviru o strašnih dogodkih govorijo na nestršen način ... Govorijo o preseganju še tako nepresegljivih stisk: o prijateljevanju, vzajemni pomoči, dobroti in vedrini, o skladnih medsosedskih odnosih. In vidimo, da se v neprijaznem svetu le da živeti – če sami v sebi gojimo drugačen svet in drugačne odnose.

Filokalija

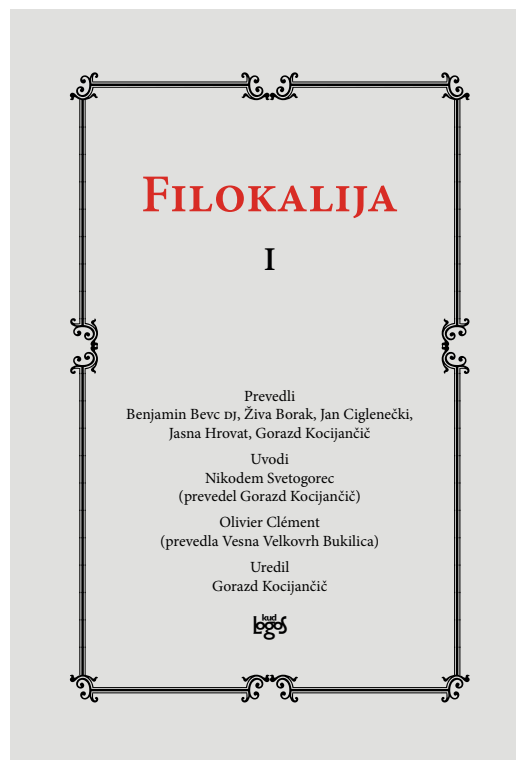
»To je knjiga, ki je zakladnica treznoumja, sredstvo za zaščito uma, mistična šola umne molitve, izjemni zasnutek dejavnega (asketskega) življenja, neblodljivo vodstvo motrenja, raj očetov, zlata veriga kreposti, zgoščeno nagovarjanje Jezusa, trobenta, ki znova priklicuje milost, in, na kratko rečeno, samo orodje poboženja, stvar, ki je – če je sploh kaka druga – neizmerno zelena; knjiga, o kateri so ljudje premišljevali pred mnogimi leti in jo iskali, pa je niso našli.«

Nikodem Svetogorec

»S *Filokalijo* je širša javnost znova spoznala hezihastično tradicijo (izraz izhaja iz grške besede *hesychía*, ki pomeni mir srca, tišino zedinjenja z Bogom), jedro prvotne meniške duhovnosti, katere izročilo na Vzhodu nikoli ni bilo pretrgano.«

Olivier Clément

Filokalija je zbirka – pravzaprav prava knjižnica – izbranih vzhodnokrščanskih asketskih in mističnih spisov, ki so v grščini nastajali od 4. do 15. stoletja. Uredila sta jo Nikodem Svetogorec in Makarij Notaras, škof Korinta, ter jo objavila v Benetkah jeseni leta 1782. Njen vpliv je bil neizmeren, tako na krščanskem Vzhodu kot pozneje – od srede 20. stoletja do danes – na Zahodu. Škof Kallistos Ware je zato upravičeno zapisal: »V nedavni zgodovini pravoslavne Cerkve je imela *Filokalija* mnogo večji vpliv kot katerakoli knjiga – razen Biblije.«

(2020) 528 str.

Filokalija I

Prevedli

*Benjamin Bevc DJ, Živa Borak, Jan Ciglenečki,
Jasna Hrovat, Gorazd Kocijančič*

Uvodi

Nikodem Svetogorec

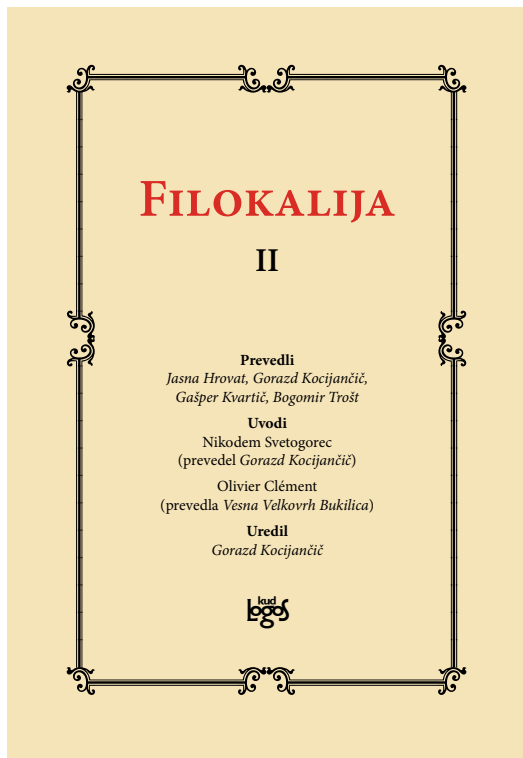
(prevedel *Gorazd Kocijančič*)

Olivier Clément

(prevedla *Vesna Velkovrh Bukilica*)

Uredil

Gorazd Kocijančič

(2021) 504 str.

Filokalija II

Prevedli

*Jasna Hrovat, Gorazd Kocijančič,
Gašper Kvartič, Bogomir Trošt*

Uvodi

Nikodem Svetogorec
(prevedel *Gorazd Kocijančič*)
Olivier Clément
(prevedla *Vesna Velkoverh Bukilica*)

Uredil

Gorazd Kocijančič

Orpheus novus

1 (2005)
Boris Šinigoj
Lutnje / Lutes

Zgoščenka *Lutnje / Lutes* vsebuje antologijsko predstavitev glasbe za arabsko, renesančno, baročno in teorbirano lutnjo ter kitarone. Izvajalec in avtor petih improvizacij Boris Šinigoj edini v našem prostoru ohranja izročilo igranja na lutnjo v njegovem razponu od Orienta do Okcidenta. Celoten projekt je sad avtorjevega dolgoletnega raziskovalnega in koncertnega delovanja. Izbor skladb vključuje improvizirane srednjeveške in orientalske napeve (J. Rudel, W. von der Vogelweide, Alfonso X., U. Bek), reprezentativna dela renesančnih in baročnih skladateljev (J. A. Dalza, F. Spinacino, F. da Milano, G. Gorzani, J. Dowland, D. Gaultier, S. L. Weiss, G. Zamboni, G. G. Kapsperger in A. Piccinini) ter izvajalčeve sodobne skladbe.

Elektronska knjižna zbirka

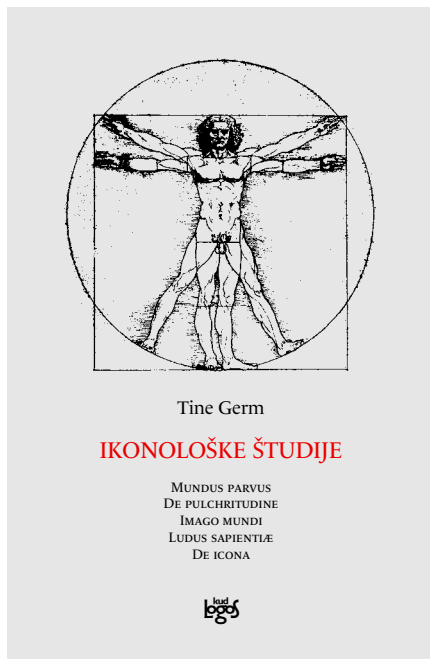
Dosegljiva na naslovu:
<http://www.kud-logos.si/e-knjige/>
(v formatih epub in pdf)

- e_01 (2002) *Tine Germ*, **Ikonološke študije** (250 str.)
- e_02 (2016) **Ekklesia** (161 str.)
- e_03 (2012) *Vid Snoj*, **Nova zaveza in slovenska literatura** (380 str.)
- e_04 (2016) **Philologos 1** (410 str.)
- e_05 (2016) **Philologos 2** (416 str.)
- e_06 (2016) **Philologos 3** (414 str.)
- e_07 (2016) **Antika in krščanstvo: spor in sprava?** (232 str.)
- e_08 (2016) **Breztalnosti** (240 str.)
- e_09 (2016) *Empedokles*, **Fragmenti** (195 str.)
- e_10 (2016) *Maurice Maeterlinck*, **Tople grede** (140 str.)
- e_11 (2016) **Na notranji poti k Bogu** (576 str.)
- e_12 (2016) **Dr. Milica Kač, Spominski zbornik** (144 str.)

- e_13 (2017) **Slovenska duhovna pesem** (240 str.)
- e_14 (2017) **Izreki očetov, Talmudski traktat Pirke Abot** (204 str.)
- e_15 (2017) *Jožef Muhovič*, **Umetnost in religija** (518 str.)
- e_16 (2017) *Karl Barth*, **Kratka razlaga ...** (200 str.)
- e_17 (2017) *Marijan Molè*, **Muslimanski mistiki** (136 str.)
- e_18 (2017) *Savinšek*, **Pesmi** (128 str.)
- e_19 (2017) *Pierre Corneille*, **Polievkt** (152 str.)
- e_20 (2017) *Averincev*, **Poetika ...** (416 str.)
- e_21 (2017) *Friedrich Schleiermacher*, **O religiji** (216 str.)
- e_22 (2017) *Petar Jevremović*, **Psihoanaliza – hermenevtika – cerkveni očetje** (216 str.)
- e_23 (2017) *Vladimir S. Solovjov*, **Duhovne osnove življenja** (172 str.)
- e_24 (2017) *Shunryu Suzuki*, **Duh zena, duh začetništva** (152 str.)

- e_25 (2018) *Matic Kocijančič*, **Knjiga pohval in pritožb** (200 str.)
- e_26 (2018) *G. Epiney & E. Z. Brunn*, **Božje trubadurke** (264 str.)
- e_27 (2018) *Ibn Arabi*, **Razlagalec hrepenenj** (204 str.)
- e_28 (2018) *Rudolf Otto*, **Indijska religija milosti in krščanstvo** (200 str.)
- e_29 (2018) *Friedrich Hölderlin*, **Pozne himne** (288 str.)
- e_30 (2018) *Paladij*, **Zgodbe za Lavza** (416 str.)
- e_31 (2018) *Rainer Maria Rilke*, **Marijino življenje** (72 str.)

- e_32 (2018) *Vladimir Loski*, **Mistična teologija vzhodne Cerkve** (224 str.)
- e_33 (2018) *Gerard Manley Hopkins*, **Pesmi** (252 str.)
- e_34 (2018) *Alexandre Koyré*, **Mistiki, spiritualisti, alkimisti 16. st. v Nemčiji** (208 str.)
- e_35 (2018) *Paul Claudel*, **Sto izrekov za pahljače** (144 str.)
- e_36 (2018) *Ksenofont*, **Spomini na Sokrata** (324 str.)
- e_37 (2019) *Katarina Šalamun Biedrzycka*, **Med Slovenijo in Poljsko** (310 str.)
- e_38 (2019) *Gorazd Kocijančič*, **Tistim zunaj** (290 str.)
- e_39 (2019) *Alen Širca*, **Teopoetika** (259 str.)
- e_40 (2019) *Hieronim*, **Zagovor proti Rufinu** (452 str.)
- e_41 (2019) *Boris Šinigoj*, **Spodbuda k filozofiji** (490 str.)
- e_42 (2019) *Pavle Rak*, **Utišanje srca** (368 str.)
- e_43 (2019) *Jan Ciglenečki*, **Pozabljeni temenos** (430 str.)
- e_44 (2019) *Miljana Cunta*, **Pesmi dneva** (84 str.)
- e_45 (2019) *Evagrij Pontski*, **Spisi in pisma** (680 str.)
- e_46 (2019) *Adelma von Vay*, **Duh, sila, snov**(348 str.)
- e_47 (2019) *Viktor Hugo*, **Pesmi o Jutrovem** (176 str.)
- e_48 (2019) *Lucijan Bratuš*, **Pokrajina telesa – Telo pokrajine** (120 str.)
- e_49 (2020) **Dotik duha**, Antologija poljske poezije 20. stoletja (412 str.)
- e_50 (2020) *Gorazd Kocijančič*, **Med Vzhodom in Zahodom** (112 str.)
- e_51 (2020) *Hugo Ball*, **Bizantinsko krščanstvo** (288 str.)
- e_52 (2020) *Lucijan Bratuš*, **Pot do knjige** (28 str.)
- e_53 (2020) *Alen Širca*, **Brezdanji val** (566 str.)
- e_54 (2020) **Vpletel bom belo vijolico**, Antologija helenističnega epigrama (188 str.)
- e_55 (2020) *Milček Komelj*, **Kronika Marjana Pogačnika** (648 str.)
- e_56 (2020) *Ibn Tufayl*, **Živi sin budnega** (177 str.)
- e_57 (2020) *Salomon ibn Gabirol*, **Krona kraljestva** (150 str.)
- e_58 (2020) *Julijana iz Norwicha*, **Razodetja Božje ljubezni** (138 str.)
- e_59 (2020) *Sonja Weiss*, **Zrcalo resnice** (230 str.)
- e_60 (2020) *Eftin Kletnikov* **Studeneč rane, Izbrane pesmi** (216 str.)
- e_61 (2021) **KUD Logos 2001–2021** (100 str.)
- e_62 (2021) *Irenej Lyonski*, **Zoper krivoverstva** (583 str.)
- e_63 (2021) *Gregor iz Nazianza*, **Bogoslovni govori** (167 str.)
- e_64 (2021) **Knjiga Margery Kempe** (296 str.)
- e_65 (2021) *Branko Klun*, **Onkraj biti** (254 str.)
- e_66 (2021) *Srđan Radojković*, **Vzhodno izročilo** (48 str.)
- e_67 (2021) *Origen*, **O počelih** (381 str.)
- e_68 (2021) **Potonjena dežela**, Poezija iz Bukovine (180 str.)
- e_69 (2021) *Semjon Frank*, **Nedoumljivo** (442 str.)
- e_70 (2021) **Tukaj je tako čudno**, Antologija norveške poezije (190 str.)
- e_71 (2021) *Lucijan Bratuš*, **Risbe in listi iz skicirk** (120 str.)

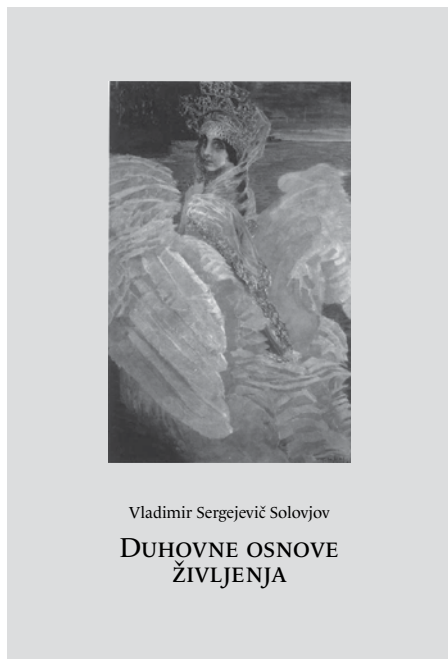
e-01 (2002) 250 str.
Tine Germ
Ikonološke študije
 e-01 (2017, 2020) pdf, epub

Knjiga Tineta Germa Ikonološke študije prinaša izbor razprav, ki jih povezuje raziskovanje vpliva filozofije Nikolaja Kuzanskega. Razprave: Nikolaj Kuzanski in humanistična kultura renesanse; Leonardova Študija človeških proporcij; Pročelje cerkve Santa Maria Novella v Firencah; niz petdesetih grafik, »Tarocchi di Mantegna«; Odmevi filozofije Kuzanskega v ikonografiji tarokov Pierpont Morgan-Bergamo Visconti-Sforza; Ikonografsko ozadje Dürerjevega Kristomorfnega avtoportreta iz leta 1500 *Mundus parvus*.

e-03 (2012) 380 str.
Vid Snoj
Nova zaveza in slovenska literatura
 e-03 (2012, 2020) pdf, epub

Knjiga v prvem delu sprašuje, kako je Novo zavezo in slovensko literaturo sploh mogoče uzreti v medsebojnem razmerju. Temeljni hermenevtični položaj, v katerem poteka sprejemanje Nove zaveze v slovenski literaturi, opredeljujeta splošna pojma svobodomiselnost in sekularizacija. Ta dva pojma sta vezno sredstvo tudi v drugem, interpretativnem delu knjige. Obravnava pri nekaterih osrednjih piscih (Prešernu, Murnu, Cankarju, A. Vodniku, Vodušku, Kocbeku) upošteva novozavezne navezave glede na tisto témo, ki je središčnega pomena za njihov opus v celoti, in je pozorna na to, kaj se dogaja ob rabi novozaveznih metafor, podob, pojmov, likov ali motivov v literaturi: razskrivnostenje religioznega ali prebitje svobodomiselnosti in uglasitev s krščansko naravnostjo.

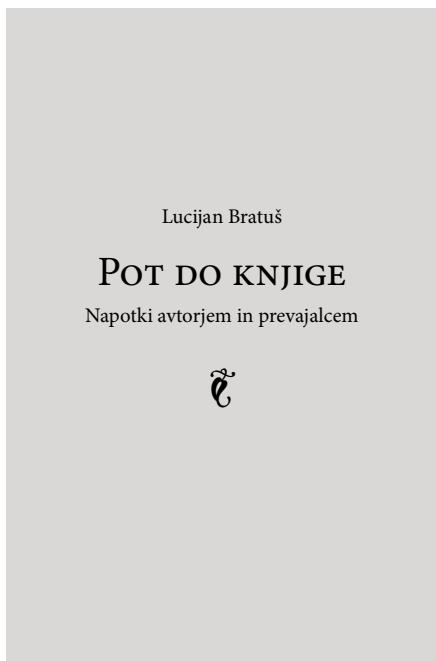
e-23 (2017) 172 str.
Vladimir Sergejevič Solovjov
Duhovne osnove življenja
 e-23 (2017, 2020) pdf, epub

Z Vladimirjem Solovjovom (1853–1900) je rusko duhovno izročilo prvič izoblikovalo svetovni nazor, v katerem se neločljivo združujeta zahodna racionalnost in vzhodna kontemplacija. S tem se začneja velika ruska religiozna filozofija 20. stoletja, saj ta, kakor je zapisal Nikolaj Loski, predstavlja le veje in poganjke, ki izhajajo iz Solovjovove misli. Tudi veliki katoliški teolog Hans Urs von Balthasar je ugotavljal, da Solovjovovo delo »predstavlja najbolj univerzalno spekulativno stvaritev novega veka, nedvomno najgloblje opravičenje in najobširnejšo filozofijo vsega novoveškega krščanstva«.

e-48 (2019) 120 str.
Lucijan Bratuš
Pokrajina telesa – Telo pokrajine
 Spremná beseda *Milček Komelj* in *Iztok Premrov*
 e-48 (2019) pdf, epub

Lucijan Bratuš (1949), akademski slikar in grafik, upokojeni profesor Akademije za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani. Poleg slikarstva in grafike se ukvarja tudi s kaligrafijo, tipografijo in grafičnim oblikovanjem. V knjigi *Pokrajina telesa / Telo pokrajine*, ki je izšla ob njegovi sedemdesetletnici, sta predstavljena dva segmenta njegovega slikarstva: figuralika in pejsaž. Izbor slikarskega opusa spremljata interpretaciji dr. Milčka Komelja in Iztoka Premrova. Knjiga je prva likovna monografija založbe KUD Logos – Ars 01.

e-52 (2020) 28 str.

Lucijan Bratuš

Pot do knjige

e-52 (2020) pdf, epub

Lucijan Bratuš, oblikovalec vseh Logosovih publikacij, je na podlagi dolgoletnih izkušenj s tipografijo in knjižnjim oblikovanjem ter profesor za tipografijo na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje, pripravil s pomočjo kolegov zbirko zgoščenih informacij o razumevanju pojma knjige. Nastala je najprej kot informacija za študente. Dopolnjena izdaja obravnava osnovne pojme o strukturi knjige, pravilno rabo pravopisnih pravil, ločil, tipografskih in korekturnih znamenj. Posebno pomembno poglavje je *Priprava rokopisa*. Pri svojem delu je prav tu srečal največ problemov zaradi neustrezno pripravljenih besedil. Elektronska brošurica je namenjena avtorjem, prevajalcem in oblikovalcem.

e-71 (2021) 120 str.

Lucijan Bratuš

Risbe, listi iz skicirk, akvareli, keramika

Spremna beseda *Gorazd Kocijančič* in *Jožef Muhovič*

e-71 (2019) pdf, epub

V tej publikaciji predstavlja Lucijan Bratuš področje svojega manj poznane likovnega dela. To so listi iz skicirk, risbe, akvareli in keramika. Delo spremljata študiji Gorazda Kocijančiča in dr. Jožefa Muhoviča. Knjiga je druga likovna e-monografija založbe KUD Logos – Ars 02

Avtorji v zbirkah

Al-Ghazali
Andrej Kretski
Sergej Averincev
Hugo Ball
Karl Barth
Daniel M. Bell Jr.
Nikolaj Berdjajev
Peter L. Berger
Jan Dominik Bogataj
Lucijan Bratuš
Sergej Bulgakov
René Char
Max Charlesworth
Ciceron
Jan Ciglencečki
Paul Claudel
Clément Olivier
Antonio Colinas
Giorgio Colli
Pierre Corneille
Miljana Cunta
Michel de Certeau
Jacques Derrida
Diadoh iz Fotike
Efremski
Jacques Ellul
Empedokles
Georgette Epiney Burgard
Evagrij Pontski
Georgij Florovski
Semjon Frank
Tine Germ
Reneé Girard
Tatjana Goričeva
Gregor iz Nazianza
Gregor iz Nise
Guillevic
Pierre Hadot
David Bentley Hart
Michel Henry
Moshe Harbortal

Hieronim
Geoffrey Hill
Friedrich Hölderlin
Stephen Holmes
Gerard Manley Hopkins
Wacław Hryniewicz
Victor Hugo
Ibn Arabi
Salomon Ibn Gabirol
Ibn Tufayl
Ibn-ʿAbd-al-Ġabbār
Irenej Lyonski
Max Jacob
Jacopone iz Todija
Werner Jaeger
Wolfgang Janke
Philip Jenkins
Petar Jevremović
Dragan Jovanović Danilov
Julijana iz Norwicha
Milica Kač
Konstantin P. Kavafis
Margery Kempe
Peter Kingsley
Eftim Kletnikov
Branko Klun
Milan Knep
Theo Kobusch
Gorazd Kocijančič
Matic Kocijančič
Milček Komelj
Ioánis Kornarákis
Dejan Kos
Alexandre Koyré
Ksenofont
Martin Laird
Jean Leclercq
Denise Levertov
Vladimir Loski
Maurice Maeterlinck
Maksim Izpovedovalec
Alda Merini
Marijan Mole
Jožef Muhovič
Hugo Mujica
Nāgārjuna
Nikodem Svetogorec

Bronka Nowicka
Anton Ocvirk
Origen
Rudolf Otto
Paladij
Platon
Srđan Radojković
Ana Rak
Pavle Rak
Rainer Maria Rilke
Christina Rossetti
Sapfo
Jakob Savinšek
Friedrich Schlegel
Angel Silezij
Simeon Novi Teolog
Sinezij iz Kirene
Vid Snoj
Edith Södergran
Vladimir Solovjov
Shunryu Suzuki
Sveti Janez od Križa
Katarina Šalamun Biedrzycka
Lev Šestov
Boris Šinigoj
Alen Širca
Elena Švarc
Janez Tauler
Thomas Traherne
Paul Tyson
José Ángel Valente
Cesar Vallejo
Gianni Vattimo
Adelma von Vay
Sebastjan Vörös
Sonja Weiss
Urša Zabukovec
Neža Zajc
Emilie Zum Brunn

Prevajalci, uredniki in sodelavci

Kozma Ahačič
Raid Al-Daghistani
Sami Al-Daghistani
Andrej Arko
Ana Bajželj
Damir Barbarić
Aleš Berger
Benjamin Bevc
Jan Dominik Bogataj
Živa Borak
Lucijan Bratuš
Stanislav Capuder
Don Ciglencečki
Jan Ciglencečki
Olivier Clément
Miljana Cunta
Matjaž Črnivec
Milan Dekleva
Riccardo di Giuseppe
Nadja Dobnik
Tone Dolgan
Jasminka Domaš-Nalbantić
Edvard Kovač
Dragica Fabjan Andritsakos
Pablo Juan Fajdiga
Tatjana Goričeva
Nada Grošelj
Milosav Gudović
Damjan Hlede
Janez Hollenstein
Jasna Hrovat
Jelena Isak Kres
Marija Javoršek
Mojca Jesenovec
Petar Jevremović

Milica Kač
Matic Kastelec
Jelka Kernev Štrajn
Branko Klun
Seta Knop
Gorazd Kocijančič
Katarina Kocijančič
Matic Kocijančič
Nike Kocijančič Pokorn
Mateja Komel Snoj
Milček Komelj
Mario Kopič
Dejan Kos
Samo Krušič
Gašper Kvartič
Alfred Leskovec
Janko Lozar
Simon Malmenvall
Marko Marinčič
David Movrin
Jožef Muhovič
Niki Neubauer
Boris A. Novak
Miklavž Ocepek
Jasmina Ana Oseban
Vinko Ošlak
Jan Peršič
France Pibernik
Gregor Pobežin
Barbara Pogačnik
Vladimir Pogačnik
Srđan Radojkovič
Pavle Rak
Tadej Rifel
Marijan Rupert
Neža Sagadin Gačnik
Tone Smolej
Janž Snoj
Vid Snoj
Georgi Stardelov
Katarina Šalamun Biedrzycka
Dušan Šarotar

Petar Šegedin
Tina Šilc
Boris Šinigoj
Alen Širca
Borut Škodlar
Lenart Škof
Aleš Šteger
Nada Šumi
Veno Taufer
Neda Thaler
Vera Troha
Marko Urbanija
Vesna Velkoverh Bukilica
Boris Vezjak
Sebastjan Vörös
Tina Vrščaj
Zarja Vršič
Sonja Weiss
Urša Zabukovec
Neža Zajc
Marija Zlatnar Moe
Franci Zore
Polonca Zupančič
Janez Zupet
Janez Žumer
Ozren Žunec
Igor Žunković

Antika in krščanstvo

Zorica Bečanović–Nikolić
Lucijan Bratuš
Angela Carmen Cvetković
Vladimir Cvetković
Matjaž Črnivec
Biljana Dojčinović Nešić
Giovanni Grandi
Luca Grion
Milica Kač
Gorazd Kocijančič
Marko Marinčič
Aleš Maver

Aleksandra Nikiforova
Pavle Rak
Brane Senegačnik
Vid Snoj
Alen Širca
Franci Zore

Breztalnosti

Nikolai Ivanov
Gorazd Kocijančič
Pavel Kuznecov
Nicolas Monseu
Anton Ocvirk
Pavle Rak
Federico Skodler
Tone Smolej
Vid Snoj
Boris Šinigoj

Dane Zajc (zbornik)

Niko Grafenauer
Igor Grdina
Janko Kos
Boris A. Novak
Jurij Perovšek
Denis Poniž
Igor Saksida
Brane Senegačnik
Tomaž Toporišič
Neža Zajc

Philologos 1, 2, 3

Lucijan Bratuš
Borut Cerkovnik
Jan Ciglencečki
Matjaž Črnivec
Primož Čučnik
Mladen Dolar

Tomaž Erzar
Tine Hribar
Alenka Jovanovski
Milica Kač
Branko Klun
Gorazd Kocijančič
Nike Kocijančič Pokorn
Dean Komel
Janko Kos
Aleš Košar
Edi Kovač
Samo Krušič
Samo Kutoš
Katarina Marinčič
Marko Marinčič
Jure Mikuž
Jožef Muhovič
Boris A. Novak
Stojan Pelko
Robert Petkovšek
Pavle Rak
Rado Riha
Brane Senegačnik
Vid Snoj
Janez Strehovec
Anton Stres
Rok Svetlič
Boris Šinigoj
Alen Širca
Igor Škamperle
Borut Škodlar
Lenart Škof
Jelica Šumič Riha
Marko Uršič
Tomo Virk
Franci Zore

Prevodi iz jezikov

Angleški
Arabski
Francoski
Grški
Grški klasični
Hebrejski
Italijanski
Latinski
Makedonski
Nemški
Norveški
Poljski
Ruski
Sanskrt
Sirski
Srbski
Staronemški
Staroslovenski
Španski
Švedski

Nagrade

- Rožančeva nagrada 2004
Gorazd Kocijančič:
Tistim zunaj.
- Sovretova nagrada 2005
Gorazd Kocijančič:
Platon, Zbrana dela
- Župančičeva nagrada 2006
Milček Komelj:
Kronika Marjana Pogačnika
o zaljubljenih v umetnost

Statistika 2001–2021

Avtorji v zbirkah KUD Logos (127)

Prevajalci, uredniki in sodelavci
v knjižnih zbirkah KUD Logos (104)

Knjižne zbirke (11)

Zbirka Logos (81)

Collectanea (11)

Logofanije (7)

Poezija (40)

Orthodoxia (1)

Philologos (3)

Platon (5)

Posebne izdaje (8)

Filokalija (2)

Orpheus novus (1)

Sozaložništvo (5)

Avtorji in sodelavci v zbornikih
KUD Logos (80)

Antika in krščanstvo (18)

Breztalnosti (10)

Dane Zajc (10)

Philologos 1, 2, 3 (42)

Tiskane knjige 164 naslovov

več kot 43 000 strani

Za vse knjige je potrebno

3,40 tm polic

e-knjige 71 naslovov

(64 ePUB, 71 pdf)

19 300 strani

Prevodi iz dvajsetih jezikov

Dvojezične izdaje (47)

2001-2021

